

Carraro: dopolnilno blagajno podaljšali do novembra

63-letnica iz Križa umrla v prometni nesreči med Nabrežino in Sesljanom

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 24. SEPTEMBRA 2009

št. 226 (19.625) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 660071

Kje in zakaj se tako zatika?

SANDOR TENCE

V odnosih med Italijo in Slovenijo se je nekaj zataknilo. Preložitev na oktober za september napovedanega medvladnega srečanja ni bila tehnične narave, kot trdita obe diplomaciji, temveč odraz nekega nelagodja med Rimom in Ljubljano.

Temu nelagodju se je včeraj pridružila Dežela Furlanija-Juljska krajina, kar je razumljivo, saj gre vendarle za sosednjo deželo. Manj razumljive pa so besede predsednika FJK Renza Tonda, zlasti tam, kjer odkrito očita Sloveniji, da na vseh uradnih srečanjih in obiskih izpostavlja problem manjšin, pri čemer ima Tondo v mislih slovensko manjšino v FJK. Hvala bogu, da Ljubljana stalno opozarja Italijo in FJK na težave slovenske manjšine, ko se slednje pojavljajo. Enako pravico oziroma dolžnost ima Italija s svojo italijansko manjšino v Istri.

Če dobro razumemo, največ težav v odnosih med državama povzroča načrtovani plinski terminal pri Žavljah. Problem je resen in težko rešljiv, ne more pa uplinjevalnik do takšne mere skvariti odnosov med državama, ki so bili do včeraj zelo dobri, danes pa žal postajajo nekoliko problematični. Tondo je včeraj povedal, da se nekaj zatika tudi pri skupnem izvajanju evropskih čezmejnih projektov.

Skratka še kar nespodbudna slika. Silvio Berlusconi je po rimskem pogovoru z Borutom Pahorjem dejal, da so med Italijo in Slovenijo nastali »problemčki, ki se jih bo dalo v kratkem rešiti«. Seveda v upanju, da se ti »problemčki« ne bodo medtem prelevili v probleme.

ZDRUŽENI NARODI - Na 64. zasedanju Generalne skupščine v New Yorku

Obama predstavil štiri »stebre« za boljši svet

Včeraj so nastopili tudi Gadafi, Berlusconi in Ahmadinedžad

TRST - Tonda moti, da Ljubljana stalno izpostavlja našo manjšino Predsednik FJK opozarja na težave v odnosih med Italijo in Slovenijo

TRST - Odnosi med Italijo, Furlanijo-Juljsko krajino in Slovenijo ne preživljajo dobrih trenutkov, prej nasprotno. Tako meni predsednik FJK Renzo Tondo, ki

ga moti, da Slovenija na vseh uradnih srečanjih in obiskih izpostavlja položaj slovenske manjšine. Največji problem je vsekakor v tem momentu uplinjevalnik pri

Žavljah (na sliki načrtovana lokacija). Tondo polemično odgovarja evroposlanka DS Debora Serracchiani.

Na 3. strani

NEW YORK - Ameriška politika na mednarodnem prizorišču bo slonela na štirih stebrih: na boju proti širjenju jedrskega orožja in jedrski razorožitvi, na prizadevanju za mir in varnost, na ohranjanju planeta ter na razvijanju gospodarstva, ki bo zagotovilo blaginjo za vse.

Tako je povedal ameriški predsednik Barack Obama, ko je včeraj govoril na 64. zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku. Med prvimi so včeraj nastopili tudi libijski voditelj Gadafi, italijanski premier Berlusconi in iranski predsednik Ahmadinedžad.

Na 21. strani

Slovenija razmišlja o vinjetah za Tržačane

Na 2. strani

O krizi z ekonomistko Loretto Napoleoni

Na 5. strani

Pokrajina Trst: projekti za razvoj ozemlja

Na 7. strani

V Trstu zanimiv zgodovinski posvet

Na 9. strani

V Tržiču avto podrl mladega kolesarja

Na 16. strani

V goriški bolnišnici bazen za rehabilitacijo in za nosečnice

Na 16. strani

BRITISH SCHOOL
ENGLISH plus...

040 369 369 - Trst, ul. Torrebianca 18

ANGLO

Angleščina brez meja

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised centre

Ford Kuga +

Popravljamo avtomobile in avtodome vseh znamk
Meritve emisij izpušnih plinov motorjev (t.i. Bollino Blu)

ENZO POOBLAŠČENA FORD DELAVNICA
Opčine - Bazoviška ul. / Via di Basovizza 60 tel. in fax 040 214618
enzo.carli@autofficinaenzo.com - www.autofficinaenzo.com

Zlatarna Tul

Urnik:
od torka do sobote
9.00 - 15.30
non stop

Boljunec - na Trgu
tel. 040.228092

SLOVENSKE AVTOCESTE - Ministrstvu za promet in za zunanje zadeve

Slovenija proučuje možnost brezplačnih vinjet za Tržičane

Pismo državnega sekretarja Jakomina predsednici Pokrajine Trst

LJUBLJANA - Slovenija proučuje možnost, da bi se v skladu z načeli recipročnosti tudi prebivalcem tržaške pokrajine omogočilo brezplačen tranzit na območju meje z Italijo. To je v pismu predsednici tržaške pokrajinske uprave Marii Teresi Bassi Poropat napisal državni sekretar na slovenskem prometnem ministrstvu.

Jakominovo pismo se glasi: **Želel bi vas obvestiti, da smo prejeli vaše pismo v zvezi z uvedbo in izvajanjem vinjetnega sistema cestninjenja v Republiki Sloveniji.**

V dopisu opozarjate na nedavno za promet odprto »obsežno tržaško cestno omrežje«, ki kot cestna struktura s tehničnimi značilnostmi avtoceste, za katero člen 3 Uredbe z dne 6. marec 1978 št. 100, ki uresničuje Osimske sporazume, predvideva obveznost neplačila cestnine, in s tem na prej omenjenem ozemlju slovenskim državljanom zagotavlja brezplačno uporabo prometne povezave.

Ministrstvo za promet Republike Slovenije v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve Republike Slovenije trenutno proučuje v vašem dopisu omenjeno možnost, da bi se v skladu s principom recipročnosti tudi prebivalcem Tržaške pokrajine omogočil brezplačen tranzit na določenem območju RS. Ko bo odločitev slovenske strani sprejeta, vas bom o tem nemudoma obvestil, do takrat pa vas lepo pozdravljam.

Bassa Poropat je pismo slovenskemu prometnemu ministrstvu poslala 4. avgusta. V njem opozarja, da so avtoceste v tržaški pokrajini brezplačne in to na osnovi Osimskega dogovora. Po njenem mnenju bi morala Slovenija na osnovi recipročnosti zagotoviti brezplačen tranzit na svojih avtocestah vzdolž meje z Italijo. V tržaški pokrajini so avtoceste brezplačne za vse, Slovenija pa proučuje možnost za brezplačen tranzit le za prebivalce tržaške pokrajine.

Igor Jakomin,
državni sekretar na
slovenskem
prometnem
ministrstvu

KROMA

SLOVENIJA - Vladna koalicija v težavah

Brez dogovora o zamrznitvi pokojnin

Predsednik upokojencev Karl Erjavec grozi, da brez dogovora njegova stranka ne bo glasovala za proračun

Predsednik
Demokratske
stranke
upokojencev
Slovenije
Karl Erjavec grozi z
vladno krizo, če
predlog o
zamrznitvi
pokojnin ne bo
umaknjen

LJUBLJANA - Slovenskemu premierju Borutu Pahorju in nekaterim ministrom se s stranko upokojencev tudi včeraj ni uspelo dogovoriti o vprašanju zamrznitve pokojnin. Ministri bodo tako po besedah predsednika Demokratske stranke upokojencev Slovenije (DeSUS) Karla Erjavca v prihodnjih dneh preučili njihove predloge, zato so tudi umaknili obravnavo proračuna s četrtnove seje vlade.

Premier in ministri, finančni minister Franci Križanič, minister za razvoj Mitja Gaspari in ministrica za javno upravo Irma Pavlinič Krebs, so se namreč včeraj udeležili seje izvršnega odbora DeSUS in se pogajali o predlagani zamrznitvi pokojnin. A do dogovora niso prišli, saj DeSUS vztraja, da zamrznitev pokojnin zanje nikakor ni sprejemljiva.

Če plače ne bodo rasle, ni nobenega razloga, da bi bilo treba pokojnine zamrzniti, je na novinarski konferenci po seji izvršnega odbora DeSUS dejal Erjavec. "Formula usklajevanja je namreč solidarna, kar pomeni, da upokojenci delijo usodo delavcev," je še podaril.

Na včerajšnjem sestanku so se tako dogovorili, da bodo nekateri ministri preučili predloge DeSUS. V stranki sicer absolutno nasprotujejo zamrznitvi pokojnin ter predlagajo, da se pokojnine, če bo prišlo do rasti plač v prihodnjem letu, z njimi usklajujejo. V DeSUS po Erjavčevih besedah vidijo druge možnosti za zapiranje proračuna, med njimi dodatne dohodninske razrede ali davek na luksuz.

Pogovarjali so se tudi o možnosti, da bi spremenili stopnjo DDV, a "kakšnega posebnega navdušenja s strani predsednika vlade in ministra ni bilo", je dejal Erjavec. Kot možnost je navedel tudi povišanje prispevne stopnje za pokojninske prispevke, saj je bila prispevna stopnja v zadnjih desetih letih zmanjšana za sedem odstotkov. V zadnjih dneh pa so po Erjavčevih besedah odkrili tudi anomalije, ko državna podjetja več let niso prispevala v pokojninsko blagajno, pa so bile pokojnine kljub temu izplačane. "Ravno tukaj so te rezerve," je prepričan.

Pogovori se bodo sicer nadaljevali v prihodnjih dneh, zato so tudi obravnavo proračunov za prihodnji dve leti umaknili z dnevnega reda če-

trtkove seje vlade. "Tako da ostaja še nekaj časa, da najdemo neko rešitev v smeri, da se pokojnine ne zamrznejo," meni Erjavec.

V primeru, da bi vlada vendarle sprejela sklep o zamrznitvi pokojnin, pa po Erjavčevih besedah obstaja velika verjetnost, da poslanci DeSUS ne bi podprli proračuna. To pa bi po njegovem mnenju otežilo delo vlade in bi pomenilo "začetek politične krize".

Koalicijski partnerji v Sloveniji so se v preteklih dneh že dvakrat sestali na koalicijskem vrhu in se usklajevali o predlagani zamrznitvi pokojnin, a kompromisne rešitve niso našli. V DeSUS so namreč vztrajali na svojem stališču, premier Borut Pahor pa ni popustil glede javnofinančne vzdržnosti dogovora pokojninah. Erjavec sicer pričakuje, da se bodo premier, ministri ter predsedniki in vodje poslanskih skupin koalicijskih strank sestali še enkrat. (STA)

KOPER - Državni prostorski načrt

Razstava načrtovanih rešitev celovite ureditve Luke Koper

KOPER - Z odprtjem razstave načrtovanih rešitev za celovito ureditev koprškega pristanišča se je v prostorih Gospodarske zbornice v Kopru pričel uvod v javno razpravo dopolnjenega osnutka državnega prostorskega načrta za Luko Koper. Kot je poudaril predsednik direktorata za prostor Mitja Pavliha, omogoča načrt razvoj okolju prijazne luke. Predsednik uprave Luke Koper Gregor Veselko pa je izrazil zadovoljstvo, da se projekt bliža k koncu. Če želi biti Luka Koper konkurenčna ostalim severno-jadranskim pristaniščem, jo je potrebno dograjevati, je poudaril. Kot je še izpostavil, je od razvoja Luke Koper odvisnih več tisoč ljudi, katerih delovna mesta so tako ali drugače povezana s koprskim pristaniščem. Načrt je bil v največji možni meri usklajen z lokalno skupnostjo, je potrdil tudi predsednik nadzornega sveta Luke Koper Janez Požar. Javna razprava bo v začetku oktobra, sledila bo javna obravnava konec oktobra, vlada pa naj bi načrt po predvidevanjih Požarja potrdila še letos.

Kdaj se bodo začela gradbena dela, Veselko ni želel napovedovati, je pa dejal, da si

V Sloveniji ni večjih odsotnosti od pouka

LJUBLJANA - Na slovenskih šolah poteka normalno, prav tako ni večjih odstopanj glede števila odsotnih otrok od pouka, kot je za ta jesenski čas običajno, so v skupnem sporočilu za javnost zapisali na Inštitutu za varovanje zdravja, ministrstvu za zdravje in ministrstvu za šolstvo in šport. Ravnatelji posameznih vzgojno-izobraževalnih zavodov redno obveščajo o morebitnem pojavu pandemske gripe, pa tudi o odsotnosti učencev, so zapisali. Vse šole so o ukrepih in navodilih obvestile učence že 1. septembra, njihove starše pa na roditeljskem sestanku. Poleg tega so vodstva šol starše pisno obvestila o napotkih za ravnanje ob sumu na obolevnost nove gripe.

Preiskovalna komisija DZ za sporne menedžerske prevzeme še brez gradiv

LJUBLJANA - Poleti ustanovljena preiskovalna komisija DZ za sporne menedžerske prevzeme in managersko zakonodajo je sklenila podaljšati rok za pripravo gradiv, na osnovi katerih bi lahko začela delati. Prve priče bi lahko na zaslišanje povabili konec oktobra, je po seji ocenil predsednik komisije Alojz Posedel (Zares). Seja bo predvidoma 27. ali 28. oktobra, ko bodo objavili seznam prič in sprejeli sklep, katero pričo bodo povabili, je povedal Posedel. Za razliko od včerajšnje seje, ki je bila za javnost zaprta, bodo vsa zaslišanja prič javna, je zagotovil. DZ je preiskavo o spornih menedžerskih prevzemih ustanovil 16. junija na zahtevo 40 poslancev SD, Zaresa, DeSUS, LDS, SLS in SNS. Namen komisije bo predvsem ugotoviti okoliščine, povezane s financiranjem menedžerskih prevzemov Istrabenza in Pivovarne Laško s strani NLB in NKBM ter ugotoviti morebitno povezanost in odgovornost, ki so jo pri tem imeli javni funkcionarji.

Pri Murski Soboti zasegli večjo količino cigaret

MURSKA SOBOTA - Policisti so v ponedeljek na avtocestnem počivališču v bližini Murske Sobote ustavili kombinirano vozilo z nameščenimi ukrajinskimi registrskimi tablicami, ki ga je vozil 32-letni državljan Slovaške. Pri pregledu vozila so na različnih mestih odkrili skupaj 1500 zavitkov cigaret, so sporočili s policijske uprave Murska Soba. Vrednost zaseženih cigaret je ocenjena na 23.000 evrov. Policisti so ugotovili, da so bile cigarete kupljene z namenom preprodaje v Ukrajini. Cigarete so zasegli in kršitelja predlagali v nadaljnji postopek delavcem carine.

SLOVENIJA - HRVAŠKA

Opozicija zahteva izredno sejo DZ o Hrvaški

LJUBLJANA - Poslanske skupine opozicijskih SDS, SLS in SNS predlagajo, da kolegij predsednika DZ sprejme sklep, da bi točke o stališčih Slovenije do osnutkov skupnih stališč EU za enajst pogajalskih poglavij Hrvaške obravnavali in sprejeli na izredni seji državnega zbora, ne le na sejah delovnih teles DZ.

Poslanske skupine poudarjajo, da je po nedavnem srečanju premiera Boruta Pahorja z njegovo hrvaško kolegico Jadranko Kosor prišlo do popolne spremembe stališč slovenske vlade, kar za deva blokado pristopnih pogajanj Hrvaške z EU, zato menijo, da je treba ta stališča potrditi na plenarni seji DZ.

Zveza slovenskih kulturnih društev
pod pokroviteljstvom SKGZ

prireja

Slovensko deželno knjižno izložbo

Petek, 25.9.2009, Gorica - KB center (Korzo Verdi 51, int.)

- od **15. do 19.** ure knjižna izložba
- ob **17.** uri otvoritev
- ob **18.** uri debatna kavarna
- ob **19.30** koncert skupine BK evolution

V primeru slabega vremena prireditve odpade.

Avtonomna dežela FJK, JSKD, Pokrajina Gorica, KB center, NŠK, ZTT, Novi Matajur, Galeb

DEŽELA - Stališče predsednika Renza Tonda

»Odnosi s Slovenijo danes ne preživljajo najboljših časov«

»Prej Rupel in zdaj Pahor glavno pozornost namenjata manjšinam, ki niso glavni problem«

TRST - Odnosi s Slovenijo doživljajo kočljivo obdobje in v tem času niso ravno enostavni, prej nasprotno. Tako meni predsednik Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo, ki je o mednarodni politiki deželne uprave poročal na včerajšnji seji pristojne komisije deželnega parlamenta. Ob njem je bila odbornica Federica Seganti, ki odgovarja za mednarodno dejavnost FJK in v tem sklopu tudi za čezmejne evropske projekte.

»Razumem Slovenijo, ki kot država skuša imeti odnose predvsem z italijansko vlado. Vzbuja pa pomisleke dejstvo, da na vseh uradnih srečanjih med FJK in Slovenijo slednja postavlja na prvo mesto problem narodnih manjšin. V trenutku, ko vsi skupaj vstopamo v Evropo, se mi to ne zdi glavni problem,« je dejal Tondo. Pri tem je omenil razna srečanja, ki jih je imel z danes že bivšim zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom ter tudi nedavni ljubljanski sestanek s predsednikom slovenske vlade Borutom Pahorjem.

Predsednik Dežele je na seji komisije poudaril, da je večkrat zaman zaprosil Slovenijo za mnenje o italijanski ponudbi za sodelovanje pri gradnji drugega reaktorja krške jedrske centrale. »Slovenija glede nuklearke ne odgovarja na naša vprašanja, pač pa stalno vehementno izpostavlja vprašanje plinskega terminala«, je pojasnil Tondo. Zdi se mu sicer legitimno, da sosednja država zahteva od nas vse dokumente in informacije o uplinjevalniku, »vsakdo pa je gospodar na svoji zemlji in je zato izključno naša pristojnost, da se odločimo ali pa ne za plinski terminal«.

Tondo je izrazil prepričanje, da je italijanska vlada poslala Sloveniji vse informacije o terminalu. »Ponavljam, da je slovensko nasprotovanje uplinjevalniku povsem legitimno. Z vso iskrenostjo moram priznati, da so odnosi s Slovenijo vse prej kot enostavni, tudi kar zadeva izvajanje čezmejnih evropskih projektov«, je podčrtal še predsednik Furlanije-Juljske krajine.

Odbornica Seganti je na seji deželne komisije potrdila, da je projekt Interreg Italija-Slovenije za obdobje 2007-2013 vreden 136 milijonov evrov. Slovenija je iz svojega deleža 16 milijonov evrov za mejna območja namenila 10 milijonov evrov slovensko-italijanskim čezmejnimi projektom.

Predsednik FJK Tondo na včerajšnji seji deželne komisije za mednarodne odnose. Spodaj slovenski premier Borut Pahor

Enak znesek je skupnim projektom s Slovenijo na obmejnem območju namenila tudi Dežela FJK.

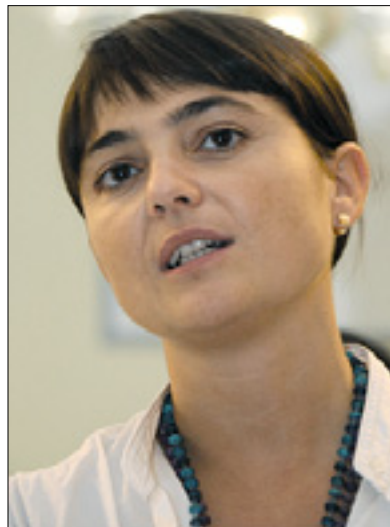
Na julijskem obisku Tonda v Ljubljani sta se Slovenija in FJK sporazumeli za jesensko aktiviranje vseh mešanih delovnih komisij oziroma omizij, ki že dalj časa mirujejo oziroma enostavno se ne sestajajo. V oktobru (datum se niso določili) naj bi v Ljubljani zasedel medvladni ministrijski svet Italije in Slovenije pod vodstvom zunanjih ministrov Samuela Žbogarja in Franca Frattinija.

POLEMIKA - Debora Serracchiani

»Tondo pozablja, da je Slovenija članica EU«

VIDEM - Na še kar polemične besede predsednika Furlanije-Juljske krajine Renza Tonda o odnosih s Slovenijo se je včeraj pozno popoldne ostro odzvala evropska poslanka Demokratske stranke Debora Serracchiani. Evropsoslanka iz Vidma je prepričana, da ima desna sredina, kateri pripada predsednik deželne vlade FJK, »še vedno nekaj težav s sprejemanjem dejstva, da je Slovenija država članica Evropske unije.«

Serracchiani v izjavi za italijansko tiskovno agencijo ANSA tudi opozarja, da ima naša deželna uprava v Bruslju tudi svoj predstavniški urad, ki ga pa Tondo baje še ni obiskal. »Tudi spričo legitimnega in učinkovitega aktivizma slovenskih predstavnikov v Bruslju ni dovolj reči, da je vsakdo na svojem domu gospodar, ampak je potrebno, da se dežela odloči ustvariti sistem na vseh ravneh, vključno z Evropskim parlamentom,« zaključuje Debora Serracchiani, ki je v Strasbourgu člani-

Evropsoslanka Debora Serracchiani

ca poslanske komisije za prometnice in prevoze. V tem svojstvu tudi direktno spremlja postopek za hitro železnico med Benetkami in Trstom ter med Trstom in Divačo.

PRISPEVKI INPS

»Hvala tudi Illyju«

BIVŠI
PRESEDNIK
FJK
RICCARDO
ILLY

TRST - Novica, da bo Rim v kratkem »vrnil« Furlaniji-Juljski krajini 200 milijonov evrov pokojninskih prispevkov INPS, ki jih je nezakonito hranila osrednja vlada, je po pričakovanjih doživel splošno in upravičeno odobravanje. Predsednik Dežele Renzo Tondo je pošteno priznal zasluge svojega predhodnika Riccarda Illyja, ki je politično večkrat pritiskal na Rim za rešitev tega problema. Illyjeva deželna uprava se je v zvezi s tem tudi obrnila na ustavno sodišče.

Tondo ni pohvalil le Illyja, temveč tudi Berlusconijevo vlado in resorne ministre, »ki so kljub hudi finančni in gospodarski krizi pokazali zanimanje za to vprašanje in ga na koncu tudi rešili«. Z zadevo se je na koncu ukvarjal minister Roberto Calderoli, dokončno zeleno luč za 200 milijonov evrov pa je prižgal finančni minister Giulio Tremonti.

200 milijonov lir je kar čedna vsota. Tondo je pojasnil, da bodo ta denar vključili v deželni proračun za leto 2010. O njegovi namembnosti bosta odločala deželna vlada in na koncu deželni svet. Predsednik je vsekakor že napovedal, da bodo glavnino tega zneska namenili socialnim blazilcem za premostitev ekonomske krize. V naslednjih letih naj bi Furlanija-Juljska krajina dobila iz Rima še dodatnih 200 milijonov evrov iz pokojninskega sklada skrbstvenega zavoda INPS.

Dobro novico iz Rima so - kot rečeno - pozdravili tako v desni, kot v levi sredini. Vsi tudi ugotavljajo, da je centralna vlada s tem dejanjem konkretno priznala upravno avtonomijo Furlanije-Juljske krajine.

CELOVEC - Predlog za razširitev KOKS-a na SKS

ZSO zagovarja čim hitrejšo reorganizacijo manjšinskih struktur

CELOVEC - Zveza slovenskih organizacij (ZSO) bo še enkrat dala pobudo za reorganizacijo tako imenovanega Koordinacijskega odbora koroških Slovencev (KOKS) in sicer v obliki razširitve sedanjega usklajevalnega telesa med NSKS in ZSO na Skupnost koroških Slovencev in Slovenk (SKS). Tozadeven sklep sta pretekli ponedeljek na skupni seji sprejela izvršni in upravni odbor organizacije, je v pogovoru za medije sporočil predsednik organizacije Marjan Sturm. Kot je znano, Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) razširitvi KOKS-a na SKS odločno nasprotuje.

Na skupni seji so spregovorili tudi o vsebinski usmeritvi in načinu dela levo-liberalne krovne organizacije, prav tako o začetku delovanja t. i. medkulturnega sveta, ki je bil ustanovljen ob priložnosti občnega zbora ZSO junija letos. »Svet je v poletnih mesecih pripravil predloge o tem, kako organizirati sožitje med narodoma v prostoru, v katerem živimo,« je dejal Sturm.

MARJAN STURM

Upravni odbor ZSO skupno z medkulturnim svetom sestavlja tudi delovno skupino za novo vsebinsko usmeritev in prenovljeni način skupnega dela, prav tako tudi predlog novih pravil Zveze slovenskih organizacij in poslovnikov izvršnega, upravnega in nadzornega odbora ter občnega zbora ZSO.

Kakor je še pojasnil predsednik Zveze slovenskih organizacij, so ob formalni ustanovitvi po statutih predvidenih odborov, na seji namenili pozornost tudi posvetu, ki ga pripravlja Urad zveznega kanclerja v začetku meseca de-

cembra 2009 v Celovcu in katerega glavna tema bo prenovitev zakona o narodnih skupinah iz leta 1976. V ta namen naj bi nastali delovni krožki, ki bodo izdelali predloga za spremembe zakona na najrazličnejših področjih.

Kot je po skupni seji obeh odborov svoje organizacije še povedal Sturm, pri ZSO z zanimanjem spremljajo tudi razpravo o notifikaciji Avstrijske državne pogodbe (ADP) in slovenski uradni priglasitvi nasledstva ADP, upoštevajoč stališče predsednika Republike Slovenije Danila Türka. Slednji je poudaril, da je čas, da Slovenija tudi uradno notificira status naslednice Avstrijske državne pogodbe.

Sturm je nadalje poudaril, da je slej ko prej prepričan o pravilnosti svojih prizadevanj v t.i. konsenzni skupini in ob tem opozoril tudi na nedavno izjavo predsednika Republike Slovenije Danila Türka, ki je v pogovoru za Avstrijsko radiotelevizijo govoril potrebi po dialogu in iskanju soglasja.

Ivan Lukan

VIDEM - Izdala jo je Pošta Slovenije

Slovenska znamka za mali videmski maraton

VIDEM - Nedeljski mali maraton v Vidmu bo tudi slovensko obarvan. Furlanski filatelistični in numizmatični krožek, ki že od vsega začetka sodeluje z organizatorji tekaške prireditve, so se namreč odločili, da deseto izvedbo športne manifestacije obeležijo s posebno znamko, ki jo je v 200 izvodih tiskala Pošta Slovenije, veljavna pa bo samo čez mejo.

Čez mejo spominske znamke je bilo v Italiji namreč nemogoče, saj so pravila v teh primerih zelo stroga in italijanska pošta lahko posebne znamke tiska le v redkih primerih in za zelo odmevne dogodke. V tujini je to lažje in zato so se organizatorji obrnili na pošto v bližnji Sloveniji. Tiskanje znaka priljubljene videmske športne prireditve na slovenski znamki pa je obenem tudi lep primer čezmejnega sodelovanja.

Znamke so že sprožile velik val

zanimanja med ljubitelji filatelije. Furlanski filatelistični in numizmatični krožek bo dvignil vseh 200 znamk in po besedah predsednika krožka Enrica Manganottija so številni zbiralci pohiteli z naročili in rezervirali komplete s po dvajsetimi znamkami, tako da bodo verjetno dokaj hitro pošle. (NM)

GLOSA

Evropa mora dobiti večjo težo v NATO

JOŽE PIRJEVEC

Ob bežnem spremljanju svečanosti, ki so jih priredili v Rimu v čast šestim vojakom, žrtvam nedavnega talibanskega atentata, se nisem mogel izogniti misli, kakšen razkorak je med Italijo in ostalimi evropskimi državami, prisotnimi s svojimi vojaškimi kontingenti v Afganistanu. Tudi slednje so v tragičnem razpletu vojne, ki traja že osem let, utrpeli izgubo marsikaterega mladega življenja. Tudi drugje so jih pokopali z vsemi častmi, vendar brez tiste retorike in patosa, ki je značilen za tovrstne italijanske pogrebe. Ne spominjam se, da bi predsednik države kje drugje pričakal krste na letališču in se vsake posebej dotaknil, da bi pogrebno svečanost spremljalo ploskanje kakor v gledališču, da bi časopisna poročila tako melodramatično izrabljala otroke padlih za vzbujanje sočutja bralcev. Kar me pri vsem najbolj moti, je dejstvo, da se vse konča v ognjemetu patriotičnih besed, kakor da je bila smrt omenjenih vojakov potrebna za potrjevanje skoraj izumrlega domovinskega čustva, da pa tragedija, ki je prizadela šest družin, ne služi za premislek o njenih vzrokih.

O tem, na primer, da je Italija prisotna v Afganistanu zato, ker je članica zavezništva NATO, ki je v zadnjem desetletju povsem spremenilo svojo originalno funkcijo. Ustanovljeno je bilo leta 1949 v času hladne vojne, v trenutku ko je Sovjetska zveza dobila svoje jedrsko orožje in je zaradi Stalinovega totalitarizma zgledala resna nevarnost za zahodno Evropo. Toliko bolj, ker je slednja v dveh ključnih državah, v Franciji in Italiji, imela močni komunistični stranki in ker je bila Rdeča armada prisotna s svojimi enotami v Brandenburg in na Saškem, pa tudi v vzhodni Avstriji in na Madžarskem, skratka, v srcu evropske celine. Severnoatlantsko zavezništvo je nastalo kot obrambna organizacija in po svojem statutu naj bi se čete držav članic borile samo znotraj lastnih meja. Strategiji so v svojih prognozah in načrtih o možnem spopadu s članicami Varšavskega pakta računali z izbruhom vojne v prostoru med severnim Jadrantom in Jütlandom, pre-

pričani, da bodo sovjetski tanki v tej smeri začeli svoj agresivni pohod proti Zahodu. Ironija zgodovine je hotela, da do tega spopada ni nikoli prišlo, da je sovjetski imperij med leti 1989-1991 sam od sebe propadel, in da se je NATO nenadoma znašel brez sovražnika. V trenutku, ko se je zdelo, da so ZDA ostale edina globalna velesila, se je neizbežno postavljalo vprašanje, kaj z njim. Po vsej logiki bi ga morali razpustiti, tudi zato, da bi podprli v Rusiji tiste sile, ki so skušale preobraziti državo v smislu demokracije. Toda v Washingtonu, oho!em zaradi svoje zmage in moči, niso mislili na to. Nasprotno, začeli so smatrati Severnoatlantsko zavezništvo kot prikladno sredstvo zunanje politike tudi »out of area« - torej tudi izven področja, v katerem naj bi po svojem statutu delovalo - in ga v tem smislu najprej uporabili na Balkanu. Z napadi na srbske postojanke v Bosni in Hercegovini septembra 1995, na primer, še bolj pa z intervencijo proti Srbiji spomladi 1999. Tu ne bom razpravljati, ali so bili ti posegi upravičeni ali ne, želim samo poudariti, da so bili nevarni precedens, ker so zapletli vrsto evropskih držav, članic NATO, v dogajanje, ki z njihovo obrambo ni imelo nič opraviti, in nad katerim praktično niso imele nadzora. Ta trend se je potrdil nato v Afganistanu (v Iraku je situacija nekoliko drugačna). Tudi kar zadeva omenjeno vojno avanturo nočem razpravljati, ali je upravičljiva ali ne. Kar želim poudariti, je dejstvo, da so se evropske članice NATO zapletle vanjo, ne da bi lahko vplivale na način, kako je bila zastavljena. Hegemonična sila - ZDA - je namreč slepo verjela v svojo pravico, da vodi. Dejstvo pa je, da je v zadnjih osmih letih to svojo »leadership« - zapravila tako na moralnem kot na gospodarskem področju. V novih razmerah, ki so nastale, se postavlja vprašanje, ali evropske članice NATO (ki so obenem tudi članice EU) ne bi bile upravičene zahtevati več besede pri oblikovanju in nadaljevanju vojne v Afganistanu in pri vodenju zavezništva samega. Sedaj, ko se ob njegovi šestdesetletnici pripravlja posodobitev statuta, bi bil pravi čas za to.

VREME OB KONCU TEDNA

Anticiklon bo oslabil le za kratek čas, tako da se nam obeta sončen konec tedna

DARKO BRADASSI

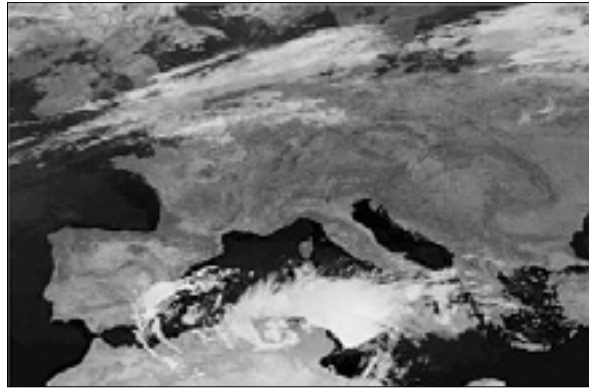
Azorski anticiklon nam je v zadnjih dneh podaril nekaj res lepih poletnih utrinkov. Najvišje dnevne temperature so se pri nas dvignile do okrog 27 stopinj Celzija, mnogi so se odločili za morje, ki je med drugim s svojimi 23 stopinjami Celzija še nadpovprečno toplo. Ozračje je trenutno za ta čas kar vroče, nižji sloji so za okrog 4 stopinje Celzija toplejši od dolgoletnega povprečja, predvsem pa so se po zaslugi subtropskega zraka ogreli srednje visoki sloji, ničla se je večeraj povzpela nad višino 4.000 metrov, kar je za več kot 800 metrov več od dolgoletne normalnosti. Take vrednosti navadno beležimo sredi najbolj vročih poletnih dni. Z višinsko otoplitvijo se je občutno povečala tudi stanovitnost ozračja, v zadnjih dneh je bilo vreme zelo primerno tudi za izlete v hribe, saj je povsod prevladovala jasna in so bile temperature nadvse prijetne.

Anticiklon bo le delno in prehodno oslabil v prihodnjih dneh, ker se bo po njegovem vzhodnem robu začel spuščati proti Balkanu nekoliko hladnejši zrak, ki bo le obrobno pronical proti nam. Temperature pa se bodo med petkom in soboto povrnila v dolgoletno normalnost. Ozračje se bo ohladilo v povprečju za okrog 4 do 5 stopinj Celzija. Obrobno pronicanje nekoliko hladnejšega zraka bo nekoliko povečalo nestanovitnost, kar bomo opazili predvsem jutri in morda še deloma v soboto. Večjih poslabšanj nikakor ne pričakujemo, bo pa predvsem jutri več oblakov kot v preteklih dneh in obstaja tudi manjša možnost za kakšno krajevno kapljo dežja. V vsakem primeru bodo količine komaj izmerljive. Občutek ohladitve pa bo nekoliko večji, ker se bo burja prehodno nekoliko okrepila, in zaradi manjšega sončnega žarčenja.

Kakorkoli že, bo po svojem delnem umiku anticiklon nato zdržal še nekaj dni v naši bližini. Obeta se nam povečini sončen konec tedna ob temperaturah, ki bodo za kakšno sto-

pinjo nižje od dosedanjih. V soboto bo sprva lahko še delno oblačno, v soboto popoldne in v nedeljo pa bo prevladovala jasna. Občasno bo še pihala šibka burjica. Vreme bo še ugodno bodisi za morje, kot za izlete v naravo in v gore. Od ponedeljka ali torka pa se bo začelo spuščati proti Sredozemlju obsežno območje hladnega in razmeroma nestanovitnega severnega zraka. Kot kaže bo predvidoma doseglo Alpe že v torek popoldne. Anticiklon bo popustil, na njegovem mestu bo v naslednjih dneh nastala globoka vrzel v zračnem pritisku. Naše kraje bo, kot kaže, dosegla izrazita višinska dolina. Po sedanjih obetih kaže, da se bo sredi prihodnjega tedna vremenska slika poslabšala, pojavljale se bodo občasne padavine, ozračje pa se bo občutno ohladilo. Glede na dosedanje vrednosti pričakujemo, da se bodo temperature v povprečju spustile za okrog 8 stopinj Celzija, morda še za kakšno stopinjo več. Jesen se nam bo torej, če ne bo prišlo do vmesnih sprememb, že sredi prihodnjega tedna prikazala v svoji običajni luči. Tudi dolgoročno nato ne pričakujemo bistvenih otoplitev. Začetek oktobra bo po sedanjih projekcijah minil ob precej hladnejšem in bolj nestanovitnem vremenu.

Na sliki: nad večjim delom Evrope je anticiklonsko območje, vlažen zrak se zadržuje predvsem nad južnimi predeli Italije

ODPRTA TRIBUNA

Predlog preureditve organiziranega delovanja Slovencev v Italiji

Po tolikih pisanih prispevkih in ugotovitvah, izrečenih besedah in izvedenih splošnih razpravah o nujni po reformi organizacijskega ustroja ustanov Slovencev v Italiji in ne glede na to, da je od objave sklepnega dokumenta programske konference SKGZ – SSO (konferenca se je začela februarja 2002 - trajala je torej več kot poldrugo leto) minilo skoraj šest let (novembra bo natanko šest let), predvsem pa upoštevajoč tudi sklepe zadnjega občnega zbora SKGZ, v katerem je spet močno prišla do izraza potreba po reformi organiziranega delovanja Slovencev v Italiji, je treba tudi prevzeti odgovornost, da zadevo začnemo obravnavati tudi s stvarnimi vsebinskimi predlogi, če ne tvegamo, da bomo spet ostali pri načelnem ugotavljanju potreb, ne da bi se predmeta lotili tudi operativno.

In ko se že pogovarjamo o reformah in razvojnih vizijah, je verjetno prav, da skušamo ob ugotavljanju splošnih smernic izoblikovati tudi izdelan predlog.

Namen tega prispevka je torej ponuditi nekoliko drugačen in prenovljen - reformiran model organizirane strukture Slovencev v Italiji, upoštevajoč z vseh strani izrečene in poudarjene potrebe po reformi ter upoštevajoč dejstvo, da še ni mogoče razmišljati o novem modelu - fuziji obeh krovnih organizacij v enotno strukturo (dejansko za to še ni posluha in pogojev) iz katere bi lahko v bodočnosti sledila bistveno drugačna shema organiziranosti od obstoječe. Na vsak način pa ima pričujoči predlog, mimo tega, da je zelo daleč od revolucionarnosti, verjetno dve prednosti: konkretno uvaja pojem Zveze Slovencev v FJK (ali Italiji, kakor želite) in upošteva možnost individualnega članstva ob bok krovnih organizacij. Tudi potreba po individualnem članstvu je večkrat prišla do izraza in mislim, da nam nekatera zelo aktualna dogajanja potrjujejo tudi dejstvo, da je delegatski sistem vsebinsko preživel, v trenutku ko pooblaščenca lahko v imenu posameznih organizacij sprejemajo odločitve, ki presegajo okvir danih pooblastil.

V tem predlogu, s katerim seveda ni nujno, in to tudi ni moj namen, da vsi soglašajo, ampak prej velja odkrita želja, da sproži javno in kolikor bo mogoče poglobljeno razpravo okrog možnih konkretnih pojavnih oblik naše organiziranosti, je poskus

nekoliko drugačne sistematizacije in smiselne ureditve organizacijske razčlenjenosti - predvsem primarnih ustanov Slovencev v Italiji. Gre za praktični prevod v organizacijski model - razpredelnico, ki dovolj nazorno kaže, kako bi se lahko v tej fazi, z reformistično potezo in ne da bi komurkoli vsiljevali korenite preobrazbe, lahko izoblikovali vsebinski okvir doslej izrečenih gesel in izjav o preureditvi (npr. odprava dvojnikov), ne da bi kogarkoli silili k razpustu, ampak tako, da bi sedaj obstoječo razvejanost in razčlenjenost, glede katere navidezno tudi vsi soglašajo, da je morda pretirana, racionalizirali z združevanjem v deželne centre (glej primere Glasbene matice in založniških hiš - ki so najbolj nazorni).

Morebitne prednosti predloženega modela bi segale od racionalizacije in agregacije razpršenih osebkov v nekoliko bolj smiselne tematske enote, kar bi recimo poenostavljalo vprašanje prejemanja in delitve sredstev iz javnih ustanov, do stvarne ohranitve vseh dejavnikov, ki so vrsto let prisotni na deželnem prizorišču, čeprav v nekoliko drugačni preobleki in funkciji.

Na dlani je, da bi v danih okoliščinah in ob ustaljenih vedenjskih navadah in praksah nekdo lahko upravičeno definiral tak predlog za »znanstveno fantastiko«, čeprav ne uvaja revolucije. Na vsak način pa si jemlje odgovornost, da razpravo o nujno potrebni preureditvi spravi na konkretna, praktična in vsebinska tla, predvsem zato, da bi končno odskočili s področja načelnih izjav o »potrebah in pripravljenosti« - in se lotili praktičnega oblikovanja, ki je včasih lahko boleče, ampak prav zaradi tega opozarja, da si živ, iz mesa, živcev, kosti in krvi, ki se še vedno pretaka po žilah. Vse, kar vsebuje predlog, je seveda predmet razprave, vključno s poskusno uvedbo nekaterih novih nazivov, ki služijo edinole potrebi po nekoliko drugačni - prenovljeni smiselni razvrstitvi primarnih ustanov Slovencev v Italiji v večje »tematske sklope«, v katere bi po potrebi lahko dodali tudi druge ali nove stvarnosti, glede na področje delovanja (v razpredelnico je že vključen Inštitut za slovensko kulturo v Vidmu, ki še ne prejema prispevkov iz deželnih skladov).

Igor Kocijančič

ZVEZA SLOVENCEV V FJK SPLOŠNA SINDIKALNA ORGANIZACIJA POSAMEZNIKOV SKGZ - SSO

PRIMARNE USTANOVE SLOVENCEV V ITALIJI

- SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE**
- ŠTUDIJSKO, DOKUMENTACIJSKI, ZGODOVINSKI, RAZISKOVALNI IN MULTIMEDIJSKI CENTER SLOVENCEV V ITALIJI**
 - Knjižnici v Trstu in Gorici in info center v Narodnem domu
 - Znanstveno raziskovalni odsek – SLORI
 - Odsek za zgodovino in etnografijo – muzej slovenske manjšine
 - Multimedijski odsek – Kinoateljje
- SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO "GLASBENA MATICA"**
 - Sekcija Marij Kogoj v Trstu
 - Sekcija Emil Komel v Gorici
 - Sekcija (Anton Birtič?) v Čedadu
- ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV - ZSKD**
 - V tesni zvezi s Kulturnim domom v Gorici
- DEŽELNA ZVEZA SLOVENSKIH PROSVETNIH DRUŠTEV - DZSPD**
 - Slovenska Prosveta Trst
 - Zveza Slovenske Katoliške Prosvete v Gorici v tesni zvezi s KC Lojze Bratuž v Gorici
- INŠTITUT ZA SLOVENSKO KULTURO V VIDMU**
- ZVEZA SLOVENSKIH ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI**
- DEŽELNA SLOVENSKA DIJAŠKA MATICA**
 - Slovenski Dijaški Dom Srečka Kosovela v Trstu
 - Slovenski Dijaški Dom Simona Gregorčiča v Gorici
- PRIMORSKI DNEVNIK**
- ZALOŽNIŠKI KONZORCIJ 1**
 - Goriška Mohorjeva zadruga z.o.o.
 - Mladika zadruga z.o.o.
 - Most zadruga z.o.o.
- ZALOŽNIŠKI KONZORCIJ 2**
 - Založništvo Tržaškega Tiska d.o.o.
 - Novi Matajur zadruga z.o.o.

ČEZMEJNA TV

V nedeljo spet mesečnik Lynx

V nedeljo, 27.septembra (takoj po slovenskem TV dnevniku, ob 20.50), bo na sporedu mesečnik Lynx, ki je rezultat tesnega sodelovanja med dvema televizijskima hišama: RAI in TV Slovenija in specifično štiri-imi programskimi enotami: slovenskim in italijanskim TV programom RAI ter slovenskim in italijanskim programom TV Koper-Capodistria.

Tokrat si bodo lahko gledalci ogledali posnetka večera, ki se je zgodil spomladi v Kulturnem domu v Gorici, v okviru festivala Komigo, ko je na oder stopil istrski glasbenik Rudi Bučar s svojim bendom. Rudi Bučar je komponist, aranžer, multi instrumentalist in vokalist s samosvojo interpretacijo ljudske glasbe istrsko-beneškega izvora. Slovci po izvorni interpretaciji sklad, ki so jih nekdanj prepevali Istrani: Storu si je lepi vrt, Dajte, dajte, Sulla riva del mare, Mula Jole, Mamma mia dammi cento lire. Svoje glasbene nastope običajno začini tudi z iznajdljivimi in simpatičnimi predstavitvami in medgovori. Na svoji glasbeni poti je doslej izdal dva albuma in sicer »Kapot« - in »Kambiament«. Prvi je izšel leta 2004, drugi pa leta 2007. Z Bučarjem so na oder stopili še glasbeniki Zdenko Cotič, Giovanni Toffoloni in Tomi Purič, s svojim nastopom pa jim je uspelo občinstvo prepričati in ga spraviti v dobro voljo.

Oddaja Lynx bo na sporedu tudi v ponovitvi, in sicer v četrtek, 1. oktobra ob isti uri.

KRIZA - Predstavili knjigo ekonomistke Lorette Napoleoni La Morsa

Perfekten in globalen ekonomski model ne obstaja

Za krizo odgovorna tudi pretirana evforija po padcu berlinskega zidu - Dokončni udarec 11. september 2001

Knjigo Lorette Napoleoni (na sredi) sta v tržaški kavarni San Marco predstavila novinarja Vlasta Bernard in Piercarlo Fiumanò

KROMA

TRST - Perfekten ekonomski model dejansko ne obstaja. Ekonomija namreč ni točna veda, ampak je socialna veda, ki sloni na potrebah ljudi in je zato stalno podvržena spremembam. Toda bo padcu berlinskega zidu so bili mnogi prepričani, da je kapitalizem prevladal nad komunizmom in da je bil torej neoliberalistični ekonomski model najboljši. V 90. letih so tako nastali zametki današnje krize, ki ji je na stežaj odprl vrata teroristični napad na ZDA, predvsem pa politika predsednika Georga Busha. Njegov cilj je bil v resnici iraški predsednik Sadam Husein, vojne v Iraku pa ni plačal z denarjem davkoplačevalcev, ampak z deflacijsko politiko nizkih obrestnih mer. Vzporedno se je v finančnih krogih razvila pretirana evforija, ki je imela dramatične posledice na svetovni ravni.

Vprašanje globalne gospodarske krize, njenih zametkov in njenega razvoja ter perspektiv za prihodnost je podrobno analizirala ekonomistka Loretta Napoleoni v svoji knjigi La Morsa, ki so jo predstavili včeraj popoldne v tržaški kavarni San Marco. Avtorico sta na zelo dobro obiskanem srečanju predstavila in ji postavljala vprašanja novinarja Primorskega dnevnika Vlasta Bernard in Piccola Piercarlo Fiumanò, sama Napoleni pa je občinstvu podrobno razložila vzroke za krizo in njene posledice. Srečanje je uvedel Alessandro Marzomagnino in napovedal odprtje nove knjigarne Lovat, ki je priredila včerajšnje srečanje. Knjigarna bo okvirno nasproti kavarne San Marco, odprli pa naj bi jo sredi oktobra.

A.G.

KOROŠKA - Predstavitev s poudarkom na slovenščini v gostilni Stara pošta v Bistrici na Zilji SDGZ, ASCOM in SGZ partnerji v čezmejnem projektu Alpe Adria turizem

CELOVEC - Z upoštevanjem slovenščine naj bi deželi Koroška in Furlanija-Juljska krajina bili privlačnejši za goste iz Slovenije oz. iz celotnega prostora Alpe Jadran. To je eden od pglavitnih ciljev najnovejšega, skoraj pol milijonov evrov vrednega projekta Interreg IV Avstrija-Italija, ki ima poseben poudarek prav na turistični ponudbi v slovenščini. V projektu »Alpe Adria Tourismus/Turismo Alpe Adria« sodeluje Slovenska gospodarska zveza na Koroškem (SGZ) z dvema partnerjema v Italiji, Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem (SDGZ) ter Združenjem za turizem, storitve ter majhna in srednja podjetja goriške pokrajine (ASCOM). Cilj projekta, ki ga s finančnimi sredstvi podpirata poleg Evropske unije obe deželi, je povečati število gostov iz sosednje Slovenije. »To pa v sodelovanju s podjetji, ki bodo pripravljena zagotoviti določeno poznavanje jezikov sosedov,« je izpostavil predsednik SGZ na Koroškem Benjamin Wakounig.

Kot je bilo na predstavitvi novega projekta v ponedeljek zvečer v gostilni Stara pošta v Ziljski Bistrici na Koroškem poudarjeno, je turizem tako na Koroškem, kakor v Furlaniji-Juljski krajini pomemben vir dohodka, predstavljeni projekt pa naj bi še pospešil turizem v obeh deželah, saj zadnji podatki o turizmu v obeh deželah, še posebej pa na Koroškem (- 7,2 odstotka od maja do julija) kažejo, da število gostov občutno upada.

Zavedajoč se, da je treba najti nove poti in privabiti nove goste v obe deželi, projektni partnerji soglašajo v tem, da bodo turistična podjetja na Koroškem in v Furlaniji-Juljski krajini, ki bodo pripravljena nuditi večjezični standard, ki bo obvezno zajel tudi slovenščino, imeli korist iz sodelovanja v projektu. To sta na predstavitvi še posebej izpostavila predstavnik obeh slovenskih krovnih gospodarskih organizacij v Italiji in v Avstriji Davorin Devetak (SDGZ) in Marina Einspieler (SGZ). Predsednika SGZ na Koroškem Benjamin Wakounig in predsednik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Niko Tenze pa sta pristavila, da je projekt vsekakor »velika zadeva« za obe gospodarski organizaciji Slovencev v Avstriji in v Italiji. Ob tem sta izpostavila, da so obveze za

Od leve Davorin Devetak (SDGZ), Benjamin Wakounig, Marina Einspieler (oba SGZ), Niko Tenze (SDGZ) in Roberto Gajer (ASCOM)

FRANC TOMAŽIČ

sodelovanje v projektu (slovenski folder o podjetju, vsaj en slovensko govoreči nameščenec, večjezični jedilni list, itd.) naravnane v to, da bodo gostinski obrati na Koroškem in v Furlaniji Juljski krajini postali prepoznavni predvsem tudi za goste iz Slovenije. Roberto Gajer je v imenu ASCOM-a opozoril, da bo realizacija projekta imela tudi za posledico, »da bomo še bolj konkurenčni«. Poslovodkinja Slovenske gospodarske zveze na Koroškem Marina Einspieler je ob predstavitvi projekta še posebej izpostavila naklonjenost koroškega sklada za pospeševanje gospodarstva (KWF) pri tem čezmejnem projektu. Lastnik gostilne Stara pošta na Ziljski Bistrici, odvetnik in podjetnik Ludvik Druml je opozoril na lastne izkušnje, po katerih je gostilna prav z upoštevanjem slovenščine (in tudi italijanščine) postala veliko bolj privlačna za goste. Za zblíževanje ljudi treh jezikov in kultur je prav to pomembno vodilo za gostilno Stara pošta - Alte Post.

Predstavitev novega čezmejnega turističnega projekta je izvenela za degustacijo specialitet in gastronske pobude »Okusi Krasa«, kakor so gostinski obrati in proizvajalci s tržaškega in goriškega Krasa imeovali svojo kulinarično ponudbo.

Ivan Lukan

OPČINE - V ponedeljek v razstavni dvorani ZKB Predavanje in predstavitev tečajev Slovika za podjetja

TRST - Slovensko deželno gospodarsko združenje in Slovenski izobraževalni konzorcij Slovika prirejata v ponedeljek, 28. septembra, v Razstavni dvorani ZKB na Opčinah predstavitev izobraževalnega programa in tečajev za podjetja, ki jih pripravlja za novo sezono omenjeni zavod. Najprej bo na sporedu ob 18. uri predavanje - delavnica z naslovom Odlično delo z osebjem v kriznem obdobju, ki jo bo vodila mag. Alenka Stanič Lang. Znanstvena direktorica zavoda Matejka Grgič pa bo napovedala tečaje, ki jih Slovika načrtuje za podjetja, njihove zaposlene in tudi vodilne v podjetju.

Vsebine predavanja – delavnice, ki jo bo vodila mag. Stanič Langus, so sledeče: komunikacija znotraj podjetja;posebnosti delovanja malih podjetij (kadrovski vidik);povezava sistema nagrajevanja z motivacijskimi orodji;vrednote podjetja; kako dolgoročno obdržati ključne sodelavce.

Strokovnjakinja je diplomirala na Univerzi v Ljubljani na oddelku za biologijo. Po zaključku magistrskega študija antropologije pa deluje od leta 1996 samostojno in se ukvarja s poslovnim svetovanjem na kadrovskem področju. Specializirana je za iskanje in izbor kadrov, organizacijo dela z njimi, za sisteme nagrajevanja, motiviranja, komuniciranja in vodenja. Svetuje na področju razvoja karier. Njeni poslovni partnerji so velika, a tudi uspešna mala domača podjetja. Od 2004 predava na Univerzi v Novi Gorici, kjer uči predmet Upravljanje s človeškimi viri in je koordinatorica Praktičnega usposabljanja. Piše strokovne članke s področja upravljanja s človeškimi viri in izobraževanja.

Srečanje je namenjeno izrecno podjetjem, lastnikom ali vodilnim v podjetjih, saj se prav v tem času bije bitka za obstoj na trgu. Čeprav naj bi bili prvi travmatični udarci svetovne krize mimo, so sedaj na vrsti posledice, ki jih začenjajo čutiti naše bolj tradicionalne dejavnosti kot gostinstvo, storitve in terciarni sektor nasploh. Sedaj je trenutek, ko je treba biti posebno pozorni na osebe, na izobraževanje in iskanje novih (podjetniških) poti. SDGZ vabi člane in ostale zainteresirane podjetnike. Na razpolago je parkirišče banke na Opčinah, ul. Riceratorio 2. Informacije: tel. 0406724824.

EVRO

1,4783 \$

0,0

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 23. septembra 2009

valute	evro (povprečni tečaj)	23.9.	22.9.
ameriški dolar	1,4783	1,4780	
japonski jen	134,96	135,09	
kitajski juan	10,0910	10,0902	
ruski rubel	44,4070	44,5532	
indijska rupija	70,9660	70,8900	
danska krona	7,4418	7,4422	
britanski funt	0,89940	0,9047	
švedska krona	10,0778	10,094	
norveška krona	8,5640	8,6280	
češka krona	25,244	25,131	
švicarski frank	1,5123	1,5149	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	271,27	271,42	
poljski zlot	4,1925	4,1613	
kanadski dolar	1,5794	1,5787	
avstralski dolar	1,6906	1,6922	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	4,2283	4,2475	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7063	0,7055	
braziljski real	2,6506	2,6726	
islandska krona	290,00	290,00	
turška lira	2,1918	2,1882	
hrvaška kuna	7,2682	7,2943	

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE 23. septembra 2009

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	-	-	-	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	-	-	-	-
EURIBOR (EUR)	0,446	0,749	1,026	1,247

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

22.014,85 € -130,96

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE 23. septembra 2009

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	11,99	+1,10
INTEREUROPA	6,28	-1,10
KRIKA	72,06	+0,06
LUKA KOPER	23,97	-0,04
MERCATOR	176,76	+0,74
PETROL	321,46	-0,07
TELEKOM SLOVENIJE	157,08	+0,85

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	51,80	-0,19
AERODROM LJUBLJANA	32,38	+0,84
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	12,46	+0,40
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	7,31	-9,75
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	28,70	+0,63
POZAVAROVALNICA SAVA	15,40	+2,67
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	455,10	-1,71
SAVA	230,46	-0,48
TERME ČATEŽ	-	-
ŽITO	90,00	+2,27
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	27,64	+0,22

MILANSKI BORZNI TRG 23. septembra 2009

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,368	-0,58
ALLEANZA	5,955	+1,02
ATLANTIA	16,73	-0,06
BANCO POPOLARE	6,285	+0,56
BCA MPS	1,418	-0,56
BCA POP MILANO	5,25	+0,19
EDISON	1,184	-0,44
ENEL	4,3225	-0,06
ENI	17,02	-0,41
FIAT	8,69	-1,64
FINMECCANICA	11,58	-0,43
GENERALI	18,05	+0,84
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	3,1075	+2,56
LOTTOMATICA	15,76	-0,32
LUXOTTICA	17,87	-1,27
MEDIASET	4,855	-0,77
MEDIOBANCA	9,825	+0,26
PARMALAT	1,869	+2,24
PIRELLI e C	0,3665	-1,74
PRYSMIAN	13,20	+0,15
SAIPEM	19,31	-0,46
SNAM RETE GAS	3,3025	-0,45
STMICROELECTRONICS	6,72	+0,22
TELECOM ITALIA	1,222	-0,73
TENARIS	12,15	-1,22
TERNA	2,665	-0,09
TISCALI	3,69	-0,40
UBI BANCA	10,42	+2,46
UNICREDIT	2,55	+3,55

SOD NAFTE

(159 litrov)

68,56 \$

-0,59

IZBRANI BORZNI INDEKSI 23. septembra 2009

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.353,35	+0,32
SBITOP, Ljubljana	1.066,79	+0,20

TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	2.197,83	-0,13
BIRS	-	-
FIRS, Banjaluka	-	-
Belex 15, Beograd	-	-
SRX, Beograd	385,53	+3,48
BIFX, Sarajevo	2.022,96	+1,58
NEX 20, Podgorica	18.794,99	+0,15
MBI 10, Skopje	2.876,25	-0,67

DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	9.758,55	-0,83
Nasdaq 100	2.131,42	-0,69
S&P 500, New York	1.060,87	-1,01
MSCI World, New York	1.143,38	+1,11
DAX 30, Frankfurt	5.702,05	-0,13
FTSE 100, London	5.139,37	-0,06
CAC 40, Pariz	3.821,79	-0,05
ATX, Dunaj	2.589,39	-0,21
PX, Praga	1.139,90	-1,36
EUROSTOXX 50	2.887,24	+0,20
Nikkei, Tokio	10.370,54	-
STI, Singapur	2.685,94	+0,31
Hang Seng, Hongkong	21.595,52	-0,48
Composite, Šanghaj	2.842,72	-1,89
Sensex, Mubaj	16.719,50	-0,99

POLITIKA - Pred razpravo v poslanski zbornici

Zakon o biološki oporoki razdvaja večino in opozicijo

Radikalci izročili predsedniku Finiju tri tisoč oporočnih izjav

RIM - Poslanska zbornica bo menda v kratkem začela obravnavati zakonski predlog o t.i. biološki oporoki, ki ga je senat že odobril. Radikalci so včeraj v zvezi s tem izročili predsedniku zbornice Gianfrancu Finiju tri tisoč bioloških oporok občanov in občanek, medtem ko je voditelj Demokratske stranke Dario Franceschini pozval Cerkev, naj se nikakor ne vpleta v to vprašanje, ki je stvar osebnega in ne političnega prepričanja poslancev in senatorjev.

Fini je radikalcem obljubil, da bo v mejah svojih pristojnosti omogočil trezno in odkrito razpravo o vprašanju, ki razdvaja parlament. Včeraj je dvajset poslancev Ljudstva svobode pozvalo predsednika vlade Silvia Berlusconija k vsebinski spremembi zakonskega predloga, ki so ga pred poletnim premorom odobrili senatorji. Med podpisniki apela je kar nekaj zvestih političnih sopotnikov predsednika zbornice Finija.

Franceschini je - kot rečeno - pozval cerkveno hierarhijo, naj ne vpliva na parlamentarce pri tem kočljivem vprašanju. »Cerkve ima pravico, da izpriča svoja stališča o priseljenstvu in drugih aktualnih zadevah. To seveda velja tudi za bioetiko. Cerkve pa ne sme pogojevati osebnih etičnih izbir posameznih senatorjev in poslancev,« je dejal Franceschini, ki se spet poteguje za mesto tajnika levosredinske stranke.

S težavami v zvezi z bioetiko se soočajo tako v desnosredinskem zavezništvu kot tudi v Demokratski stranki. V senatu so tozadevni zakon podprli tudi nekateri zastopniki demokratov (med njimi Paola Binetti), medtem ko se je nekdanji rimski župan Francesco Rutelli vzdržal glasovanja. Velika večina senatorjev DS je vsekakor glasovala proti tako zastavljenemu zakonu.

V obeh političnih koalicijah so tudi takšni, ki upajo, da sporni zakon ne bo tako hitro prišel v presojo poslanske zbornice. Bivši radikalec in danes poslanec Berlusconijeve stranke Benedetto Della Vedova celo računa, da bo zakon ostal tam, kjer je, dejansko na pol poti med senatom in poslansko zbornico. Predsednik Fini mora vsekakor zakonski predlog o bioetiki poslati v presojo načelnikom poslanskih skupin, ki se lahko tudi odločijo, da ga za daljši čas zamrznejo.

Vodja Demokratske stranke Dario Franceschini svari Cerkev, naj pri vprašanih bioetike ne vpliva na senatorje in poslance

KROMA

AFGANISTAN - V spopadu

Ranjen italijanski vojak pri Heratu

KABUL - Italijanski vojaki v Afganistanu so včeraj doživeli nov napad, pri čemer je bil eden izmed njih poškodovan. Vojak, čigar imena niso objavili, je bil ranjen v desno roko, njegovo zdravstveno stanje pa ne vzbuja zaskrbljenosti.

Dogodek se je pripetil v Šindandu v bližini Herata na zahodu države. Skupina italijanskih vojakov je skupno s pripadniki redne afganistanske vojske opravljala rutinsko akcijo nadziranja teritorija, ko je naletela na enoto talibanskih upornikov. Vnel se je manjši oborožen spopad, v katerem je bil italijanski padalec zadet v roko. Kot je potem sporočilo italijansko vojaško poveljstvo v Heratu, so ranjenemu vojaku nemudoma nudili zdravniško pomoč in ga prepeljali v vojaško bolnišnico v Heratu. Po navedbah istega vi-
ra ranjenec nikakor ni v življenjski nevarnosti.

Novica je takoj odjeknila v Italiji, saj je še svež spomin na napad izpred tedna dni v Kabulu, v katerem je šest italijanskih padalcev umrlo, drugi štirje pa so bili ranjeni. K sreči tokrat ni bilo hujšega. Sicer pa ne gre pozabiti, da je območje okrog Herata, kjer je nastanjen večji del italijanskih sil, posebno nevarno. Tu se vrstijo kot na tekočem traku napadi na pripadnike redne afganistanske vojske in mednarodne vojaške odprave. Po najnovejših informacijah naj bi tu delovali dve 120-članski skupini talibanskih upornikov, ki naj bi se pripravljali na naskok Natovih konvojov.

SODSTVO - Sin zadnjega kralja

Viktor Emanuel pred sodnika

POTENZA -

Sin zadnjega italijanskega kralja Viktor Emanuel Savojski se bo moral zagovarjati na sodišču pred obtožbo združevanja v hudodelske namene in podkupovanja javnih funkcionarjev. Tako je včeraj razsodil sodnik za predhodne obravnave v Potenzi Luigi Barella, ki je na tak način sprejel glavino tež javnega tožilca Henryja Johna Woodcocka. Prva obravnava bo 21. decembra.

Woodcock je v okviru preiskav dal Viktorja Emanuela junija 2006 za teden dni priprejeti, in to skupno z 12 drugimi osumljenci. Šlo naj bi za hudodelsko mrežo, specializirano v ilegalni trgovini z dovoljenji za video igre ter v dobavi prostitutk za kazinoje in podobna zabavišča.

»Sklep je bil pričakovan, čeprav je zame zadeva še vedno nerazumljiva,« je Viktor Emanuel včeraj dejal svojemu odvetniku Francescu Murgii. »Še vedno verjamem, da bo sodstvo ugotovilo resnico, obtožbe pa me vsekakor zelo bolijo,« je pristavil.

VIKTOR EMANUEL SAVOJSKI

SENAT - Sporni odlok

Davčni ščit tudi za ponaredbe bilanc

RIM - T. i. davčni ščit bo tako razširjen, da bo kril tudi ponaredbe bilance ter druge knjigovodske in davčne prekrške. Senat je namreč včeraj odobril popravek k zakonskemu odloku s protikriznimi ukrepi, ki še razteguje že tako sporne norme o uvedbi izrednega 5-odstotnega davka na kapitale, ki bi se vrnil iz tujine oz. iz držav zunaj EU, v katerih se nahajajo ilegalno. Odlok bo zdaj romal v poslansko zbornico za dokončno odobritev, za kar je časa do 3. oktobra.

Zakonski odlok je bil včeraj odobren s 140 glasovi za, 21 proti in 1 vzdržanim. Za so glasovali senatorji vladne večine, proti so bili predstavniki Italije vrednot in UDC, medtem ko so senatorji Demokratske stranke iz protesta zapustili dvorano pred glasovanjem. Načelnica demokratov Anna Finocchiaro je zakonski ukrep označila za »pravo svinjarijo«, saj bodo tisti, ki se bodo poslužili davčnega ščita, oproščeni preiskav o izvoru uvoženih kapitalov in o drugih morebitnih prekrških, kar je po oceni demokratov v nasprotju z najosnovnejšimi pravnimi normami. Finocchiarova je zahtevala, naj prideta sporna zakonska določila zagovarjat v parlament gospodarski minister Giulio Tremonti in pravosodni minister Angelino Alfano. Ker je njena zahteva ostala brez odgovora, pa so demokrati zapustili dvorano. Protestirali so tudi senatorji UDC in Italije vrednot, ki so v dvorani dvignili napise kot »Mafijci in davčni utajevalci se zahvaljujejo« in »Protiitalijanska vlada«.

Mnogi se sprašujejo, ali bo predsednik republike Giorgio Napolitano razglasil ta zakonski ukrep, o katerem je tudi sam že izrazil globoke pomisleke. S Kvirinala so tiskovni agenciji Ansa sporočili, da bo predsednik zadevo ocenil, ko bo parlament zaključil svoje delo.

Drevi Annozero po Rai2 s Travagliom kot gostom

RIM - Prva oddaja novega niza Annozero Micheleja Santora bo drevi redno na sporedu po drugi televizijski mreži Rai, v njej bo s svojim običajnim uvodnikom nastopil časninar Marco Travaglio, vendar ne kot sodelavec, ampak kot gost. Tako vsaj piše v včeraj objavljeni predstavitvi oddaje. To je včeraj na zaslišanju pred komisijo za nadziranje Rai potrdil tudi generalni direktor javne radiotelevizi-
je Mauro Masi, ki je povedal, da je potrebna še »poglobitev« glede enega izmed morebitnih sodelavcev. Sicer pa je Masi povedal, da mu niz ni všeč, češ da je zgolj protestniški. Današnja oddaja bo posvečena svobodi tisku, v njej pa bodo sodelovali Dario Franceschini, Italo Bocchino, Maurizio Belpietro, Concita De Gregorio in Enrico Mentana.

Izsiljeval s krokodilom

CASERTA - Kamoristični šef Antonio Cristoforo je ljudi, zlasti podjetnike, izsiljeval k plačevanju kvot z originalnim sistemom: na terasi svojega stanovanja je lepo razkazoval svojega hišnega ljubljence. Toda v njegovem primeru ni šlo za kakega, tudi krvoločnega, psa, temveč za krokodila, ki ga je Cristoforo držal na povodcu in s tem »prepričeval« tiste podjetnike, ki niso bili pripravljeni plačati svoje kvote. Vendar mu je na sled prišla preiskovalna direkcija za boj proti mafiji, kateri je bil Antonio Cristoforo že znan zaradi nedovoljene posesti orožja, moški pa velja za enega novih kamorističnih vodij, ki prihaja na plan. Kakorkoli že, zdaj ga bremenijo obtožbe nedovoljene posesti živali.

Eksotične živali v avtu

MILAN - Finančni stražniki so na avtocesti A16 v bližini Avellina ustavili avto znamke fiat multipla 49-letnega moškega iz Brindisija, ki je lastnik trgovine v Bariju. V vozilu so agenti odkrili škatle in kletke, v katerih je bilo kar 1.702 eksotičnih živali: papig, mišk, hrčkov, japonskih veveric, kameleonov in vodnih želv. Večinoma gre za vrste, ki jih ščiti t.i. washingtonska konvencija ter za prevoz in prodajo katerih so potrebna posebna dovoljenja, z njihovo prodajo pa bi moški utegnil zaslužiti okoli dvajset tisoč evrov. Voznik je finančnim stražnikom dejal, da je živali kupil v okolici Neaplja in da jih je nameraval prodati v svoji trgovini in pri tem priznal, da način prevoza ni bil v skladu z veljavnimi predpisi. Zato so ga agenti ovadili zaradi slabega ravnanja z živalmi.

NEAPELJ - Prejšnjo noč zemeljski usadi v zgodovinski španski četrti

Tla so zgrmela v prazno

V cerkvi, na ulici in v bližnjem stanovanju so zazevala tri brezna - Vzrok morda deževje prejšnjih dni - Dvesto ljudi brez doma

NEAPELJ - Prebivalce območja ulice in trga San Carlo alle Mortelle v zgodovinski španski četrti v Neaplju je prejšnjo noč okoli četrte ure prebudił močan trušč. Vzrok zanj so bili trije zemeljski usadi, zaradi katerih so v bližnji cerkvi sv. Karla, zgrajeni v 17. stoletju, ter na ulici in v pritličju neke stanovanjske hiše zazevala tri brezna, katerih skupni premer je okoli dvajset metrov. Nezgoda ni terjala ne smrtnih žrtev ne ranjenih, vendar so gasilci iz varnostnih razlogov zaradi resnosti položaja odredili izpraznitev petih palač, tako da je moralo svoja stanovanja zapustiti preko petdeset družin oz. več sto ljudi.

Kaj je povzročilo usade, ni še točno ugotovljeno, vendar obstaja sum, da je za to krivo obilno deževje prejšnjih dni, zaradi katerega bi bila voda lahko pronicnila v tla, a možni so tudi drugi vzroki. Najprej so se udrli tla cerkve sv. Karla, zatem je v prazno zgrmel del cestišča bližnje ulice, nato pa je brezno zazevalo še v pritličju nekega bližnjega stanovanja, kjer bi bilo lahko prišlo do tragedije, če ne bi štirčlanska družina, ki tam stanuje, počivala v višjem nadstropju.

Prizorišče nezgode si je včeraj ogledala neapeljska županja Rosa Russo Iervolino skupaj z odbornikom za podzemlje Agostinom Nuzzolom, pristojne službe pa so bile zaposlene s ponovnim vzpostavljanjem grezničnega in vodovdnega omrežja ter z nujenjem pomoči družinam, ki so začasno ostale brez stanovanja.

Večje brezno je zazevalo tudi v cerkvi

ANSA

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

POKRAJINA - Predstavitev načrtov Lokalnega akcijskega načrta 2009-2011

Dva milijona evrov, toda samo za javna dela

Projektov, ki so bili za krajevne uprave prednostni, Dežela FJK ni vzela v poštev

Dežela FJK bo prispevala dva milijona evrov za izvajanje 8 razvojnih projektov pokrajinskega Lokalnega akcijskega načrta 2009-2011. Toda financirala bo v bistvu le projekte, ki jih je sama izbrala in ki zadevajo sektor javnih del. Kmetijstvo, okolje, energija in turizem na Krasu deželne uprave dejansko ne zanimajo, pa čeprav so to bile prioriteta po poldrugo leto trajajočem skupnem delu med pokrajinsko upravo, občinami in vrsto javnih ustanov in stanovskih ter drugih zasebnih organizacij.

To je izšlo s tiskovne konference na sedežu pokrajinske uprave, na kateri je pokrajinski podpredsednik in pristojni pokrajinski odbornik Walter Godina predstavil projekte, ki jih bo dežela financirala s skupno naložbo 1,954 milijona evrov. To so obnova nekega območja v dolini Glinščice, obnova dveh zgodovinskih vodnjakov v Zgoniku, obnova repenskega trga, gradnja parkirišča pri botaničnem vrtu Carsiana v zgornji občini, odprtje poti pesnikov v repentabski občini, obnova nekaterih pešpoti v miljski občini, zaključek del za gradnjo grezničnega omrežja v Štivanu in projekt za upravljanje z lesnimi biomasami v miljski in dolinski občini.

To so hvaljevredni in potrebni projekti,

za financiranje katerih se je Godina zahvalil deželni upravi. Toda po drugi strani se je deželna vlada obnašala centralistično, je poudaril Godina, medtem ko morajo o razvoju ozemlja odločati lokalne uprave. Potem ko je delovno omizje med pokrajinsko upravo, občinami in drugimi subjekti po večmesečnem delu ugotovilo prednostne načrte in ustrezno strategijo za razvoj tržaške pokrajine, je dežela v juniju povedala, da bo finančno krila samo projekte, ki predvidevajo javna dela. Tistih za razvoj kmetijstva, turizma ali trajnostnega razvoja ni vzela v poštev. Od skupno 16 projektov, ki jih je omizje izbralo med skupno 28 vloženimi (za skupno vrednost 25,5 milijona evrov), bo torej dežela financirala le omenjene. Godina je naglasil, da mora dežela zato zagotoviti druge posege za razvoj ozemlja in dodal, da namerava pokrajina vsakega nadaljevali sodelovanje z občinami. Skupno omizje namreč ni obravnavalo le Lokalnega akcijskega načrta, temveč tudi druge razvojne projekte. »Črtani« projekti gotovo ne bodo šli v predal, je zagotovil Godina. Kar pa zadeva 8 financiranih projektov, bodo sklenili dogovor z deželno in občinami, na podlagi katerega bo pokrajina jamčila njihovo izvajanje.

Projekte pokrajinskega Lokalnega akcijskega načrta je predstavil pokrajinski podpredsednik in pristojni odbornik Walter Godina

KROMA

ZNANOST

Jutri v Narodnem domu posvet UP, Slorija in NŠK

Kot smo že poročali, bo jutri popoldne v Narodnem domu v Ul. Filzi v Trstu potekala pobuda, ki jo ob priložnosti Noči raziskovalcev in Svetovnega dneva jezikov prireja Univerza na Primorskem, Narodna in študijska knjižnica in Slovenski raziskovalni inštitut. Gre za srečanje z naslovom Skupni slovenski znanstveni prostor: težave in priložnosti integracije, ki po mnenju pobudnikov predstavlja pomemben korak k utrjevanju skupnega slovenskega znanstvenega prostora na področju raziskovanja medetničnih in medkulturnih odnosov, manjšinskih vprašanj in čezmejnega sodelovanja.

Pobuda, ki se bo začela ob 15. uri in katere se bosta med drugimi udeležila tudi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš in državni sekretar Boris Jesih, bo najprej videla podpis dveh sporazumov o sodelovanju: Univerza na Primorskem bo namreč s Slorijem sklenila sporazum, ki bo omogočil doslednejši skupen nastop obeh institucij tudi pri prijavljanju projektov na slovenske nacionalne razpise in bo v bistvu predstavljal nadgradnjo dosedanjega sodelovanja. Sporazum med primorsko univerzo in NŠK pa bo sklenjen v luči ustanavljanja osrednje univerzitetne knjižnice in tesnejšega sodelovanja, začnjeni s čisto operativnimi in funkcionalnimi vidiki, kot je npr. olajšanje postopkov izposoje knjig.

Podpisu sporazumov bo sledila okrogla miza na temo Skupni slovenski znanstveni prostor: težave in priložnosti integracije, na kateri bodo poleg moderatorja Aleksandra Panjeka, ministra Žekša in sekretarja Jesiha spregovorili še rektor Univerze na Primorskem Rado Bohinc, prorektor za znanstveno-raziskovalno in razvojno delo Rado Pišot, predsednik in ravnatelj Slorija Milan Bufon in Maja Mezgec, ravnatelj NŠK Milan Pahor, ravnatelj Inštituta za narodnostna vprašanja Miran Komac ter docenta Roberto Dapit z Univerze v Vidmu in Ivan Verž z Univerze v Trstu.

Jutrišnje srečanje pa se ne bo končalo z okroglo mizo, saj je napovedana tudi podelitev nagrad natečaja Slorija za diplomsko in podiplomsko dela, kateri bo sledila še tiskovna konferenca.

SVET BREZ VOJN - Včeraj predstavili program

Svetovni pohod za mir in nenasilje novembra v Trstu

Pohod bo 2. oktobra krenil z Nove Zelandije

KROMA

Obsodba nelegitimnih in nelegalnih vojn, obsodba zlorab jedrskega orožja, pridobivanje pristažev za podpise mirovniških pogodb med različnimi državami ... To so le nekateri cilji mirovniških manifestacij, ki se bodo v prihodnjih mesecih zgodile v okviru svetovnih pohodov za mir in nenasilje, ki bo 2. oktobra krenil z Nove Zelandije. Svetovni pohod za mir, promovira ga mednarodno združenje Svet brez vojn, bo trajal kar tri mesece, in sicer vse do 2. januarja 2010, ko se bo mirovniška akcija sklenila v argentinskih Andih, do takrat pa se bo govorilo in pisalo o različnih okroglih mizah, koncertih, debatnih krožkih, pa seveda o pohodnikih, ki bodo peščili na kar šestih kontinentih in v stotih različnih državah.

Letošnji svetovni pohod za mir in nenasilje bo šel tudi preko Italije, kjer se bo dogajalo med 7. in 12. novembrom. Prva italijanska postaja bo Trst, kjer se bodo pohodniki zbrali 7. novembra, ko bo na sporedu niz zanimivih dogodkov, med katerimi velja omeniti večerni koncert uglednega kitarista Stefana Baroneja v gledališču Miela, že v popoldanskih urah pa bodo organizatorji tržaške etape svetovnega pohoda za mir in nenasilje poskusili iz ži-

vih oseb na Velikem trgu oblikovati največji mirovniški simbol v Evropi. Več o tej pobudi je na včerajšnji novinarski konferenci povedala Elena Giuffrida, predstavnica tržaškega odseka organizacije Svetovni pohod za mir in nenasilje, ki je uvodoma zadovoljstvo izpostavila, da sta njihova pobuda letos podprli Občina Trst in tržaška Pokrajina. Govornica je še pojasnila, da želijo člani različni humanitarnih združenj široko po svetu s tovrstnim pohodom spomniti širšo javnost in predstavnike oblasti, kakšne krivice se godijo po svetu, s pomočjo različnih prireditev pa nameravajo med drugim zgraditi edinstveno priložnost za vzpostavitev trajnega miru med pripadniki različnih etničnih in verskih skupnosti.

Svetovni pohod za mir se bo začel, kot povedano, v petek, 2. oktobra, ko se bodo širom po svetu spomnili 140-letnice rojstva velikega indijskega politika in borca za neodvisnost Mahatme Gandija. Ob tej priložnosti bo živahno tudi v Trstu, kjer bodo z glasbo počastili začetek mirovniškega pohoda. Dogodek, imenovan Tune the World, bo potekal na območju bivše umobolnice pri sv. Ivanu (začetek ob 19. uri), temu pa bo, kot je na vče-

rajsnji predstavitvi še povedala Giuffrida, sledilo poetično branje. V žarišču bo poezija argentinske pisateljice in pesnice Marie Sanchez Puyade, natanko ob 20.30 pa se bo začel koncert za mir in nenasilje, ki ga bo oblikoval ameriški jazzovski umetnik Eldad Tarmu.

Naj ob koncu še povemo, da so k humanitarni akciji pristopila tudi znana imena iz akademskega, umetniškega in literarnega sveta. Od znanih Tržčanov so akcijo podprli Paolo Rumiz, Susanna Tamaro, Tanja Romano, Margherita Hack in Pino Roveredo. Slednja sta se udeležila včerajšnje uradne predstavitve, na kateri sta podala svoje videnje miru. Hackova Zemlja vidi kot veliko globalno vas, v kateri bi morala vladati vzajemno spoštovanje in sožitje, Roveredo pa je spregovoril o vesti, o nujnem zavedanju, da je treba strniti moči in storiti nekaj konkretnega za doseg trajnega miru. Svoje dožemanje in videnje miru ter nenasilja pa bodo lahko podali tudi učenci različnih šol na Tržaškem, saj so si organizatorji tržaške etape Svetovnega pohoda za mir in nenasilje zamislili natečaj, v okviru katerega bodo šolarji lahko besedo mir upodobili ali ubesedili na različne načine in v različnih slogih. (sč)

Dolina: stranke večine o Motelu Val Rosandra

Politična tajništva strank Komunistične prenovne, Italijanskih in slovenskih komunistov, Demokratske stranke, Slovenske skupnosti in Občanov za Dolino, ki podpirajo večino v dolinski Občini, so se sestala v ponedeljek, 21. septembra. Na srečanju so med drugim obravnavala tematike v zvezi z Motelom Val Rosandra na Pesku. Zadeva je bila že vključena v delovni dnevni red tajništva po prvih vesteh, ki so bile objavljene v tisku. Tajništva so vzela na znanje, da sodna oblast vodi preiskavo, ki naj bi se v kratkem zaključila, tako da bodo razvidne morebitne odgovornosti. Tajništva so izrazila svojo zaskrbljenost nad tem, kar je doslej izšlo iz preiskave, in izrazila solidarnost družinam, ki so s tolikimi žrtvami odkupili stanovanja in so se sedaj znašla v tem težkem položaju. Tajništva so tudi izrazila upanje, da se bo tudi Dežela v okviru svojih pristojnosti prizadevala, da bi se našla pozitivna rešitev za kupce stanovanj.

V Sesljanu skupščina o trgovskem načrtu

V hotelu Belvedere v Sesljanu bo jutri ob 18. uri javno srečanje o novem trgovskem načrtu Devina-Nabrežine, ki ga prireja Demokratska stranka. Na srečanje so prireditelji povabili župana Giorgia Reta in članne občinske uprave.

Resolucija DS

o železniških povezavah

Trst tvega vse večjo »železniško osamljenost«. Podjetje Trenitalia se je odločilo za črtanje številnih vlakov, ki povezujejo mesto s severno in srednjo Italijo. Ta odločitev naj bi stopila v veljavo s spremembo urnika vlakov 12. decembra. Tržaški občinski svetniki Demokratske stranke Igor Švab, Mario Ravalico in Tarcisio Barbo so v tej zvezi vložili v občinski svet nujno resolucijo, v katerem obsojajo vedno bolj mačehovski odnos železniškega podjetja do Trsta in sploh do dežele Furlanije-Juljske krajine. Po njihovem mnenju bi se morali tržaški politični krogi močno angažirati, da bi izsilili spremembo pogubne odločitve podjetja Trenitalia. Zato v resoluciji pozivajo župana, naj čim prej poseže pri ministrstvu za prevoze, pri predsedniku deželne vlade in deželnem odborniku za prevoze zato, da bi Trst ohranil doseženo železniško povezavo in da bi še povečali povezave z Beljakom in Ljubljano.

Mladi in kemija v FJK

Ob stoletnici delovanja Italijanskega kemijskega društva prireja vodstvo njegove sekcije za Furlanijo-Juljsko krajino znanstveno srečanje z naslovom Mladi in kemija v Furlaniji-Juljski krajini v sodelovanju s tržaško in videmsko univerzo in bazovskim sinhrotronom, ki bo potekalo danes v zborni dvorani poslopja C11 v Ul. Giorgieri 1 v Trstu (v kompleksu nove univerze) z začetkom ob 9.15 in katerega cilj je nuditi mladim priložnost, da predstavijo rezultate svojega dela, dalje spodbujati poznavanje in integracijo univerzitetnih raziskovalnih skupin ter posredovati mlado in vitalno podobo kemije zunaj akademskega prostora. Ob tem bosta dopoldne oz. popoldne tudi dve predavanji: prof. A. Albini z Univerze v Paviji bo predstavil lik tržaškega kemika Giacoma Ciamiciana, dr. F. Carli iz družbe Azad Pharma AG pa bo govoril o priložnostih na področju farmacevtike. Podrobnejši program se nahaja na spletni strani tržaške univerze www.units.it.

NABREŽINA - Smrtna prometna nesreča pred trgovino Rolich

Slabost povzročila silno trčenje, življenje izgubila 63-letna Križanka

Elena Sedmach ni več nadzirala avtomobila - Za las ni bil vpleten devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret

»S soferjem sva se peljala proti županstvu, ko je avtomobil iz nasprotne smeri nenapovedano spremenil smer vožnje in nekaj metrov pred nama trčil naravnost v zid.« Tako je devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret opisal včerajšnjo prometno nesrečo, v kateri je umrla 63-letna Elena Sedmach iz Križa. Nesreča se je pripetila ob 13.50 pri nabrežinskih kamnolomih, točneje pred trgovino s keramičnimi izdelki in sanitarijami Rolich. Vzrok nesreče je slabost, ki je med vožnjo obsla voznico.

Župan Ret je prihajal iz Devina, namenjen pa je bil v Nabrežino, kjer so ga čakali predstavniki Kmečke zveze. Elena Sedmach, ki je vozila proti Sesljanu, je pred trgovino Rolich nenadoma zavila na levo. Njen fiat punto je prečkal nasprotni vozni pas, z levim kolesom »splezal« na zelenico pred trgovino ter naposled silovito čelno trčil v zid, ki razmejuje sosednji travnik.

Priča je tudi Karlo Rolich, ki se je v tistem trenutku pred svojo trgovino pogovarjal z delavcem: »Vozila je kar hitro. Avto je zavil levo, voznica pa ni zavirala. Za las ni prišlo do trčenja z županovim vozilom.« Župan se spominja, da v fiat, ki mu je vozil naproti, ni bilo videti voznice: »Kdo ve, morda je tedaj že izgubila zavest in nagnila glavo v naprej ter pritisnila na plin.« Fiat se je zaletel v zid in trčenje je bilo tako silovito, da je bil prednji del avtomobila povsem pomečkan, v zidu pa so se pojavile razpoke. Župan, njegov sofer in nek zdravnik, ki je privozil iz Nabrežine, so skočili do uničenega fiata z gasilnimi aparati, saj je avto skoraj zadel tamkajšnjo plinsko napravo. Ponesrečenka je po Retovih besedah nekaj sekund po nesreči še dihala, njeno stanje pa je bilo takoj videti brezupno. Rolich je poklical službo 118 in rešilec je bil kmalu na prizorišču, toda zdravstveno osebje Križanki ni moglo pomagati. Umrta je kmalu po nesreči.

Nabrežinski karabinjerji so na podlagi izjav očitvidcev in meritev potrdili, da fiat ni zaviral. Oopenski gasilci so s silo odprli vrata avtomobila ter tako omogočili sodnemu zdravniku Dennyju Fulianiju, da opravi svoje delo. Po pregledu je povedal, da je gospa podlegla izjemno hudim poškodbam v glavi in tilniku. Zdravnik je pristavil, da je avtomobilistko med vožnjo obsla hujša slabost, zaenkrat pa ni mogoče ugotoviti, za kaj je šlo.

Elena Sedmach, Slovenka iz Križa, je bila frizerka, poznana tudi kot Helena. Zapuščca moža in hčer ter očeta Nandija. Družino, ki je v vasi poznana z vzdevkom Bljančvi, je pred dolgimi leti že pretresel podoben dogodek, ko se je pri tržaški industrijski coni smrtno ponesrečil Elenin brat Braco. (af)

Fiat se je silovito zaletel v zidek pred trgovino

KROMA

OPČINE - Nekaj dni so delovali, sedaj spet le utripajo

Obelisk: ti vražji semaforji

Vprašanje svetnika Furlaniča (SKP) županu Dipiazza - Križišče pri Opčinah kmalu brez semaforjev

Novo semaforizirano križišče pri Obelisku se je rodilo pod nesrečno zvezdo. Najprej je bilo potrebno več mesecev, preden so ga - po namestitvi kar 20 semaforjev - aktivirali. Komaj so semaforji s svojimi tremi barvami začeli upravljati promet, pa so se začele pred njimi raztegovati dolge vrste vozil, ki so - predvsem na relaciji opensko križišče-Obelisk - ohromile promet. Po treh dneh nevarne prometne godlje tržaški občini ni preostalo drugega, kot vrnitev na staro: k utripajočim rumenim lučem, ki že več kot teden spet mežikajo avtomobilistom.

Mnogo ljudi, predvsem domačinov, je v dneh, ko so semaforji tako nesrečno delovali, bentilo nad to novo prometno nadlogo na Cesti za Opčine. Potem ko so jih »onesposobili« pa so se začeli spraševati, zakaj tolikšen strošek (za nič). Zgodba semaforjev pri Obelisku je odjeknila tudi na zadnji seji tržaškega občinskega sveta. Svetnik Stranke komunistične preno-ve Iztok Furlanič je zastavil županu Robertu Dipiazza aktualno vprašanje o »prihodnosti« semaforjev, pri čemer je nakazal tri možnosti: ohranitev sedanjega stanja z utripajočo lučjo, vzpostavitev semaforjev, in s tem dolgih vrst vozil, ali pa

namestitev tako imenovanih »inteligentnih semaforjev«.

Dipiazza je menil, da za nastale zastoj niso bili krivi semaforji pri Obelisku, temveč križišče pri Opčinah, ki ne omogoča tekočega prometa. Potem ko je »iztaknil krivca«, je pojasnil, kako bo z njim ravnal. Tehniki tržaške občine so se dogovorili s tehnikami podjetja Strade Friuli-Venezia Giulia (lastnikom križišča), da bodo s križišča odstranili semaforje in ga preuredili v krožišče »francoskega tipa«. Ohranili bodo le semaforje za urejevanje vožnje openskega tramvaja.

Semaforji pri Obelisku so za Dipiazza potrebni. V kratkem bo v nekdanjem sanatoriju začela delovati visoka šola Sissa, dva tisoč ljudi se bo dnevno peljalo po Ul. Bonomea, zato je prav, da pride na tem območju do ureditve prometa.

Furlanič je župana dopolnil: predlagal je, naj občina namesti pred Obeliskom primerno signalizacijo, s katero naj bi opozorili voznike na novo semaforizirano križišče, da bi slednji, predvsem ob prihodu iz mesta proti Opčinam, upočasnili vožnjo.

M.K.

Novo semaforizirano križišče pri Obelisku

KROMA

VZPI-ANPI - Devin-Nabrežina

Ob 75-letnici aretacije antifašistov iz Nabrežine

Danes polaganje cvetja, prihodnji teden pa spominski večer

V četrtek, 1. oktobra, ob 18. uri bo sekcija VZPI-ANPI Devin Nabrežina priredila spominski večer ob 75-letnici aretacije večje skupine antifašistov iz Nabrežine, del katere se je nato znašel pred posebnim sodiščem v Rimu. Prireditve bo potekala v rojstni hiši Iga Grudna - v Kamnarski hiši v Nabrežini, na njej pa bosta spregovorila zgodovinarja in raziskovalca Milan Pahor in Luciano Patat ter domačin Ivan Vogrič. Luciano Patat je tudi avtor knjige *Fra carcere e confino, gli antifascisti dell'Isontino e della Bassa Friulana davanti al tribunale speciale*, ki je izšla pri posloškem raziskovalnem centru Gasperini.

Domačini, ki so bili aretirani leta 1934, so pripadali ilegalni komunistični organizaciji. Proti njej so tega leta izvedli obširno akcijo, ki je potekala na tem delu Krasa (vključno s Komnom), Tržiču ter spodnji Furlaniji. Nekateri so po aretaciji izpustili, epilog pa je bila sodna obravnava, po kateri so leto pozneje ob-

sodili več desetini nasprotnikov režima. Med temi tudi osmerico iz Nabrežine: to so bili Josip Gruden, Danilo Pertot, Srečko Colja, Ferdinand Rukin, Albin Pertot, Giuseppe Burger, Ruggero Perressin in Beniamino Fonziari, ki so bili obsojeni na od 3 do 8 let ječe. Kazen so prestali v različnih kaznilnicah v državi. Večina obsojencev se je med vojno pridružila odporniškemu gibanju, dva pa sta padla pred osvoboditvijo. Njihova imena so tesno povezana tudi s sindikalnim gibanjem v domačih krajih.

Na pokopališču v Sesljanu pa bo danes ob 17. uri občinska sekcija VZPI-ANPI položila cvetje na grob enega od obsojencev, Srečka Colje (1909-2003); na ta dan mineva namreč 100 let od njegovega rojstva. Coljo je posebno fašistično sodišče (podobno kot Ferdinand Rukina) dvakrat obsodilo: prvič leta 1935, drugič pa šest let pozneje na drugem tržaškem procesu. Priloznostno misel bo podal član devinsko-nabrežinske sekcije VZPI-ANPI Ivan Vogrič.

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Večer L'Italia è bella na prvi mreži Rai

Televizijska promocija umetnosti s sms sporočili

V času oz. v državi, kjer vidnost na televizijskih zaslonih najbolj »zanesljivo« doseže vrednost in pomembnost neke doleča ali teme, se tudi umetnost včasih poslužuje tega učinkovitega sredstva in popularni voditelj Pippo Baudo si prizadeva, da bi tovrstna sporočila posredoval širši javnosti v okviru razvedrilnih programov državne mreže RAI. V tej kombinaciji so kamere prve mreže v nedeljo v živo spremljale dogajanje v tržaškem Rossettiju, kjer je potekal enourni program *L'Italia è bella*. Oddajo je promovirala Fundacija Città Italia, ki ob Dnevih umetnosti skuša širši javnosti posredovati pomen ohranjanja državnega zaklada, posebno pa restavriranje poškodovanih umetnin. Gledalci so namreč v teku oddaje lahko k temu prispevali s pošiljanjem sms sporočil, kar se v zadnjih letih zelo dobro obrestuje predvsem pri solidarnostnih nabirках. Skupino enajstih ogroženih umetnin je na kratko predstavil superintendant za kulturne zadeve Občine Rim Umberto Broccoli; izbrani slikarski, kiparski in ar-

hitekturni zakladi bodo ob »telefonskih« prispevkih deležni tudi podpore zasebnih podjetij, ki so ob tej priložnosti zagotovila svoje sponorstvo.

Tipično televizijsko lepljenko elementov so sestavljale raznovrstne, miniaturne točke, ki so želele zaobjeti vrsto umetniških izrazov, od prikaza dela mojstrov kostumografov do baleta, ki ga je s plesno točko na Tartinijevo glasbo zastopala prva plesalka pariške operne hiše Eleonora Abbagnato.

Dežela Furlanija-Juljska krajina je predstavila svoje turistične in umetniške znamenitosti s promocijskim spotom, o »domači«, ogroženi umetnini (leseni poliptih) pa je spregovoril restavrador Lucio Zambon.

Na oder so stopili tudi nekateri predstavniki domače ustvarjalnosti, ki so dosegli širšo popularnost; najprej pevec Teddy Reno, ki je podal izbor tržaških motivov, nato pa še kantavtor Gino Paoli. S svojimi popevkami sta nastopila tudi predstavnika mlajše generacije Francesco Renga in zvezda letošnjega san-

Erotična igra: tožilec zahteva 6 let zapora

Javni tožilec iz Bologne Lorenzo Gestri je od sodnika za predhodne obravnave zahteval šestletno zaporno kazen za 36-letnega Tržačana Micheleja Tropperja, ki je obtožen, da je 8. septembra lani med erotično igro v kraju Baricella ubil 31-letnega someščana. Andrea Costanzo je bil prav tako iz Trsta, poznan je bil tudi z imenom Alice: čakal je namreč na kirurško operacijo za spremembo spola. Costanzo je lani odgovoril na Tropperjev spletni oglas, nakar sta se osebno spoznala v Tropperjevi hiši v zaledju Bologne. Obtoženi trdi, da ga je gost uvajal v posebne erotične igre. 8. septembra je Tropper priklenil Costanza na drevo: verigo mu je stisnil okoli vratu in Costanzo se je naposled zadušil. Tropperjev odvetnik zahteva, naj se primer obravnava kot nenameren umor. Odločitev naj bi padla 9. oktobra.

Tat ljubi glasbo

V trgovini Mediaworld, v trgovskem centru Torri d'Europa, je 33-letni Tržačan D. M. v torek skušal ukrasti dva glasbena CD-ja. Nekaj pred 20. uro ju je spravil v hlače in stekel proti izhodu, nadzorniki pa so ga ustavili. Karabinjerji so ga po zaslišanju odvedli v zapor.

ZGODOVINA - Zanimiv posvet

Sestaviti skupen zgodovinski priročnik

Na današnjem sporedu tudi predavanje imunologa Gilberta Corbellinija

Številni zgodovinarji in pedagogi so prisluhnili štirim govornikom; med njimi je bila tudi prof. Marta Ivašič

KROMA

Sestaviti priročnik, ki naj pedagogom Avstrije, Hrvaške, Furlanije-Julijske krajin in Slovenije, pomaga pri poučevanju sodobne zgodovine. Priročnik, v katerem bo politična zgodovina samo eden od interpretativnih ključev, vsaj enaka pozornost pa bo namenjena razlagi stereotipov in nacionalističnih mitov, zgodovini manjšin, kulturi in drugim plastem družbene zgodovine.

To je morda najbolj konkreten (in koristen) predlog, ki ga je bilo včeraj slišati na posvetu Kako poučevati sodobno zgodovino na obmejnem območju. Posvet je spadal v okvir državnega srečanja Cantieri di storia-Delovišče zgodovine, ki se je včeraj začel v Trstu. O posvetu bomo še poročali.

Današnji bogat spored (v Narodnem domu bo v jutranjih urah osem seminarjev, popoln razpored pa je na voljo na spletni strani www.sissco.it) predvideva tudi javno srečanje o imunologiji. Gilberto Corbellini, docent zgodovine medicine na rimski univerzi La Sapienza, bo ob 15. uri spregovoril na Pomorski postaji. V svoji »lectio magistralis« bo predstavil razvoj in vpliv, ki ga je imunologija (veda o odpornosti organizma proti raznim okužbam) ima na sodobno družbo. Govor bo seveda tudi o tako imenovanih novi gripi ... ,ki imunologov ne skrbi preveč. (pd)

UNIJA ISTRANOV Lacoto zelo moti proslava v Bazovici in punčka s triglavko

»Če je slovenska vojska 6. septembra lahko prišla v Bazovico, ima italijanska vojska pravico, da prisostvuje komemoracijam na fobjah v Sloveniji, ki jih načrtuje Unija Istranov«. Predsednik ezulske zveze Massimiliano Lacota je včeraj zvezi s tem pisal italijanskemu obrambnemu ministrstvu Ignaziu La Russi in napovedal za začetek prihodnjega leta spominski prireditvi pred fobjama na Socerbu in Grgarju. Lacota se zgraža, da je slovenski vojak v uniformi položil venec pred spomenikom bazoviškim junakom (zanj so to sicer teroristi), pozablja pa, da so italijanski vojaki npr. redno navzoči v uniformah v Kobaridu pred proslavami ob tamkajšnji kostnici umrlih Italijanov v prvi svetovni vojni.

Vodja skrajne ezulske zveze napada predsednico tržaške pokrajine Mario Tereso Basso Poropat zaradi njene navzočnosti na septembrski tradicionalni prireditvi na gmajni pri Bazovici. Lacota je še dodatno zgrožen, ker je Bassa Poropat bila na prireditvi, »kjer je prišlo do mimohoda otrok s titovkami in otrok, ki so bili preoblečeni v partizane«. Pri tem se sklicuje na fotografije, ki so bile objavljene na spletni strani Primorskega dnevnika. Na fotografijah je punčka s triglavko, ki ni titovka, otroci, o katerih govori Lacota, pa so taborniki in skavti v njihovih običajnih krojih in ne v partizanskih uniformah.

STOLNICA SV. JUSTA - Posodobitev

V novem siju

Nov tehnološki sistem razsvetljave in računalniško električno omrežje

Po letu dni trajajočih delih se stolnica sv. Justa lahko ponša z novim tehnološkim sistemom razsvetljave in računalniškim električnim omrežjem, za kar je prispevala Fundacija CRTrieste

ŠOLSTVO - Pobude za ohranitev podaljšanega bivanja

Žekšu izročili dokument

Tudi Slovenija bi lahko pripomogla k zagotovitvi podaljšanega bivanja na slovenskih šolah v Italiji

Pobudniki za ohranitev podaljšanega bivanja na slovenskih osnovnih šolah nadaljujejo s svojimi prizadevanji. V začetku septembra so se tako ob robu študijskih dni Draga 2009 na Opčinah srečali z ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjanom Žekšem in mu izročili dokument v zvezi s podporo, ki je po njihovem mnenju potrebna za podaljšano bivanje otrok v šolah s poldnevnim poukom. Spričo krčenja sredstev in osebja zaradi izvajanja reforme Gelmini ter povernega uvajanja figure enega samega učitelja se že letos občuti pomanjkanje osebja, tako da, kljub prizadevanjem združenj staršev, ni mogoče povsod zagotoviti pouka oz. bivanja v šolskih prostorih tudi v popoldanskih urah in to kljub vedno večji potrebi družin, ki so jo le-te v obdobju januarskega in februarskega vpisovanja jasno poudarile. Tudi šolskih patronatov, ki so nekoč pomagali družinam šoloobveznih otrok v stiski, ni več, zato, menijo pobudniki, je napačil čas, ko je treba pomisliti na nekaj novega in aktualnega.

Rešitev vidijo v denarni podpori za organiziranje pošolskega bivanja ali pisanja domačih nalog oz. drugih primernih dejavnosti za utrjevanje učne snovi in slovenskega jezika. Za zagoto-

vitev finančnih sredstev za plačevanje kosil in strokovno usposobljenih vzgojiteljev, ki bi skrbeli za otroke v popoldanskih urah (v pošten seveda ne pridejo osebe z rednim delovnim razmerjem v šoli) bi bila neobhodno potrebna skupna poteza in združitev moči slovenskih organizacij v Italiji in morda tudi pomoč iz Republike Slovenije. Denar bi krovni organizaciji lahko črpali iz skladov iz Slovenije (slovenske oblasti bi tako lahko okrepile finančne dotacije manjšini) oz. iz sklada zaščitnega zakona, upravljala pa bi ga združenja staršev ali pa administrativna tajništva didaktičnih ravnateljstev. Vse to s ciljem ne samo ohraniti podaljšano bivanje, ampak tudi sam obstoj slovenskih šol zlasti v mestnem jedru, a tudi na podeželju, ter zvišati kakovost šole. V tem smislu bi bilo po mnenju pobudnikov zelo dobro doseči tudi za slovenske šole t.i. integrirano šolsko službo.

Šlo je za prvo uradno srečanje sicer še nepriznanega odbora za ohranitev podaljšanega bivanja z ministrom Žekšem, ki je obljubil, da bo stvar preučil, tako da so zdaj v pričakovanju odgovora. Za sredo oktobra pa se napoveduje nov sestanek odbora.

GRAD SV. JUSTA

Z novim avdio vodičem na brezplačen obisk

Ob evropskih dneh kulturne dediščine bo v soboto in nedeljo vstop na grad sv. Justa brezplačen. Za obiskovalce pa bo poskrbel po mnenju predsednice Marie Terese Bassa Poropat za idealno priložnost za promocijo kulturne ponudbe in hkrati za valorizacijo našega prostora ter njegovega bogastva. Tako se bo pobuda *Gledališča v gledališču* zaključila ravno v soboto z brezplačnim koncertom v stolni dvorani v Miramarskem gradu. Skozi vse poletje je namreč tam glasba odigrala vlogo protagonistke. Za veliki finale v duhu tanga bo poskrbela Glasbena matica: ob 20.30 bo nastopila dvojica Paola Chiabudini (klavir) in Aleksander Ipavec (harmonika), ki bo publiki postregla s skladbami Richarda Galliana in Astorja Piazzolle.

Druga pobuda pa je namenjena nekoliko mlajši publiki. Svetoivanski park za otroke Mini Mu, ki ga upravlja skupina Imagine, bo poskrbel za projekt, ki se mimo sodobne umetnosti posveča kreativnemu izražanju, delavnicam, razstavam in dogdom za mlade. V sodelovanju s spomeniškim varstvom bodo v nedeljo v Mini Mu-ju od 10. do 12. in od 15. do 17. ure potekale delavnice, ki bodo ovrednotile mestne arhitektonske biserne. V ponedeljek pa jih bodo v popoldanskih urah (od 15. do 17. ure) udeleženci še osebno spoznali v okviru sprehoda: štartali bodo z Borznega trga in si ogledali najlepše mestne palače, staro mesto in pa Terezijansko četrt. Udeležbo na pobudi je treba predhodno napovedati na tel. št. 040/392113 oziroma po elektronski pošti na info@mini-mu.it. (sas)

KULTURA - 26. in 27. septembra

Koncert tanga in delavnice za mlade

Pokrajina Trst sodeluje pri Dnevih evropske kulturne dediščine

Podobno kot lansko leto bo tržaška pokrajina tudi letos sodelovala pri Dnevih evropske kulturne dediščine (26. in 27. septembra), saj gre po mnenju predsednice Marie Terese Bassa Poropat za idealno priložnost za promocijo kulturne ponudbe in hkrati za valorizacijo našega prostora ter njegovega bogastva.

Tako se bo pobuda *Gledališča v gledališču* zaključila ravno v soboto z brezplačnim koncertom v stolni dvorani v Miramarskem gradu. Skozi vse poletje je namreč tam glasba odigrala vlogo protagonistke. Za veliki finale v duhu tanga bo poskrbela Glasbena matica: ob 20.30 bo nastopila dvojica Paola Chiabudini (klavir) in Aleksander Ipavec (harmonika), ki bo publiki postregla s skladbami Richarda Galliana in Astorja Piazzolle.

Druga pobuda pa je namenjena nekoliko mlajši publiki. Svetoivanski park za otroke Mini Mu, ki ga upravlja skupina Imagine, bo poskrbel za projekt, ki se mimo sodobne umetnosti posveča kreativnemu izražanju, delavnicam, razstavam in dogdom za mlade. V sodelovanju s spomeniškim varstvom bodo v nedeljo v Mini Mu-ju od 10. do 12. in od 15. do 17. ure potekale delavnice, ki bodo ovrednotile mestne arhitektonske biserne. V ponedeljek pa jih bodo v popoldanskih urah (od 15. do 17. ure) udeleženci še osebno spoznali v okviru sprehoda: štartali bodo z Borznega trga in si ogledali najlepše mestne palače, staro mesto in pa Terezijansko četrt. Udeležbo na pobudi je treba predhodno napovedati na tel. št. 040/392113 oziroma po elektronski pošti na info@mini-mu.it. (sas)

Pesniški prvenec

Elene Cerkvenič

V sklopu tedna ženske ustvarjalnosti, ki poteka v Tržaški knjigarni, bodo jutri predstavili pesniški prvenec Elene Cerkvenič »amore chissà se« (Libreria Editrice San Marco, 2009). Elena Cerkvenič je tržaška Slovenka, obiskovala je slovenske šole, diplomirala iz germanistike, zdaj pa poučuje nemščino na slovenskih in italijanskih šolah. V svojem prvenku, v katerem je zbrala nekaj več kot štirideset pesmi, avtorica izpoveduje svojo vero v družbeno-etični angažma. Ob tej temi je v zbirki prisotna tudi ljubezenska in bivanjska tematika, ter nekaj pesmi v bolj igri-vem tonu, delno slonečih na besednih igrar.

Na predstavitvi, ki jo ob 18. uri prireja Slovenski klub in Tržaška knjigarna, bo o avtorici spregovorila Darja Betocchi, nekaj pesmi pa bo recitirala Patrizia Jurinčič.

Rojanski Krpan

v deželi Zlatoroga

Društvi Rojanski Krpan in Rojanski Marijin bosta jutri v Marijinem domu v Rojanu (Ulica Cordaroli 29) priredili večer, na katerem bosta Maksi Kralj in Peter Verč s pomočjo fotografij Denisa Doljaka prikazala tri gorske ture, ki so jih priredili »krpanovci«. Prva je izletnike leta 2007 pripeljala iz Vrat do Bohinjskega jezera čez Triglav in mimo Sedmerih jezer. Lani so nato prehodili pot iz Bohinja do Kobarida čez Krn, letos poleti pa so se lotili ture z Bohinjskega jezera čez Komno, Bogatin, Vogel, Rodico in Črno prst do Bohinjske Bistrice.

Večer se bo začel ob 20. uri in nosi naslov Rojanski Krpan v deželi Zlatoroga. Prireditelji bodo poleg slikovitih fotografij in anekdot s poti ponudili še obnovo legende o Zlatorogu.

Margherita Berlanda

v Miramarskem gradu

V Miramarskem gradu se jutri zaključuje enajsta izvedba grajskih koncertov konservatorija Giuseppe Tartini. Ob 20.30 bo nastopila talentirana Margherita Berlanda, gojenka harmonikarja Corrada Rojaca: na sporedu bodo Bach, Feld, Olczack, Brehme in Jacobi.

Sejem stare šare

Na dvorišču občinske rezidence Gregoretti (ul. De Ralli 1, v parku nekdanje umobolnice) bo jutri sejem stare šare in ročnih del. Predmeti bodo na voljo med 15. in 19. uro.

MLADI - Oratorij v openskem Marijanišču ob jubileju pobude

Za deseto obletnico v svet Razorja in Stenarja

Poročilo-razmišljanje o letošnjih doživetjih mlajših in starejših skupin

Hoja v planine je bila za mlade vir navdušenja in veselja

Projekt Oratorij praznuje deseto obletnico. Razmišljam in gledam v minula leta, ko se s težkim nahrbtnikom vpenjam iz Zadnjice proti Kriškim podom. Nisem sam. Skupina mladih se je skupaj z mano zagrizla v strmino.

Z mlajšo skupino na Šmarno goro

Komaj dober teden je minil, ko je končal teden za osnovno šolo. Poleg vsakdanjega živčava v prostorih Marijanišča in na velikem igrišču, obogateneza z igrami in delavnicami, smo imeli tudi dva posebna dneva.

En ves dan smo bili na morju, drugi dan pa smo se odpeljali proti Ljubljani. Avtobus nas je pustil v Tacnu. Pred nami je bila Šmarna gora. Vsi, tudi najmlajši, so se z veseljem napotili vrhu naproti. V pomoč so jim bili voditelji Damjan, Matej, Štefan, Giulia Nina in Karin. Po dobri uri smo zagledali zvonček pri kapelici Antona Pušcavnika. Običaj je, da vsakdo pozvonji. Tako smo storili tudi mi. Pred nami je bil že vrh z znamenito utrjeno cerkvijo iz turških časov. Ogledali smo si cerkev, obzidje, muzej. Ob zidu so otroci opazili tudi grob z imenom Prešeren. Povedano jim je bilo, da je to stric našega pesnika Franceta Prešerna. Ena izmed njegovih pesmi je posvečena prav Šmarni gori.

Ko smo pojedli kosilo iz torbe in si nakupili še nekaj sladkarij, smo se še nekaj časa zadržali pri igralih. Pot navzdol je bila lažja in tudi hitrejša. Ko smo dospeli do avtobusa, pa naš dan še ni bil končan. Napotili smo se v živalski vrt.

Posebno doživetje nam je pripravila vodička, ki nam je prinesla udomačene živali. Še posebej je bilo doživetje, ko je prinesla kraljevskega pitona, dolgega meter in pol. Vsakdo ga je lahko pobožal, nekateri pa so ga dali tudi okoli vratu.

Ostali sta nam še dve uri za ogled celotnega živalskega vrta. Prav ob koncu nas je pozdravila lahna ploha. Ostala nam je le še pot domov. Polne doživetij nas je po dobri uri sprejel domači kraj.

Na poti proti cilju.

Ustavimo se pri houdurniški grapi. Voda še vedno sveža skaklja po skalah. Osvežimo se, se malo odpočijemo in že nadaljujemo pot. Kar naenkrat sicer lepo pot, mulatjero, prekine snežni plaz. Pomagamo si z vrvjo in se spustimo pod plaz. Letos je v hribih veliko snega, tudi tam, kjer ga ne bi nikoli pričakovali. Brez opreme je vedno nevarno. Ko smo zopet na poti, zaupam Janu, da gredo lahko naprej tisti, ki hodijo hitreje, ostali pa bomo nadaljevali z zmernim korakom.

Spomini

Hoja je prijetna. Sonce le tu pa tam prebije veje. Kljub temu se utrujenost, vsaj pri meni, vedno bolj čuti. Gledam po vrhovih. Spomin mi riše prehojene poti. In na vsaki skupina mladih. Tudi v okviru oratorija. Nanos, Snežnik, Tri-

glavska jezera, drugič tudi preko Komarče, Begunjščica, Storžič, Stol: koliko lepih doživetij z doraščajočo mladino, v neformalnem pogovoru tudi toliko nasvetov.

Razmišljam in primerjam. Mladi v osnovni šoli so veliko bolj odprti za hojo. Seveda za pot, ki je njim primerna. V nižji in višji srednji šoli se vrste redčijo, napor večurne hoje jim je pretežak. Kako lepo je hoditi s temi danes: polni so veselja in navdušenja. Morda se bodo po tretji uri utrudili, toda želja in volja za dosego cilja sta močnejši od malodušja.

Danes nam je vreme naklonjeno. Lansko leto, ko smo šli na Stol, nas je ujela nevihta. In tako lepo je bilo, ko smo začeli pri Valvazorjevem domu.

Na Kriških podih

Prva skupina si je privoščila kar dolg počitek pri prvem Kriškem jezeru. Počasi so se jim pridružili tudi drugi. Le koča nam je kar naenkrat izginila. Megle, ki so se spustile čez grebensko ograjo, so jo skrile v svoj skrivnostni svet.

Res je, ko stopiš v planinsko kočo, te objame nek poseben občutek. Pogajnikov dom je bil poln ljudi. Tudi za nas se je končno našlo nekaj prostora. Še poseben ton pa so dajali prijazni mladi oskrbniki. Po dobrih palačinkah in čaju je ob igri in pogovoru 22. ura kar prehitro prišla.

Jutro je bilo hladno in vetrovno, toda prosojno čisto. Prav veter nas je od-

vrnil, da nismo šli na Stenar. Zato pa smo se spustili k spodnjemu jezeru in se ob še delno zaledenemu jezeru nastavljali soncu in igri na snegu. Gorsko cvetje nas je pozdravljalo na zelenicah, posejanih med ruševjem, še posebej smo uživali v pogledu na stotine in stotine planik. Tudi plavi encijan se je pozibaval v močnem vetru in lovil plavo modrino neba.

Opoldne smo vzeli pot pod noge. Po dobrih dveh urah smo bili v dolini pri avtomobilih. Po okrepčilu v Bovcu smo ob reki Soči iskali pot do doma.

Računam nate

V petek smo imeli pogovor in zaključno bogoslužje v svetišču na Repen-tabru. Čakalo nas je še dobro kosilo. V obeh tednih nas je razvajala gospa Albina in to ne le letos, temveč že vrsto let.

Osrednja osebnost, po kateri smo vsak dan oblikovali eno vrednoto, je bil sveti Frančišek Asiški. Še posebej je bil poudarjen odnos do narave. Tudi narava nam je brat in sestra. Prijateljski odnos do sočloveka, skromnost v odnosu do materialnih stvari, iskanje duhovnih vrednot v nasprotju do slave in bogastva. In kaj bo od mene v življenju. Kaj želim postati? Toliko darov sem dobil ob rojstvu. Življenje je potrebno napolniti z dobrim Zakaj? Ker Nekdo računa name. In ne samo Nekdo. Mnogi so potrebni pomoči. Mnogi računajo name ...

Anton Bedenčič

IN MEMORIAM - Slovo od Eme Tul

»Manjkali nam boste«

Spomin dolinske županje Fulvie Premolin

»Kako je, Emica!«, sem jo pozdravila na bazovski gmajni, ob zaključku letošnje proslave bazoviškimi žrtvam. »O, zlata moja, sej vid'š, dokler mi bo dano, bom vedno prisotna,« mi je odzdravila z nasmehom. Tako je tudi bilo, od vedno. Nekoliko upognjena in oprta na palico, je gospa Ema z nezlomljivo voljo in vedrino, ki sta bili zanj značilni, vedno prisostvovala vsaki proslavi, večji ali manjši, preprosti ali bolj imenitni, ker je želela s svojo prisotnostjo poudariti važnost spomina na našo preteklost, ki je pustila marsikatero sled med našimi ljudmi. Poznali so jo širom po naši pokrajini, saj jo je imel vsakdo možnost srečati prav vsako leto, in to tudi večkrat, v Rižarni, kjer je skupaj s svojima dvema družicama, bivšima deportirankama, s črtasto ruto okrog vratu poslušala govornike in recitatorje, ki so se zvrstili ob 25. aprilu in drugih kome-moracijah. Tako je letos poslušala tudi svoje besede o ponovni vrnitvi v življenje, ki jih je mala Nika prebrala na letošnji proslavi v Rižarni.

Danes Eme Tul ni več med nami. Ravno v teh dneh se je razširila žalostna vest, ob kateri se je gotovo vsak domačin z bolečino v srcu zamislil, koliko truda in požrtvovalnosti je gospa Ema vložila v naš prostor od svojega 18. leta dalje, ko se je kot mlado dekle pridružila osvobodilni fronti in je

vseskozi delovala kot neustrašna kurirka, dokler je niso leta 1944 aretirali in odpeljali v koncentracijsko taborišče. Okusila je strahote uničevalnih taborišč, kot sta bili Auschwitz in Mauthausen, o katerih pripoveduje v svoji knjigi Spomini bivše deportiranke, ki se je je lotila z nelahkim srcem, a nedvomno iz trdnega prepričanja, da mora svoje težke izkušnje iz najbolj žalostnega obdobja svojega življenja posredovati poznejšim rodovom, da se spomin ohrani in da se podobni tragični dogodki ne bi nikoli več ponovili. Na kolikih srečanjih z mladimi in kolikim učencem je gospa Ema s solznimi očmi in komaj slišnim glasom pripovedovala o vojnih letih in trpljenju v taboriščih. Njeno zadnje delo je priprava CD-ja, ki ga je posnela na koprski radioteleviziji, v katerem je v pogovoru z novinar-ko ponovno obudila svoje žalostne izkušnje.

Kmalu po vojni se je Ema Tul aktivno vključila v delovanje domačega kulturno prosvetnega življenja in tudi sama dala svoj bogat in nesebičen doprinos pisane-mu mozaiku kulturnega utripa naše občine.

Kot zgled poštenega in z delom napolnjenega življenja je znala Ema Tul prenašati vse svoje značajske lastnosti, kot so delavnost, poštenost in skromnost, predvsem pa pokončnost, na ljudi okrog sebe. Prizadevala si je privzgjati mlade, da vzljubijo vse, kar imajo lepega okrog sebe: svojo zgodovino, tradicije, simbole, vse, kar spominja in označuje naše duhovno obzorje. Če bi tega zmanjkalo, bi bila naša pot usmerjena v neznanost.

Nedvomno je Ema več dajala kot sprejemala, za kar je tudi prešla več priznanj za hrabrost in delavnost, med katerimi tudi odličje prijateljstva občine Dolina.

Prepojeni s ponosom in s hvaležnostjo za vse, kar nam je Ema Tul dala, izražamo prepričanje, da bo s svojim življenjem ostala svetel zgled za vse nas.

Hvala, draga Ema, manjkali nam boste, a v mislih boste prav gotovo vedno z nami.

Prof. Fulvia Premolin

SMRT EME TUL - Spomin predsednika SKD Primorsko iz Mačkolj Miloša Tula

Tople kavice na njeni mizi ne bo več

Za zapis spominov na deportacijo se je odločila po mnogih letih soočanja z lastno skrito bolečino, ko je spoznala, da lahko tudi na ta način prispeva k »boljшему svetu«

Listam »njeno knjigo« in podoživljam dolge popoldneve, ki sva jih preživela v njeni skromni, a lepo urejeni dnevni sobi, v hišici v osrčju Mačkolj. Rojevala se je »knjiga«, tako sva imenovala zapisovanje spominov iz njenega težkega in bridkega otroštva in še težjega mladostništva.

Ema Tul se je za zapis njenih spominov na deportacijo odločila po mnogih letih mučnega soočanja z lastno, skrito bolečino. V to se je podala, ko je spoznala, da lahko tudi na ta način prispeva k »boljшему svetu«, kot je rada pravila, in predvsem, ker »leta minevajo in živih prič je vedno manj ...«.

Vsakokrat me je na mizi čakala topla kavica, sladice in še marsikatera dobrota. Vsakokrat sva si skoraj umetno skušala pripraviti sproščeno vzdušje za pogovor, za snemanje bolečih spominov in pričevanj. Ravno tolikokrat pa je bilo tega začetnega brezskrbnega kramljanja kmalu konec. Razblinilo se je, ko se je Ema s spominom »spustila« v grozljiva leta deportacij in vojnih grozot.

Mnogokrat sva snemanje prekinila,

bolečina je bila prehuda, da bi obujala detajle, za katero sem jo spraševal. Več je bilo popoldnevov, ko sva enostavno gledala in komentirala takšne in drugačne posnetke o njenih že dovolj pogostih nastopih za razne TV in radio dokumentarce na teme deportacij. Enostavno ni šlo drugače, bolečina je bila prehuda. Ema je potrebovala le čas za umiritev, razmislek in bližino njenega Vittorioti. »Ema, se vidmo drug teden, velja?« »Ja, Zlati«, tak je bil ponavadi njen odgovor, skoraj vedno s solzami v očeh ...

Oblikovanje knjige Spomini bivše deportiranke je bilo zame, kot pisca in obnem predsednika Slovenskega kulturnega društva Primorsko izredno velika čast. Drago Emo sem zaradi tega spoznal na drugačen način, na kakršnega nisem bil sposoben dojeti pred to izkušnjo. O Emi kot sooblikovalki kulturnega utripa v društvu vedo prav gotovo kaj povedati čisto vsi člani SKD Primorsko; krasil jo je pogum, vztrajnost in popolna predanost do vrednot in idealov narodnoosvobodilnega boja. V tem duhu je živila vsa povojna leta in

na tak način je skušala nadaljevati svoje poslanstvo. Vključevanje v vse vaše pobude, v kakršno koli aktivnost v širši in ožji okolici je bila le posledica njene vizije in izbranega življenjskega nazora: povezovanje z ljudmi in upanje na boljši, prijaznejši svet, brez nasilja in gorja. Te vrednote so krasile njeno dragoceno prisotnost v domačem kulturnem društvu Primorsko, a tudi v drugih organizacijah in institucijah v katere je bila aktivno vključena.

Odličje prijateljstva, ki ji ga je pred leti dodelila uprava občine Dolina iz rok takratnega župana Borisa Pangerca, je bila krona za njene napore ter potrditev njene premočrnosti in doslednosti.

Nekatere zdravstvene težave v zadnjih letih Emi niso zbile volje do kulturnega udejstvovanja. Aprila lani nam je odprla vrata svojega majhnega, a ljubkega dvorišča, na katerem smo organizirali koncert ob 110-letnici društvenega delovanja. Na sploh jo je zanimalo delovanje našega no-teta: »Dejmo fantje, dejmo fantje ... Drž' te trdo!!!,« nas je znala spodbuditi, ko smo v spomladanskih večerih vadili v bližnjih pro-

storiš srenjske hiše z razprtimi okni.

Njene besede, njeno spodbujanje, ki mi še zveni v ušesih, sem vedno razumel kot opomin, da se svariλο popušcanje, kot dragocen in zlahten nasvet, ki nam ga radodarno in nesebično podarja ena od mater našega kulturnega društva. Besede, prežete z materinsko ljubeznijo, ki se nam ne bodo nikoli izbrisale iz srca.

Tople kavice za vsakogar na Emi ni mizi ne bo več. Ostala bo praznina, ostala bo tišina. Vsi, ki se dnevno vozimo mimo njene hišice, bomo nemo opazovali zaprta vrata in dvorišče brez življenja. V spominih bomo poiskali prizore in anekdote Eminega vsakdana, ob njenem Vittoriotu. Prijateljice, ki so ji lepšale vsakdan, bodo ostale brez njenega nasmeha in njene dobrodošlice, brez njenih včasih pikrih, a vedno pomenljivih in utemeljenih pripomb. Vsi bomo prikrajsani za človeško toplino, pristnost, skromnost in ljubezen.

Draga Ema, naj ti bo lahka tvoja ljubljena mačkanska zemlja.

Miloš Tul, predsednik tvojega kulturnega društva Primorsko

POKRAJINA TRST DELO & PROJEKTI

stran pripravila Tmedia,
uredila Pokrajina Trst

Jutri se v Trstu prižge Noč raziskovalcev NA ZDRAVJE, ZA TVOJO ŽEJO PO ZNANOSTI!

Razstave, predstave, preizkusi in igre, da spoznamo svet znanosti

Jutri se tudi v Trstu prižge "Noč raziskovalcev" 2009: PROSIT – Project for Science in Trieste.

Zamisel je nastala na pobudo Evropske komisije v okviru programov Researchers in Europe in se odvija hkrati v štiridesetih krajih po Evropi, med temi jih je sedem v Italiji. V glavnem mestu FJK, ki je poznano po svojih raziskovalnih ustanovah, se bo srečanje odvijalo od 16.30 do 23.00 v čarobnem okvirju velikega trga posvečenega zedinjenju Italije in v sosesčini. Dolga noč raziskovalcev bo priložnost za srečanja med nosilci "tržaškega" raziskovalnega sveta in za vzajemno doživljanje velikih veselih trenutkov: več kot 150 vabljenih raziskovalcev se bo pojavilo na trgu, da obrazložijo svoje delo in svoje življenje v laboratorijih in zunaj njih; v premišljanje bodo ponujali privlačne iztočnice in zanimive pogovorne vsebine ali bodo enostavno predlagali merjenje moči v namiznem nogometu ali tenisu. Dvanajst pobud različnih vsebin za vse okuse bo zadovoljilo žejo po znanosti udeležencev vseh starosti: igrivo didaktični laboratoriji za najmlajše, prikazi in poizkusi z dotikom roke, inštalacije, tekmovanja, umetniške razstave, koncerti, med katerimi bodo skupine glasbenikov in raziskovalcev ponujale glasbene utrinke z eksotično čarobnostjo, izleti po Tržaškem zalivu

NOČ RAZISKOVALCEV TRST 2009

za odkrivanje skrivnosti zvezd in potresov ter mnogo drugih dejavnosti, ki jih bo mogoče izbirati in so povsem brezplačne.

Pobuda Prosit ima pokroviteljstvo Predsednika Republike Italije. Skupaj ga prireja kar devet tržaških ustanov: Pokrajina Trst, Občina Trst, tržaška Univerza, Sissa, AREA Science Park, ICTP, ICGEB, OGS, Sinhrotron Trst, v sodelovanju z naslednjimi ustanovami: Glasbena šola Tartini, INAF, INFN, United World College

of the Adriatic. Prireditve se odvija pod pokroviteljstvom Ministrstva za šolstvo, univerzo in raziskovanje ter Dežele Furlanije Julijske krajine, prejela je gmotno pomoč s strani Tržaške trgovinske zbornice in bančnega zavoda UniCredit Banca. Tehnično pomoč so nudili: Vodafone, Triestina Calcio, SWG, Starhotels, Divulgando Srl, Flash srl, Trieste Film Festival. Zahvala gre šoli Karate Do iz Trsta in Športnemu združenju Tennis Tavolo Trieste – Sistiana.

V sodelovanju z uglednimi italijanskimi in slovenskimi strokovnjaki

K RAZVITEMU KULTURNEMU OKRAJU

6. in 7. oktobra mednarodni posvet,
ki ga prireja Pokrajina Trst

Pokrajina Trst je na podlagi kulturnih in družbeno-gospodarskih značilnosti svojega teritorija in v skladu s svojimi programskimi cilji že pred časom stopila na pot, katere zaželeni končni izid je ustanovitev Razvitega kulturnega okraja v Trstu. Gre za model krajevnega razvoja, ki je temelji na povezovanju med kulturo, znanostjo, tehnologijo in inovacijami z namenom, da se ustvari "sistemska ureditev" z opredelitvijo razvojnih strategij in sprožitvijo inovativnih kanalov, ki bodo lahko pritegnili nove sinergije v luči razvoja celotnega območja. "Mislim, da bo lahko vzajemno sprejeti okraj ustrezal razvojnim potrebam teritorija in njegovemu splošnemu ponovnemu poletu", je dejala Maria Teresa Bassa Poropat. "V njegovem okvirju bodo lahko različni dejavniki in protagonisti na področju kulture, gospodarstva in sociale delovali znotraj razčlenjenega okvira kolektivnih interesov, to je v razmerah, v katerih se lahko podjetniški razvoj združi s krajevnimi talenti in jih spodbuja, ki bodo omogočale ovrednotenje skupnih izkušenj ob ustvarjanju nadaljnjih procesov za pritegnitev zanimanja, medtem ko bodo natančno prepoznane družbene kritične točke postale priložnost za razmislek ob načrtovanju smernic razvoja in rasti, tako da se bodo na koncu iz šibkih točk spremenile v izhodišče uspešnosti." V ta okvir spada posvet z naslovom Razviti kulturni okraj: soočanje med notranjimi in mednarodnimi izkušnjami, katerega namen bo prispevati k opredelitvi možnosti razvoja in rasti okraja. Sodelovali bodo strokovnjaki iz Italije in tujine, tako da bo posvet priložnost za spoznavanje izkušenj, ki so dozorele v drugih evropskih in neevropskih državah. Zagotovljena je prisotnost predavateljev iz različnih mednarodnih središč, med katerimi izstopajo Essen, Linz, Istanbul, Leipzig in Lille; nekaj vzporednih delovnih sekcij pa bo namenjenih izkušnjam, ki so jih oblikovala in jih bodo predstavila krajevna združenja. Posvet bo 6. in 7. oktobra 2009 v malem gledališču v Parku pri Sv. Ivanu v Ulici Weiss 13.

You PROSIT

V 60 sekundah snemaj na filmski trak ali fotografiraj Noč Raziskovalcev. Šolska mladina in občani ste jutri, od 16.30 do 23.00, vabljeni na Trg Unità v Trstu, da posnamete kratke filme o prireditvi ali fotografirate nekaj trenutkov v življenju raziskovalcev. Snemalec najbolj živahnega filma in avtor najučinkovitejšega posnetka (glasovanje bo potekalo na spletni strani) bosta povabljeni, da preživita dan na enem izmed sedežev sistema TRST po lastni izbiri in v spremstvu raziskovalca. Svoj prispevek lahko do 2. oktobra naložiš neposredno na spletno stran Noči Raziskovalcev www.prosit.trieste.it. Zmagovalca bosta nagrajena 15. oktobra.

Pobuda na predlog Komisije za enake možnosti ONDINI BARDUZZI POSVEČENA NAGRADA Priznanje je namenjeno diplomskim nalogam po triletnem univerzitetnem študiju

Do 31. oktobra je čas za predstavitev prošenj za udeležbo na natečaju, ki ga na predlog Pokrajinske komisije za enake možnosti razpisuje Pokrajina Trst v spomin na inženirko Ondino Baruzzi. "Mislim, da je pravilno in dolžnost," je dejala Maria Teresa Bassa Poropat, "da se mesto spomni ženske, ki si je na osnovi svojih sposobnosti v vlogi upraviteljice in tehnično izobražene osebe znala zamisliti, načrtovati in razviti obsežne posege v korist celotne skupnosti. Ustanovitev te nagrade je simbolno priznanje za vse njene strokovne in moralne sposobnosti, ki jih ni mogoče zanikati, za hvalevredno in neprekinjeno delovanje v vlogi pokrajinske odbornice, za resnost in učinkovitost, ki ju je izkazala v svojem strokovnem delovnem stažu, kot univerzitetna raziskovalka in politična delavka." K natečaju se lahko prijavijo avtorice diplomskih nalog po triletnem univerzitetnem študiju, ki so diplomirale na Univerzi v Trstu, če so diplomirale na drugih javnih univerzah pa morajo imeti stalno bivališče v tržaški pokrajini. Prošnjo za udeležbo na natečaju za leto 2009 lahko predložijo študentke, ki so diplomirale po 1. januarju 2008 in sicer iz predmetov "znanstvenega območja", to so študentke, ki so zaključile študije, denimo, na fakulteti za inženirstvo, medicino in kirurgijo, farmacijo, matematiko, fiziko in naravoslovje, psihologijo, gibalne znanosti. Najboljšim tekstom bodo dodeljene tri nagrade v vrednosti 1.000,00 evrov (prva nagrada), 750,00 evrov (druga nagrada) in 500,00 evrov (tretja nagrada).

Pravilnik natečaja in razpis za leto 2009 z ustreznimi prilogami je mogoče povzeti na spletni strani www.provincia.trieste.it. Za morebitne dodatne informacije se oglasite pri: UO "Pari opportunità e progetti speciali" na glavni direkciji Pokrajine Trst, Trg Vittorio Veneto 4, 2. nadstropje, tel. 040 – 3798455/369 (referentka Patrizia Perlitiz), patrizia.perlitiz@provincia.trieste.it ali pa direzione.generale@provincia.trieste.it.

www.provincia.trieste.it/sportellolavoro

Sedež Scala Cappuccini, 1 – Trst
Tel. 040.369104/040.368277/040.369685
Fax: 040.369577

**SLUŽBA ZA POVEZOVANJE MED
POVPRAŠEVANJEM
IN PONUDBO NA TRGU DELA**
Tel. 040.369104/040.368277/040.369685
(po odgovoru telef. odzivnika vtipkajte 249)
E-mail: cercolavoro@provincia.trieste.it;
Uradne ure:
Od ponedeljka do petka od 9:15 do 12:45
Ponedeljek in četrtek od 15:00 do 16:30

**ZAPOSLOVANJE SPECIFIČNIH
SKUPIN DELAVCEV Z.68/99**
Tel. 040.369104/040.368277/
040.369685
(po odgovoru telef. odzivnika vtipkajte 240 in 241)
e-mail: colloc.obbligatorio@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Od ponedeljka do petka od 9:15 do 12:45

OKENCE ZA DRUŽINSKE SODELAVCE
Tel. 040.369104/040.368277/040.369685
(po odgovoru telef. odzivnika vtipkajte 223, 224 in 242)
e-mail:
assistentifamiliari.trieste@provincia.trieste.it
Po predhodnem naročilu

OKENCE ZA PODJETJA
(Služba namenjena samo podjetjem)
Ul. Caboto, 14 pri Ezit - Trst
Tel. 040.8988211
Fax: 040.382261
e-mail: azienda@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Sreda od 9:30 do 12:30
Upravna direkcija
Ul. S. Anastasio, 3 Trst
Tel. 040.3798421/547/398
Fax: 040.3798527
e-mail: sportellolavoro@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Od ponedeljka do petka od 9:30 do 12:30
Ponedeljek in četrtek od 15:30 do 17:00

**KOMPLEKSNA ORGANIZACIJSKA ENOTA ZA
KONFLIKTE NA DELU IN PROBLEMATIKO
PRISELJENCEV**
Sedež Trg Duca degli Abruzzi, 3 - Trst (III. nad.)
Tel. 040.639636/040.660861/ 040.630546/040.767418
Fax: 040.639336
e-mail: conflittilavoro@provincia.trieste.it;
immigrazione@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Torek, četrtek in petek od 10:30 do 13:00

OKENCE ZA PRISELJENCE
Ul. San Carlo 1/a, pri tržaški prefekturi
Tel. 040.3731480 Fax: 040.3731666
Uradne ure:
Ponedeljek, sreda in petek od 9:30 do 12:00

SSG Sobotna Revija v reviji

V soboto, 26. septembra bo Mala dvorana Slovenskega stalnega gledališča v tržaškem Kulturnem domu ponovno postala zaupni okvir literarnih srečanj, ki potekajo na pobudo in s povezovanjem Janka Petrovca. Društvo Apokalipsa bo v gosteh z zaključnim večerom VI. Mednarodnega srečanja založnikov in avtorjev Srednje in Jugovzhodne Evrope Revija v reviji- Škocjan 2009.

Avtorji in založniki bodo po že ustaljeni navadi preživel teden dni v Škocjanu in okolici, pred slovesom pa bodo obiskali tržaško gledališče. Obeta se pestro literarno branje, na katerem bodo sodelovali Mary Barbara Tolusso, Marina Moretti, Marko Kravos, svojevrstni novinar in pisatelj Lajos Notaros, romunski urednik in pesnik Ioan Matiu, pesnik, prozaist, literarni kritik in publicist Miroslav Brück, češki pesnik Petr Hruška, ameriški pesnik in založnik Jim Kacian, srbski književnik Dejan Bogoević, ukrajinski prevajalec in esejist Valerij Kupka, slovaški pesnik Erik Jakub Groch in Jurij Hudolin. Večer bo povezoval omenjeni, dolgoletni pobudnik pesniških večerov v SSG v sodelovanju z Darjo Betocchi. Branja v originalnih jezikih bodo dopolnjevali prevodi v italijanščino in slovenščino, ki jih bo prebiral igralka Nikla Petruška Panizon. Srečanje s prostim vstopom se bo pričelo ob 17. uri.

Včeraj danes

**Danes, ČETRTEK,
24. septembra 2009**

NADA

Sonce vzide ob 6.54 in zatone ob 18.59 - Dolžina dneva 12.05 - Luna vzide ob 14.33 in zatone ob 21.49

Jutri, PETEK, 25. septembra 2009

GOJMR

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24,5 stopinje C, zračni tlak 1025,4 mb raste, veter 3 km na uro jugo-vzhodnik, vlaga 46-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 23 stopinj C.

Lekarne

**Do sobote, 26. septembra 2009
Lekarne odprte
tudi od 13. do 16. ure**

Korzo Italia 14 - 040/631661, Oširek Vardabasso 1 - 040/766643, Žavlj - Ul. Flavia 39/C - 040/232253.

Božje polje - 040/225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**

Korzo Italia 14, Oširek Vardabasso 1, Ul. Rossetti 4, Žavlj - Ul. Flavia 39/C.

Božje polje 1 - 040/225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Rossetti 4 - 040/3475502.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »G-Force: Superspie in missione 3D«.

ARISTON 17.00, 18.45, 20.30 »Il Cosmonauta«; 22.00 »Videocracy - Basta apparire« (Benetke - Festival kina 2009).

CINECITY - 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Basta che funzioni«; 15.55, 18.00, 20.05, 22.10 »The Informant!«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »G-Force: Superspie in missione 3D«; 15.50, 18.00, 20.10, 22.20 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; 18.05, 22.15 »Drag me to hell«; 15.50, 20.00 »Segnali dal futuro«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri 3D«.

FELLINI - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Ricatto d'amore«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.40, 18.30, 20.20, 22.10 »Basta che funzionino«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.00, 22.00 »Il cattivo tenente«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Il grande sogno«.

KOPER - KOLOSEJ - 19.50 »Hudičevi jezdec«; 21.30 »Strel smrti«; 16.40, 18.50, 21.00 »V višave 3D«; 17.10, 19.30, 21.50 »Okrožje 9«; 16.30, 18.10 »Garfield in festival zabave«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; Dvorana 2: 18.30 »The Informant!«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 4: 16.45, 18.30, 20.30, 22.15 »L'era glaciale 3 - L'alba dei dinosauri«; 16.30, 20.20, 22.15 »Segnali dal futuro«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.00, 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«; Dvorana 2: 17.50, 19.50, 22.10 »G.I. Joe - La nascita dei cobra«; Dvorana 3: 17.50, 20.10, 22.10 »Basta che funzionino«; Dvorana 4: 17.45, 20.10, 22.10 »Il grande sogno«; Dvorana 5: 17.30 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.00, 22.00 »Videocracy - Basta apparire«.

Šolske vesti

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanja na tečaj po višješolski diplom in sodelovanju s podjetji: tehnike admi-

nistrativnega vodenja osebja 580 ur (300 ur teorije, 280 ur work experience, štipendija 2,3 evrov za vsako uro prisotnosti na delovni praksi, tečaj brezplačen). Tečaj je financiran s sredstvi Evropskega socialnega sklada in bo potekal na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja do 25. septembra. Vpis in dodatne informacije na tel. št. +39 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it. Več na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so bile v ponedeljek, 21. septembra, na vseh slovenskih ravnatelstvih objavljene začasne zavodske (ravnateljske) lestvice učnega osebja. Rok za morebitne prizive in ugovore zapade 1. oktobra.

SDZPI obvešča, da je v teku vpisovanja na tečaje po univerzitetni diplom: uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), uporabljeni tehnične in računovodske standarde računovodskega nadziranja (80 ur), tehnike in orodja prevajanja (60 ur), vrednotenje turizma na krasu (80 ur). Tečaji, ki so financirani s sredstvi Evropskega socialnega sklada, bodo potekali na tržaškem sedežu SDZPI, ul. Ginnastica 72. Rok vpisovanja do 16. oktobra. Vpis in dodatne informacije na tel. št. +39 040-566360 ali info@sdzpi-irsip.it. Več na spletni strani www.sdzpi-irsip.it.

Mali oglasi

ČEŠPE naravne, zrele, za marmelado prodam. Pridite si jih nabirati sami, cena 10 kg - 5,00 evrov. Tel. 040-576116.

IŠČEM KNJIGO »Pregled slovenskega slovstva« - Kos. Tel. 338-4679712.

KUPIM majhno kromatično harmoniko converter z baritonskimi basi c sistem. Tel. št. 040-4528403 v večernih urah.

KUPIM seno za stelje, lahko je tudi staro. Tel. 348-3077185.

LJUBITELJEM ŽIVALI podarim en mesec stare mucke. Tel. 349-8064217.

POD RICMANJMI prodam parcelo 1900 kv. m. primerno za oljčni nasad. Tel. 040-214412.

POKONČNI KLAVIR (piano), znamke hoffman&kuhne drezden v odličnem stanju prodam. Tel. 335-337135.

PRODAJAM belo grozdje - Vitovska. Tel. 347-4729314.

PRODAJAMO DRVA za kurjavo. Tel. 335-5254551 ali 335-6373295.

PRODAM dve profesionalni električni žagi - Invincibile combinata 2000 (40 cm) in Taurinia PC (sega nastro). Tel. št. 040-226383 (ob uri kosila).

PRODAM stanovanje v Sežani in hišo z vrtom in dvoriščem v Šembijah pri Ilirski Bistrici, ima gospodarsko poslopje in parcele po želji. Cena po dogovoru. Tel. št.: 00386(0)41-345277.

PRODAM ženske jahalne škornje, rabljene dvakrat, znamke goretex, št. 39, temno-rjave barve. Zanimiva cena po dogovoru. Tel. 040-228074 v uri obredih.

PRODAM belo in črno grozdje; tel. 331-4331079.

REFOŠK IZ MAREZIG - prodamo kvalitetno grozdje. Za informacije Mario (349-6181288).

SIMPATISNE MUCKE podarimo ljubitelju živali. Tel. št.040 - 213701.

URADNICA z 20-letno delovno izkušnjo išče zaposlitev. Poklicati na 366-1457598.

V NABREŽINI prodam tri-sobno stanovanje, 106 kv. m., kuhinja z malo teraso, salon z balkonom, kopalnica, shramba, podstrešje, garaža, zunanje ograjeno parkirišče in 120 m vrta. Tel. 333-6935024.

V NAJEM dajem stanovanje v bližini univerze v Trstu za dva nebitajoča študenta. Tel. 320-0407093.

ZA POLOVIČNO CENO prodam par urabljen mlin iz inoxa za mletje jabolk. Tel. št. 040-201056.

Poslovni oglasi

FARMA KRALJIČ PRODAJA
mlade kokoši.
335-6322701

PRODAM HIŠO z vrtom v Repniču.
Tel.: 335-6948813

Na tržaški univerzi je uspešno zaključila triletni študij iz psihologije

Martina Gantar

*Iz vsega srca ji čestitamo
vsi domači*

Čestitke

V hribih se dela dan, v hribih žari, FACI z avtom proti Nanosu hiti. Pogumno se vzpenja, pije svoj čaj in hitro nazaj. Skrbno se statistike drži, da niti enega dneva na Nanosu ne zamudi. Danes na Nanos pozabi, dvigni čašo in nazdravi z nami. Tvoji žena, hčerki, tašča, vmukinja in dva zeta.

Jesen je potrkala na vrata, FABIO tebi pa potrkamo 48 x in voščimo vse najboljše. ENDADAMA

Osmice

OSMICA PRI SUSY je odprta v Vinjanu do 30. septembra.

V SAMATORCI sta odprla osmico Mario in Ondina Gruden. Tel. 040-229449. Vabljeni!

Izleti

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE vabi na izlet v Kumrovec, Pod-sredo in Olimje v nedeljo, 4. oktobra. Odhod predviden iz Milj (avtobusna postaja) ob 6. uri, iz Korošcev ob 6.15, iz Žavelj ob 6.30, vrnitev v Milje pa okoli 21. ure. Cena 45,00 evrov vključuje avtobus, vodiča, vodene obiske, vstopnine, kosilo s pijačo. Za informacije in vpisnine je na razpolago gospa Vesna, tel. št. 040-271862 (ura kosila). Potrditi udeležbo najkasneje do nedelje, 27. septembra. Obvezna osebna izkaznica.

IZLET NA KOROŠKO - Župnija Sv. Križ pri Trstu prireja izlet na Koroško v nedeljo, 27. septembra. Obiskali bomo svetišče pri Gospe Sveti (kjer bo tudi sv. maša), Gosposv. Polje in Bilčovs (kjer bo kosilo). Za informacije in vpisovanje: župnijski urad v Križu, tel. št.: 040-220332 v popoldanskih oz. večernih urah (tel. tajnica).

IZLET SPDT NA CUAR - SPDT vabi v nedeljo, 27. septembra, na goro Cuar (1476m) in na ogled jezera Cornino. Z osebnimi avtomobili, na razpolago bo tudi društveni kombi, se bodo udeleženci podali do sedla Quel di Forchia (884m) in od tod povzpeli na vrh gore Cuar. Predviden je 4 urni pohod. Odhod s trga v Sesljanu ob 8. uri. Izlet vodi Marinka Pertot. Za rezervacijo v kombiju pokličite na tel. 040-220155 (Livio) ali 040-2176855 (Vojka).

KONZORCIJ TRŽAŠKIH ČEBELARJEV organizira v soboto, 3. oktobra, poučen izlet na sejem »Attrezzi e miele« v Lazise. Cena na osebo 10,00 evrov. Izleta se lahko udeleži tudi kdor ni čebelar. Za informacije poklicati na tel. št. 040-2158246 (Settimi), ali 040-211790 (Hussu).

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI vabi na svoj tradicionalni jesenski izlet v nedeljo, 4. oktobra. Obiskali bomo samostan Stična na Dolenjskem, kjer bo v bližini kosilo, ter Valvazorjev grad Bogenšperk pri Litiji. Za informacije in vpisnine na tel. št.: 040-228274 Rado in 040-228924 Sergio, ob uri kosila.

ŠOLSKE SESTRE DE NOTREDAME organizirajo v ponedeljek, 5. oktobra, romanje na Brezje in v Ljubno k »Mariji udarjeni«. Sledijo sama presenečanja. Odhod avtobusa iz trga Oberdan ob 6.45, iz Sesljana ob 7.00, iz Sv. Križa ob 7.05, s Proseka ob 7.10, z Občin ob 7.20. Za vpis in informacije pokličite na tel. št.: 040-220693 oz. 347-9322123.

Prireditve

GLEDALIŠKA SKUPINA SKD TABOR bo v sklopu 48. Linhartovega srečanja nastopila s predstavo C. Goldoni »Campiello« (prevod in režija Sergej Verč) v soboto, 26. septembra, ob 14.30 v Kulturni domu v Postojni (Prešernova ul. 6). Vabljeni!

RADIJSKI ODER obvešča, da se bo 12. Gledališki vrtljak ponovno zavrtel v nedeljo, 27. septembra. Na sporedu bo igra Mala morská deklica v izvedbi Male gledališke šole Matejke Peterlin iz Trsta. Prva predstava ob 16. uri (red sonček) in druga ob 17.30 (red zvezda). V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

BAMBIČEVA GALERIJA: fotografska razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. V sodelovanju s Skladom Mitja Čuk, DSI iz Trsta in s prispevkom Pokrajine Trst. Ogled do 28. septembra, PO-PE 10.00-12.00 in 17.00-19.00, Opčine, Proseška ul. 131, tel. 040-212289.

KRUT, vabi v torek, 29. septembra ob 17. uri na predavanje »Negujmo spomin tudi v zrelih letih«. Predavala bo prof. Vali G. Tretnjak, spec. klin. psihologije in nevropsihologije. Zazlejana prijava, prednost imajo člani! Informacije na sedežu, v ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

V NARODNEM DOMU bo do 9. oktobra pod naslovom »Zvoki kamna« razstavljali kiparska dela Pavel Hrovatin. Urnik od ponedeljka do petka: 17.30-19.30, ob sobotah in nedeljah zaprto. Ogled razstave v jutranjih urah je možen po dogovoru: tel. št. 349-1281225.

SKD BARKOVLJE, ulica Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v četrtek, 1. oktobra, ob 20.30 na otvoritev razstave Magde Starec Tavčar: »Smeri«. Predstavitev Filip Fischer. Glasbena kulisa brata Ivan in Florjan Suppani: kitara in violina. Pri klavirju Claudia Sedmak. Urnik razstave: od ponedeljka do petka 17.00-19.00, v soboto in nedeljo 10.30-12.30. Konec razstave nedelja, 18. oktobra.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Nastje Gruden darujeta Marica in Vanda Gruden iz Šempolaja 50,00 evrov za nabrežinski cerkveni zbor.

V spomin na dragega Stanka Blažino darujejo mama, tata in sestra Silvana 50,00 evrov za N.K. Kras.

V spomin na Stanka Blasino darujejo tata in mama 50,00 evrov ter sestra 50,00 evrov za MoPZ RZ.

V spomin na Romanota Bisco daruje Cveto Pertot 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim NOB v Lonjerju.

Obvestila

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da se je že pričela redna vadba. Potekala bo s sledečim urnikom: ob torkih uvajalni tečaj od 18. do 19. ure, prva skupina od 19. do 20., druga skupina od 20. do 21. ure; ob petkih prva skupina od 19. do 20. ure ter druga skupina od 20. do 21. ure. Možnost jutranje vadbe tudi ob ponedeljkih, od 9.30 do 10.30 ter ob sredo, od 9. do 10. ure. Vpisovanje se še nadaljuje, za vse informacije pa pokličite na tel. št.: 040-200620 ali na 349-6483822 (Mileva).

GODBENO DRUŠTVO VIKTOR PARMA iz Trebč vabi na informativno srečanje pred novo sezono pouka na glasbeni šoli v sredo, 23. septembra, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

KRUT, obvešča, da bo tečaj o inkontinen-ci danes, 24. septembra v četrtek, 1. oktobra, ob 16. uri. Tečaj je rezerviran že prijavljenim članom Kruta. Informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

OPZ IN MLPS VESELA POMLAD pričenjata pevsko leto in vabita nove pevce, da se jim pridružijo. Prva pevska vaja bo danes, 24. septembra, ob 17. uri za nižješolke in ob 18. uri za višješolke, v petek, 25. septembra, ob 16.30 za osnovnošolce.

RAJONSKI SVET ZA VZHODNI KRAS vabi na sestanek o novem urbanističnem načrtu, ki bo danes, 24. septembra, ob 20.30 v prostorih Gozdne zadruge na Padričah (cesta za Gropado). Datum in kraj sestankov za ostale vasi vzhodnega Krasa bo sporočen naknadno.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE v Trstu - Predstavitev programa za leto 2009-2010. Ravnatelj in tajništvo Univerze za tretje življenjsko obdobje »Danilo Dobrina« iz Trsta sporočata, da bo predstavitev programa za akademsko leto 2009-2010 danes, 24. septembra, ob 16. uri v dvorani Millo na trgu Republike v Miljah.

GOVORIŠ
NEMŠKO?

UČENJE NEMŠČINE V TRSTU

- ✓ TEČAJI ZA OTROKE (od 3. leta), MLADINO, ODRASLE, ODRASLE SENIOR (+50), ŠOLE IN PODJETJA
- ✓ IZPIT GOETHE-INSTITUT-a / CERTIFIKATI
- ✓ KNJIŽNICA - ČASOPISI

BREZPLAČNI test za preverjanje predznanja in didaktično svetovanje

Willkommen!

GOETHE-ZENTRUM TRIEST
PARTNER DEL
GOETHE-INSTITUT

CENTRO CULTURALE ITALO-TEDESCO
Ulica Beccaria, 6 - tel. 040.635764
www.goethezentrumtriest.it

BALETNO DRUŠTVO Sežana vabi vse mlade in manj mlade, željne gibanja, zdravja, plesa in nastopov, k vpisu baleta (od 5 let dalje), jazz baleta (od 11 let), baleta za odrasle (brez omejitve let). Vpis poteka od ponedeljka do petka med 15. in 17. uro v garderobi Kosovelovega doma (službeni vhod) v Sežani. Info: 041/784754, 041/524-310.

BEER & MUSIC mednarodni praznik piva in glasbe pod velikim šotorom v Trebach športno igrišče. V petek, 25. septembra, Fifti & More, Ana Papedan. Sobota, 26. septembra, 3 Prašički, Siddharta, Dj Riky. Nedelja, 27. septembra, Salzburg Quintett. Odprtje kioskov ob 18. uri. JEDI na žaru in več vrst piva. Vabljeni! Zaba za zagotovljena! Org. Ašd Primorec in Acem Zamejski. Informacije na myspace.com/beermusictribeciano.

DEKLIŠKI ZBOR KRAŠKI SLAVČEK iz Nabežine je začel novo sezono. Vaje bodo dvakrat tedensko, ob sredah in petkih (ali sobotah). Informacije Eva Pozzecco, tel. št.: 333-1435318.

DRUŠTVI ROJANSKI KRPA IN ROJANSKI MARIJIN DOM prirejata v petek, 25. septembra, večer »Rojanski Krpan v deželi Zlatoroga«, na katerem bosta Maks Kralj in Peter Verč s fotografijami Denisa Doljaka prikazala tri gorske ture okrog Bohinjskega jezera (Triglav, Triglavsko jezero, Pršivec, Bogatin, Krn, Vogel, Črna prst). Večer bo v rojanskem Marijinem domu, začetek ob 20. uri.

KINAESYS VADBA - Predstavitev gibalne terapije bo 25. septembra ob 18. uri v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabežini. Vstop prost. Info: 0038640-285930 (Mateja Sajna). Vabljeni!

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin, Nabežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'Albero Azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra tudi v septembru ob sredah in petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 let starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 25. septembra: »Smešne pripovedke smešnih živalic«, »Karleto neubrani petelček«; 30. septembra: »Spilo radovedni krokodilček«, »Furieto simpatični prašiček«. Za informacije se lahko obrnete do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od ponedeljka do sobote od 8. do 13. ure.

ODBORNISTVO ZA SOCIALNO SKRBTSTVO občine Dolina obvešča, da bo v petek, 25. septembra, na Županstvu Občine Dolina - dvorana občinskega sveta, z urnikom od 8.00 do 12.30, potekala pobuda »Dan srca« v sodelovanju z združenjem »Cuore amico« iz Milja. Ob tej priliki daje občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log vabi na ogled gledališke predstave »Krčmarica« v priredbi Petra Turinija, režiji Borisa Kobala in izvedbi tečajnikov 3.letnika gledališke šole Studio Art v petek, 25. septembra, ob 20.30 v prireditveni dvorani Babne hiše v Ricmanjih.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV obvešča, da bo v petek, 25. septembra, tržaški urad zaprt.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV pod pokroviteljstvom Slovenske kulturno-gospodarske zveze prireja Slovensko deželno knjižno izložbo v petek, 25. septembra, v KB centru v Gorici (Korzo Verdi 51) z naslednjim sporedom: od 15. do 19. ure knjižna izložba, ob 17. uri otvoritev, ob 18. uri debatna kavarna, ob 19.30 koncert skupine BK evolution. V primeru slabega vremena prireditve odpade.

ANGLEŠČINA PRI SKD IGO GRUDEN, začetni in nadaljevalni tečaj, enkrat tedensko, 28 lekcij (42 ur), uč. Kerrie Connor, cena 155,00 evrov, vpisovanje do sobote, 26. septembra, v občinski knjižnici in v kavarni Gruden v Nabežini.

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO vabi v soboto, 26. septembra, ob 20. uri na srečanje v KD Ivan Grbec, Škedenjska ulica 124 v Trstu. Profesor Elsa Zibai bo predavala na temo: »Mladi med občutkom praznine in iskanjem smisla« - možne poti in rešitve. Vstop prost.

JUS TREBČE obvešča vaščane, da sprejema prošnje za nabiranje suhljadi na jursarskih površinah KO Trebče v sezoni 2009/10 v soboto, 26. septembra, od 17.00 do 19.00 in v nedeljo 27. septembra, od 10.00 do 12.00 v Ljudskem domu v Trebach.

O.N.A.V - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 26. septembra, v popoldanskih urah voden obisk kleti v Bulpod. Poskrbljeno bo za avtobusni prevoz. Za infor-

macije in prijave: spletna stran www.onav.it; elektronska pošta: trieste@onav.it ali na tel. št.: 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

SLOVENŠČINA PRI SKD IGO GRUDEN, začetni in nadaljevalni tečaj, enkrat tedensko, 28 lekcij (42 ur), uč. Aurora Gabrovec, cena 155,00 evrov, vpisovanje do sobote, 26. septembra, v občinski knjižnici in v kavarni Gruden v Nabežini.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo v soboto, 26. septembra, ob 8. uri odhod avtobusa za nastop na proslavi v Kranju - pri Lovski koči na Pangeršici. V torek, 29. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

V OKVIRU EVROPSKIH DNI, pod pokroviteljstvom italijanskega ministrstva za kulturne dobrine in v sodelovanju z založbo Edizioni Italo Svevo iz Trsta, SKRD Jadro iz Ronk vabi na predstavitev knjige dr. Iva Petkovska »Elevazione ed insediamento del principe-Vojvod protosloveno in Carantania«. O delu bo ob prisotnosti avtorja govorila prof. Teresa Tonchia iz tržaške fakultete za politične vede. Predstavitev bo v soboto, 26. septembra, ob 18. uri v knjigarni James Joyce na železniški postaji v Trstu.

VABILO NA SLOMSKOVO SLAVJE, ki bo v soboto, 26. septembra, v Mariboru, ob 10.letnici proglasitve Slovskega za blaženega in 150.letnici škofijskega sedeža. Udeleženci iz Trsta stopijo na avtobus na trgu Oberdan. Vpisi pri župniku Jožetu Merkuži - Zgonik, tel. št. 040-229166.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM sporoča, da so se začeli treningi za vse starostne skupine po sledečih urnikih: 1. skupina - Palčki (4-7 let) ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Opčinah; 2. skupina - Zajčki (8-14 let) ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina - Škratji (od 15 let dalje) ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah od 18.30 do 21.00 na Opčinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banih. Info na tel.št. 349-7597763 Nastja.

KRUT obvešča, da razpolaga še tri mesta za skupinsko bivanje v Terme Strunjan od 4. do 14. oktobra, z vključenim paketom za zdravje in dobro počutje. Informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B - tel. 040-360072.

PLAVALNI KLUB BOR organizira ob sobotah popoldne tečaj prilagajanja na vodo v bazenu pri Danevu na Opčinah za otroke 2. in 3. letnika vrtca ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 040-51377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira v bazenu na Alturi plavalne tečaje in tečaj prilagajanja na vodo za otroke od 4. leta dalje. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 040-51377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

RADIJSKI ODER sporoča, da se vpisujejo abonmaji za 12. Gledališki vrtiljak na sedežu Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3, od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure, na telefonski številki 040-370846. Prva predstava bo na sporedu v nedeljo, 27. septembra.

DEŽELNI SKLAD ZA SLOVENSKO JEZIKOVNO MANJŠINO Rok za predložitev prošenj za črpanje sredstev iz Deželnega sklada za slovensko manjšino zapade letos dne 28. septembra. Vse potrebne informacije so objavljene na spletni strani Dežele Fjk (www.regione.fvg.it) pod geslom »in evidenza (v ospredju)«.

YOGA - SKD IGO GRUDEN: telovadba za dobro počutje, ki jo vodi Divna Slavec, se prične v ponedeljek, 28. septembra, po naslednjem urniku: pon.-sreda od 18.30 do 20. ure, torek in četrtek od 9. do 10.30 in od 10.30 do 12. ure, sreda od 10.30 do 12. ure. Za vpis in informacije: 040-299632 ali 339-5281729 (Vera).

VADBA JOGE, ki se že desetletje uspešno odvija v prostorih ŠKC v Lonjerju, se bo pričela v torek, 29. septembra, ob 19. uri. Potrditve in nove prijave na tel.št. 333-5062494.

ENGLISH FOR EVERYONE: pri Skladu Mitja Čuk: angleški jezik za vse starostne stopnje in različne stopnje predznanja. Možnost srečanj na temo. Konverzacija. Priprava na izpite. Kratki tečaji ob koncih tedna. Tečaji za šole po dogovoru. Informacije in predvpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 30. septembra, ob 15. uri osnovnošolci, 16. uri srednješolci, 17. uri višješolci ter 18. uri odrasli.

ESPANOL PARA EXTRANJEROS: pri Skladu Mitja Čuk: tečaji španskega jezika za vse stopnje, za otroke in odrasle.

Priprava na izpite. Informacije in predvpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 29. septembra ob 18. uri.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK prireja glasbene tečaje za pihala, trobila in tolkala. Vpisovanje in informacije vsaki torek in petek od 20.30 dalje v Soščevi hiši na Proseku oz. na tel. št. 349-4103131, e-mail: gdp1904@libero.it.

KRUT, obvešča vse, ki so pri Krutu opravili tečaj 1. in 2. stopnje, pa tudi Master Reiki, da se bodo začela, 30. septembra ob 17. uri v društvenih prostorih, srečanja za izmenjavo tehnike Reiki. Prosimo potrditi prisotnost na tel. št. 040-360072.

MLADINSKA GLASBENA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste muzikante stare od 9. do 16. leta, vaje ob torkih, v Štalci v Šempolaju, ob 19.15.

MOJA SLOVENŠČINA: pri Skladu Mitja Čuk: tečaji slovenščine za Slovence in Neslovence, za otroke in odrasle. Tečaji za izpopolnjevanje materinščine. Kratki tečaji ob koncih tedna. Informacije in predvpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Predstavitev: 1. oktobra ob 18. uri Slovenci, 19. uri tujci.

NEMŠČINA ZA VSAKOGAR: v sodelovanju s priznano šolo za nemščino. Skupinski in individualni pouk. Priprava na izpite. Možnost certifikatov. Informacije in predvpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

OBČINA DOLINA obvešča, da bo občinska knjižnica v Boljuncu zaprta v sredo, 30. septembra. S 7. oktobrom bo ponovno odprta vsako sredo od 15. do 17. ure.

PIHALNI ORKESTER BREG in Glasbena Matica prirejata glasbene tečaje za pihala, trobila in tolkala. Za informacije vsak četrtek od 20.30 dalje na sedežu godbe ali na tel. št.: 338-6439938.

PLEASE, PLAY WITH ME: z igro v angleški jezik, tečaji v sodelovanju z otroškimi vrtilci. Informacije in predvpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

SEČNJA 2009/2010: Jus Opčine obvešča, da je v teku sprejemanje prošenj za sečnje vsak torek na upravnem sedežu jusa Opčine v Proseški ulici št. 71, od 18.30 do 19.30, do najkasneje do 30. septembra.

AŠD ZARJA obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, ob 20. uri pričela ženska telovadba v športnem centru v Bazovici. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 339-2447832.

AŠZ SLOGA obvešča, da bo tečaj motorike pod vodstvom prof. Drasića potekal ob torkih in četrtkih od 16.00 do 17.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah. Tečaj bo začel 1. oktobra.

AŠZ SLOGA obvešča, da bodo potekali treningi odbojke za začetnice in začetnike (letniki '98, '99, '00) ob ponedeljkih in četrtkih od 16.30 do 18.00 v občinski telovadnici v Repnu. Tečaj bo začel 1. oktobra.

KLEKLJARSKA SEKCIJA KD LIPA iz Bazovice vabi vse svoje stare in nove klekljarice na sestanek v četrtek, 1. oktobra, ob 19. uri v prostorih bazovskega doma.

KRUT ob priliki Festivala za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani in nastopa MPZ Fran Venturini prireja za svoje članke avtobusni prevoz dne 1. oktobra. Do zasedbe mest! Za podrobnejše podatke in vpisovanje tel. 040-360072 - Krut, ul. Cicerone 8/B, Trst.

TELOVADBA ZA ODRASLE, ki jo prireja KK Adria v ŠKC v Lonjerju se bo pričela v četrtek, 1. oktobra ob 20. uri. Potrditve in nove prijave na tel. št. 040 - 910339.

VZPI-ANPI Devin- Nabežina, vabi: ob 75-letnici aretacije večje skupine antifašistov iz Nabežine, 100-letnici rojstva Sveščica Colje in 25-letnici smrti Martina Pertota, na spominski večer, ki bo v četrtek, 1. oktobra, ob 18. uri v hiši Iga Grudna (Kamnarski), v Nabežini. Sodelujejo: zgodovinar Milan Pahor, Ivan Vogrič in avtor knjige »Fra carcere e confino - gli antifascisti dell'Isonzo e della bassa Friulana davanti al tribunale speciale« Luciano Patat.

TAI CHI CHUAN: pri Skladu Mitja Čuk: vežbanje v starodavni in cenjeni veščini z vajami za telo in dušo: sprostitve mišic, povečana gibčnost in boljša koordinacija ter pomirjujoče počutje. Dopoldne ali zvečer, po dogovoru. Informacije in predvpisi tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00. Prvo srečanje 2. oktobra, ob 19.00 začetni tečaj, 20.30 nadaljevalni tečaj.

AŠZ BOR - ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo za najmlajše od 1. do 6. leta starosti. Začetek telovadbe bo v so-

boto, 3. oktobra, ob 9.30 za otroke od 1. do 3. leta starosti in ob 10.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije na sedežu v popoldanskih urah. Tel. št.: 040-51377.

EX PEVCI MLADINSKEGA IN DEKLIŠKEGA PEVSKEGA ZBORA Glasbene Matice vljudno vabljeni na srečanje, ki bo v soboto, 3. oktobra, v osmici pri Marti Žigon v Zgoniku. Za dodatne info: Helena 340-1434351 ali Nada 339-3693792.

SKD TABOR prireja plesni tečaj za srednješolke/ce. Tečaj bo vodila Jelka Bogatec. Informativno srečanje bo v soboto, 3. oktobra, ob 14.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Tečaj bo stekel ob zadostnem številu vpisanih.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA vabi otroke, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovno šolo na pevske vaje vsak ponedeljek od 16. do 17. ure, v Štalci v Šempolaju. Pevovodji: Nicole Starc in Aljoša Saksida.

PLESNA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste otroke, ki obiskujejo osnovno šolo in nižjo srednjo. Enournna vadba, bo vsak četrtek, od 16. do 17. ure, v Štalci v Šempolaju. Mentorica Jelka Bogatec.

V BARKOVLJAH bo v nedeljo, 4. oktobra, tradicionalna procesija Rožnovenske matere božje po maši ob 8. ure. Vila se bo ob morju v spremstvu godbe iz Proseka. Vljudno vabimo naše.

S.K.D. SLAVKO ŠKAMPERLE vabi vse srednješolce in višješolce na tečaj hip-hop z Jelko Bogatec. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 5. oktobra, ob 14.30 v društvenih prostorih na štajdonu 1.maj. Za poglobila poklicati na tel. 349-7338101.

AŠD SHINKAI KLUB obvešča, da se bodo redni treningi začeli 6. oktobra ob 16. uri (otroci) oz. 7. oktobra ob 19. uri (odrasli). Za informacije tel. št. 347 - 4033343.

KRUT obvešča člane, da se bo v torek, 6. oktobra, začela telovadba za hrbtenico, pa tudi za elastičnost telesa. Vadba bo potekala ob torkih in četrtkih v jutranjih in popoldanskih urah. Potrditve, nove prijave in informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

KRUT začenja v sredo, 7. oktobra, jesenski cikel tradicionalne skupinske vadbe v termalnem bazenu v Strunjanu in v Gradežu. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. Košir vabi svoje člane na redno sejo, ki bo v sredo, 7. oktobra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Frančiška 20.

KRD DOM BRIŠČIKI vabi na začetni in nadaljevalni tečaj voženja z gospo Marico Pahor, ki se bo odvijal ob četrtkih od 16. do 18. ure v društvenih prostorih. Vpisovanje in informacije na prvem srečanju, v četrtek, 8. oktobra.

KRUT, obvešča, da bo začel nadaljevalni tečaj Arterapije v četrtek, 8. oktobra, po 16. uri. Na osnovi zanimanja planiramo, da bo začetni tečaj potekal od 19. novembra. Podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

KRUT, za drugačen pristop do telesa, dihanja in uma, vabi na vadbo joge. Lekcije bodo potekale ob četrtkih, od 19.30 do 21.00, z začetkom 8. oktobra. Informacije in nove prijave na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

14. MUZIKFEŠT: Dragi pevci in godci, tudi letos bo v organizaciji SKD Vigred v Praprotnu pod šotorom 11. oktobra, ob 16. uri srečanje godcev in pevcev (amaterjev) domače - narodnozabavne glasbe. Vabljeni so vsi muzikanti, ki igrajo na različne štrumente, tudi originalne, le da so v postavi od dua do številne skupine, dobrodošli so tudi pevci. Srečanje je razdeljeno v dve kategoriji: otroci do 14. leta in odrasli, skupina je lahko tudi mešana. Prijave do sobote, 10. oktobra na e-mail: tajnistvo@skgvigred.org in tel. 380-3584580 oz. na kraškem Oktoberfeštu v petek, 9. in soboto, 10. oktobra.

KRUT, obvešča, da bo 9. oktobra začel cikel lekcij Psihomotorike. Predvidenih je 5 lekcij, ob četrtkih, od 16.00 do 17.30, z začetkom 9. oktobra. Vse informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

BESEDNI RINGARAJA Študijski center Melanie Klein prireja tečaj slovenščine za italijanske otroke, ki obiskujejo slovenske šole in vrtnice. Informativni sestanek bo v soboto, 10. oktobra, ob 18. uri na društvenem sedežu, v ul. Cicerone 8. Toplo vabljeni!

JUS NABEŽINA obvešča člane, da bo izdajala članom dovoljenje za sečnjo in nabiranje suhih drv in čersakov v gozdovih jursarske imovine. Člani lahko dvignejo obrazec prošnje ob ponedeljkih in sredah od 16.00 do 17.30 ure v stavbi Nabežina Kamnolomi, 12 (Centro Servizi) prvo nadstropje.

KRUT, obvešča, da je zdravniška posvetovalnica na razpolago članom vsak torek od 16. ure dalje. Zaželjena je predhodna prijava na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

PILATES - Skupina 35-55 pri SKD France Prešeren sporoča, da potekata vadba Pilatesa in telovadba za zdravo hrbtenico ob torkih in petkih, od 19. do 20. ure Pilates, od 20. do 21. ure telovadba, v telovadnici srednje šole S. Gregorčič v Dolini.

KRUT, obvešča, da bo začetni tečaj Floriterapije v četrtek, 4. novembra, od 16.00 do 17.30. Prijave in podrobnejše informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

OBČINA RESENTABOR sporoča, da je tržaška pokrajina odobrila razpis za predstavitev prošenj za dodelitev prispevka k znižanju cene goriva za stanovanjsko gretje na goratih področjih za leto 2007 in/ali 2008. Bivajoči v Občini Repentabor, ki izpolnjujejo pogoje predvidene v razpisu, lahko predstavijo prošnjo na posebnem obrazcu razpoložljivem v občinskem tajništvu. Rok za predstavitev prošenj na tržaško pokrajino zapade 30. novembra 2009.

OBČINSKA KNJIŽNICA V NABEŽINI bo danes, 24. in ponedeljek, 28. septembra zaprta zaradi izpopolnjevalnega tečaja osebj. Opročamo se za morebitne nevesčnosti.

Nepričakovano nas je zapustila naša draga

Ema Tul vd. Mosina

Žalujoci

svojci

Pokojnica bo ležala v petek, 25. septembra, od 9.30 do 11.15 v mrliški vežici v ulici Costalunga. Civilni pogreb z žaro bo v torek, 29. septembra, ob 10. uri iz srenjske hiše v Mačkoljah na domače pokopališče. Na željo pokojnice namesto cvetja darujete v dobrodelne namene.

Mačkolje, Turin, 24. septembra 2009
Pogrebno podjetje Alabarda

Ostala boš vedno v našem spominu

Luciano, Jolanda, Lorenzo, Piero, Roberto, Fulvia, Matteo in Valentina

Ob izgubi drage Eme izrekamo svojem globoko sožalje

Miloš, Dušan in Igor z družino

Vsi pri SKD Primorsko iz Mačkolj se klanjamo spominu na našo drago in zgledno članico

EMO TUL

Pogrešali bomo njeno premočrtnost in nesebično pomoč.

Svojem iskreno in globoko sožalje.

24.9.1909

24.9.2009

Srečko Colja

Ob tvoji stoletnici rojstva se te prisrčno spominja

sin Igor z ženo Fulvio

LIKOVNA UMETNOST - Razstava akvarelov v Galeriji TK

Klavdija Marušič in njeno Čutenje luči

Umetnico in njeno ustvarjalnost je na torkovem odprtju predstavila Alina Carli

»V zadnjih letih, to je od prve samostojne razstave, je Klavdija Marušič v rekordnem času prehodila umetniško pot, ki z vsakim novim opusom postaja bolj zrela, bolj prepričljiva.« S temi besedami je Alina Carli uvedla predstavitev razstave Čutenje luči, ki so jo v torek odprli v galeriji Tržaške knjigarne. Na ogled so akvareli Klavdije Marušič, ki se je sicer rodila v Šempetru pri Gorici, živi in dela pa v Trstu. Klavdija je sodelovala na več kot sto pedesetih skupinskih razstavah, bienalih akvarelov, udeležila se je številnih likovnih delavnic in ex-temporjev v Italiji, Sloveniji, Srbiji in na Hrvaškem. V zadnjih letih je imela tudi sedem samostojnih razstav.

Alina Carli je zgodnja Klavdijina dela opredelila kot abstraktni ekspresionizem, najnovejša dela pa so manj abstraktna in torej bolj ekspresivna. »Njeni akvareli so dobili novo dimenzijo: v procesu ustvarjanja so se na papirju pojavile fantastične male arhitekture, ki prosegajo skozi transcendentalne pokrajine, zdaj že prepoznavni Klavdijin motiv. Od tu dalje je Klavdija našla nov izziv v raziskovanju lastnega likovnega izraza.

Kompozicija, ki jo tvorita narava in arhitektura, se zdi kot ujeti trenutek, izsek stvarnosti, ki ga lahko ujame le fotografski aparat. V tem lahko razberemo Klavdijino ljubezen do fotografije, kateri se posveča z isto vnemo kot akvarelom.«

Pokrajine Klavdije Marušič postajajo vse bolj konkretne, fizične, tudi po zaslugi luči in svetlobe, ki daje stvarjem obliko: o tem

Klavdija Marušič v Galeriji TK

KROMA

priča tudi naslov najnovejše Klavdijine serije akvarelov Čutenje luči. »Luč/svetloba je tista, ki definira notranjo strukturo slike, je nežna in eterična, ko izrisuje drevesa, vodo ali luno, in je gola in stvarna, ko gradi arhitekture. V Klavdijine akvarele se je luč pritihotopila tudi skozi žareča jutra in ugašajoče večere, skozi noči polne lune, skozi odseve v vo-

di. Ti odsevi niso le zvesti odraz, temveč podobam dodajajo še eno dimenzijo, skrito dimenzijo, ki po načelu yina in yanga ustvarja popolno harmonijo. In Klavdijine krajine so prav take: umirjene, čiste, kontemplativne, vase zaprte, a nam hkrati ponujajo možnost, da jih po svoji volji interpretiramo. Motivi, ki jih Klavdija prenaša na papir, so skrbno izbrani

predeli njene lastne notranjosti. Za umirjeno zunanostjo se skriva neusahljiv vir čustev, refleksij in dojemanja sveta, vir, ki počasi pronica na površje in si utira pot v umetniškem izrazu. Še enkrat nas je ta vir potegnil vase in naj ostane vedno tak - neusahljiv in nepredvidljiv.« Ob slikah pa je na tržaški razstavi na ogled tudi umetniško izdelan nakit.

KANAL OB SOČI - Kogojevi dnevi

Pisana paleta različnih stilov

V slogu 100 skladb slovenskih skladateljev zveni letošnji 30. mednarodni festival sodobne glasbe Kogojevi dnevi in zagotovo je tretji koncert (11. septembra) v cerkvi v Kanalu ob Soči zaigral enega od vrhuncev v celotni ponudbi jubilejne glasbene manifestacije. Nastopil je Ansambel za sodobno glasbo MD7, sestav, ki ima v svojem repertoarju več kot 50 izvirnih skladb (naročena in posebej za ansambel napisana dela predstavljajo glavnino), in je na kanalskem koncertu predstavil kar sedem del šestih slovenskih avtorjev. Pavel Mihelčič, skladatelj, umetniški vodja in ustanovitelj ansambla MD7 je resnično poskrbel za tehten in zanimiv izbor del, ki so občinstvu odkrivala različne svetove, različne stile in različne poti ustvarjanja Tine Mauko, Nenada Firšta, Urške Pompe, Pavla Mihelčiča, Vita Žuraja in Lojzeta Lebiča. Večer je ponudil čudovito sliko izjemne ustvarjalne kondicije slovenskih skladateljev, z občudujočo kondicijo skupnega muziciranja pa so prijetno presenetili tudi flavtist Matej Župan, klarinetist Jože Kotar, pozavnist Mihael Šuler, pianist Luca Ferrini, violistka Katja Krajnik, violončelist Igor Mitrovič in Franci Krevh na tolkalih. Visoko motivirani glasbeniki so z angažirano igro izžarevali željo in hotenje, da prav v vsaki izvajani skladbi poiščejo in predstavijo njene samosvoje kompozicijske prijeme in jo poslušalcem približajo z optimalnim zvokom. Disharmonijo in disritem sodobnega časa (ko se ne moremo uskladiti z okolico in se zato poskuša uglasiti vsak sam, najti svoj resnični ton ...) je T. Mauko (1982) zanimivo strnila v skladbo Sence - in že v izvedbi tega uvodnega dela nas je s poustvarjalnim elanom na tolkalih navduševal Franci Krevh. Izvrstni glasbenik je blestel tudi v izvedbi skladbe Spray, ki jo je Vito Žuraj (1979) posvetil ansamblu MD7, in je ob njej med drugim zapisal: »Pri komponiranju tega glasbenega dela nisem uporabljal nobene pomoči računalnika - kakor dobrodošel predah od programiranja. Pritajen zvok vibrafona vzbudi in zaključuje razvejan glasbeni tok, katerega silhueta enači polovici sinusovega gibanja«. Zelo premišljen koncept

je v skladbi Srž razrivala tudi Urška Pompe (1969) in s svojo izvirno in duhovito glasbeno pripovedjo (»Blizu, a tako daleč; skrito, a izpostavljeno; tiho, pa vendar tako glasno«) smiselno zaokrožila del večera, v katerem smo dobili poučen pogled v ustvarjalni kredo predstavnikov mlajše generacije slovenskih skladateljev, v katerem prevladujeta intenzivno raziskovanje zvočnih zmognosti posameznih instrumentov in odsotnost melodije.

Unikatna zasedba MD7 pa je postala velik izziv tudi predstavnikom bolj zrele in starejše generacije slovenskih skladateljev. Nenad Firšt (1964) je v skladbi Violab domiselno (pa tudi precej zapleteno) raziskal drugačna srečanja vodilne viole (odlična solistka Katja Krajnik) s posamezniki in skupino. Pavel Mihelčič je s skladbama Prameni za klarinet in ansambel in Bucina za pozavno in ansambel oblikoval jasni in čisti glasbeni umetnini, v katerih sta v ospredju tehnično-muzikalna zahtevnost obeh solističnih instrumentov - z izjemno sugestivnostjo in virtuoznostjo sta jo med poslušalce prenesla pozavnist Mihael Šuler in klarinetist Jože Kotar. Prava uspešnica pa je bila zaključna skladba večera, delo Colour Circle (Barvni krog), ki ga je Lojze Lebič napisal na povabilo umetniškega vodje ansambla MD7 in v njem izvirno strnil najbolj zlahtne kompozicijske prvine in zmognosti, ki jih tak ansambel ponuja skladatelju, pa tudi samim izvajalcem, ki jim vsaka vnovična interpretacija ponuja drugačen izziv.

V znamenju domače glasbene ustvarjalnosti je zvenel tudi naslednji, četrty koncert Kogojevega festivala: v nedeljo, 20. septembra ob 10. uri je bila v mali baziliki na Sveti gori najprej izvedena maša v čast sv. Martinu (latinska maša), sledil je kratek koncert z izvedbo kantate posvečene sv. Martinu skladatelja Štefana Maurija ter pesmi skladateljev G. Gabriellija, A. Schnittekeja, S. Rahmaninova in Z. R. Strömpa. Z Mešanim pevskim zborom Hrast pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča so nastopili baritonist Zdravko Pergar, violinist Marko Kodolja in organist Gregor Klančič.

Tatjana Gregorič

TRST - Gledališče La Contrada

Igralski tečaji

Livia Amabilino o študijski ponudbi za mlade

Kulturno društvo La Cantina bo kmalu privedilo avdicije za četrty, dveletni igralski tečaj, ki je nastal pod okriljem tržaškega stalnega gledališča La Contrada kot potencialno žarišče novih talentov za generacijsko prenovu ansambla in je v teh letih odprl učencem pot do gledaliških odrov kot tudi do raznih televizijskih izkušenj. Mladi med 18. in 26. letom se lahko prijavijo na sedežu tržaškega gledališča, kjer nam je predsednica Livia Amabilino pojasnila cilje in značilnosti šole.

Igralska formacija se lahko usmeri v raznolike poti. Komu je namenjena vaša ponudba?

Akademija Città di Trieste, ki jo vodi igralec Antonio Salines, želi oblikovati poklicne igralce in jim ponujati primerne umetniške in tehnične osnove predvsem za dramsko dejavnost, bolj specifični staži pa jih pripravljajo tudi na radijske ali morebitne televizijske nastope.

Od leta 2003 do danes ste uvedli v svet gledališke umetnosti mnoge mlade navdušence. Kaj navadno pričakujejo in s kakšnimi željami pristopajo k študiju?

Kdor se prijavi na avdicijo brez določene gledališke kulture, večkrat sanja o takojšnji slavi, uspehu in denarju; taki morajo kmalu preusmeriti svoja hrepenenja. Šola jih postavlja namreč pred klasično, obrtniško delo, ki dejansko pripravlja na poklic in ne spodbuja praznih iluzij. V učni program spada na primer tudi upravno-organizacijski del, saj je igralec danes odgovoren za razvoj lastne kariere iz mnogih zornih kotov in mora kazati veliko umetniško prožnost z vsestranskimi sposobnostmi.

Kako se artikulira didaktični načrt tečaja?

V prvem letu se učenci soočajo z osnovnimi predmeti, kot so igranje, dikcija, petje, ples in improvizacija, pravi abecednik tega poklica. Študij dopolnjujejo razni izpopolnjevalni tečaji, ki se spreminjajo iz leta v leto, tudi z upoštevanjem specifičnih potreb in pomanjkljivosti skupin učencev. V drugem letu pa se možnosti nastopanja povečajo. V študij spadajo tudi predavanja poklicne etike, ki v tem ambientu vedno primanjkuje. Na primer, kako se morajo obnašati na odru, v odnosu do kolegov, do umetniškega vodje ali režiserja, kateri je pomen skupinskega de-

Livia Amabilino

KROMA

la. Nenazadnje se morajo naučiti, da je treba pospravljati kostume in rekvizite po vajah in predstavah. Vse to zgleda samoumevno, v resnici pa je stvar vzgoje.

Neposredna povezava z gledališčem La Contrada zagotavlja možnosti nastopanja.

Šola je tesno povezana z našim odrom in našimi produkcijami. Delamo z mislijo na order in to usmerja tudi formacijo učencev. Skrbimo, da bi nastopali, jim predstavljamo režiserje, jih usmerjamo v avdicije. Dosežki pa odvisijo predvsem od talenta in predvsem od volje, vztrajnosti in ljubezni. Mnogi začnejo z nejasnimi cilji, ampak morajo razumeti, da so rezultati odvisni od njihovega prepričanja. Zelo visok odstotek naših bivših učencev že nabira profesionalne izkušnje. To je tudi naš cilj, zato sprejemamo največ 12 kandidatov. Nočemo ustvarjati brezposelnih.

Kaj je potrebno za vpis in kaj pomeni obiskovati to šolo?

Urnik predvideva povprečno sedem ur dnevno ali več v primeru sodelovanja pri produkcijah. Prisotnost je obvezna. Prijave bomo sprejemali do 18. oktobra. Za avdicijo ni potrebno imeti nikakršnega predznaka; kandidati naj prinesejo s seboj svojo osebnost, odrsko prezenco in veliko dobre volje.

Rossana Paliaga

AREZZO

Vokalna skupina Ljubljana odlična

Zbor Vokalna Akademija Ljubljana je pod vodstvom Stojana Kureta v soboto osvojil Grand Prix zborovskega tekmovanja v italijanskem Arezzu, ki sodi v krog tekmovanj za veliko nagrado Evrope.

Član zбора Daniel Svenšek je za STA dejal, da so zmagali na vseh petih nastopih tekmovanja, na katerem je sodelovalo 25 zborov z vsega sveta. Z osvojitvijo velike nagrade Arreza na tekmovanju, ki je potekalo med 16. in 20. septembrom, se je Vokalna Akademija Ljubljana kvalificirala za evropski Grand Prix, ki bo prihodnje leto v madžarskem mestu Varna.

Prestizžnega zborovskega tekmovanja se vsako leto udeležijo najboljši zbori iz šestih evropskih tekmovanj. Evropski Grand Prix kljub svojemu imenu ni omejen le na staro celino, udeležijo se ga zbori z vsega sveta, pogoj je le, da so v sezoni poprej zmagali na enem izmed šestih tekmovanj: v italijanskem Arezzu, madžarskem Debrecenu, v Gorici, španski Tolosi, francoskem Toursu ali bolgarski Varni.

Vokalna Akademija Ljubljana je bila ustanovljena septembra leta 2008 in jo sestavlja 16 zborovskih pevcev iz vse Slovenije. Pevci so pod vodstvom Stojana Kureta in ostalih slovenskih dirigentov skupaj prepevali v APZ Tone Tomšič, Komornemu zboru RTV Slovenija, Komornem zboru Ave, Ljubljanskih madrigalistih, Vox Carniolus, komornem zboru Krog in Slovenskem projektne zboru. Skupaj s temi zbori so dosegli že marsikatero odličje.

Evropski Grand Prix je, kot je znano, iz Slovenije že dvakrat osvojil APZ Tone Tomšič Univerze v Ljubljani (2002 in 2008), za prihodnjo sezono pa sta se na tekmovanje, ki bo potekalo v Varni, poleg Vokalne Akademije Ljubljana že kvalificirala Šaleški akademski pevski zbor Velenje in ljubljanski komorni zbor Ave. (STA)

Srečanje s poezijo Carolusa Cergolyja

Danes bo ob 17. uri v državni knjižnici v Trstu (Largo Papa Giovanni XXIII 6) srečanje posvečeno pesmim in tržaščini Carolusa L. Cergolyja (1908-1987).

Nastopili bodo Fulvio Senardi, Roberto Dedenaro, Alessandro Paronuzzi, Fabio Malusa in igralec Giuliano Zanier, ki bo bral pesmi avtorja Il complesso dell'imperatore. Gost srečanja, ki ga prireja neprofitno društvo Il pane e le rose z mesečnikom Letture iz Milana, bo založnik Marcello Baraghini. Ponuja se priložnost za aktualen razmislek o vlogi in umeščenosti govornega in pisanega, vsakdanjega in knjižnega, ki ga spodbuja poezija v narečju. (D.D.)

Helena Ignez in Sonia Savić v soju reflektorjev

V okviru mednarodnega filmskega festivala I 1000 (o)cchi, ki bo v Trstu do 26. septembra, bosta danes v gledališču Miela protagonisti dogajanja brazilka igralka oz. režiserka Helena Ignez, ki bo prešla nagrado Anno Uno, in pa preminula igralka Sonia Savić. Predvajali bodo filma Masmediologia na Balkanu in pa Balkanska perestrojka Vuka Babića, v katerih nastopa Savićeva. Zvečer pa bo na svoj račun prišel film Once upon a Honeymoon Lea McCareya in pa Missione Wiesenthal Vittoria Cottafavija.

PORDENONELEGGE - Dvojni nastop slovenskega filozofa Slavoj Žižka

Večino navdušil, nekatere razburil, koga tudi vznejevoljil

V Pordenonu se je proglasil za krščanskega materialista in razvil svoj pogled na vero in njen odnos do filozofije

O letošnji jubilejni, deseti izvedbi festivala Pordenonelegge, ki so si ga zamislili in ga še vedno vodijo Gian Mario Vilalta, Alberto Garlini in Valentina Gasparet, smo že poročali. Izpostavili smo tudi kvaliteto ter izredno raznolikost literarnih, filozofskih ter umetniških srečanj, ki so v mesto privabili prave množice poslušalcev, med njimi veliko mladih.

Posebno odmeven je bil dvojni nastop slovenskega filozofa Slavoj Žižka, kar na sebi ni novost, če velja, kot so zapisali, da je Žižek nekakšna rock zvezda sodobne filozofije. Žižek je v Pordenonu svoje občinstvo povečini navdušil, nekatere razburil, koga tudi vznejevoljil. Nedvomno pa je s svojim izvajanjem pokazal, da je pravo miselno razglabljanje vsekakor vznemirljiva izkušnja. Sicer tudi to ni novost ali izjema: vsak pomembnejši filozof sproža bučne reakcije in tudi silovite ugovore. Razdvajanja spadajo neko k njegovemu delu in to zlasti v intelektualnih močvirjih, kjer misel včasih zastaja ali celo zamira. In vendar gre pri Žižku še za kaj drugega, za veliko drugega, za neko večplastnost, ki zmore nagovarjati različne občutljivosti in miselne navade. To ne potrjujejo samo njegovi, vedno množično obiskovani nastopi, ampak več kot sto izvirnih ali prevodnih knjig, pa na primer dejstvo, da je samo v Italiji letos izšlo pet njegovih del. Tu pa je potrebno nekaj besed.

Žižkova predavanja ali nasploh izvajanja niso zanimiva zgolj zaradi kombinacije psihoanalize, filozofije, politike, elitne in množične kulture. Zanimiv je že stil argumentiranja, razpravljanje, ki se nikoli ne zapira, temveč pušča stvari odprte, jih celo dopušča v njihovi odprtosti. Zato se poslužuje form, kot sta oksimoron in paradoks, v katerih ostajajo nasprotja vsaksebi, se ne pomirijo in spravijo v enoto. Tu deluje prepričanje, da se resnica lahko nahaja le v nasprotjih. In v tem pogledu ni nenavadno, da se je Žižek v Pordenonu proglasil za krščanskega materialista in pri tem razvil svoj pogled na vero in njen odnos do filozofije. Daleč od tega, da bi poskušal obnoviti sintezo med krščanstvom in marksizmom, kot so si jo nekateri zamišljali v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, zagovarja Žižek potrebo, da se na vseh področjih potegujemo za pravičnost in egalitarizem. Če se proglasa za ateista,

Žižek JE nekakšna rock zvezda sodobne filozofije in vselej privabi množico poslušalcev

je tudi prepričan, da je danes bolj kot kdaj prej pomembno ohranjati osnovo krščanstva, po kateri se Bog uteleša v skupnosti. Se pravi, ohranjati tisti »najbolj subverzivni vidik« krščanstva, po katerem ni prava skupnost, današnja strogo hierarhično organizirana katoliška Cerkev, marveč povsem enakopravna skupnost vernikov, ki jo navdihuje Sveti Duh. In še vedno v tem stilu Žižek med pogovorom na temo Dobrodošli v puščavo realnega lahko zatrjuje, da je danes najbolj zanimivo »perverzno srce krščanstva« (kjer gre sicer besedo »perverzno« razumeti v smislu Lacanovega besednjaka). Za razliko od drugih religij, ki dopuščajo, da lahko ljudje ne verujejo v Boga, je krščanstvo edina religija, kjer sam Bog podvomi vase. Če misel zaostriamo, pomeni, da sam Bog ne veruje vase. To jasno izpričuje Jezus na križu, ki se sprašuje: »Oče, zakaj si me zapustil?«; pa tudi Stara zaveza z Jobovo zgodbo, kjer se kaže božja nemoč, božja osuplost nad zmedo, ki jo je ustvaril s stvarjenjem sveta. Bog se tu preda človeku, njemu zaupa, pravi Žižek, breme, da si človek sam osmisli svoje življenje in vse, kar se mu v življenju dogaja.

Včasih mejijo Žižkovi paradoksi na provokacije in provokativen ton je čutiti že v naslovih knjig, ki so na primer ne-

davno izšle v Italiji. Naj tu navedemo samo dve: »Proti človekovim pravicam«, »Sovraži svojega bližnjega«. V takih naslovih-izjavah ni provokacija sama sebi namen, ampak služi kot spodbuda, je prepričan Žižek, da se zamislimo nad sprevrženo logiko, ki skrito deluje v nasprotnih, obče sprejetih geslih. Kdo je bližnji? Če se navežemo na Freudov nauk, ki se s svoje strani opira na Biblijo, bližnji ni človek, ki nam je podoben, soroden. Freud ga definira »das Ding«. Lahko se prime, da se nam oseba, za katero smo mislili, da jo dobro poznamo, v hipu pokaže v nenavadni podobi: zasmee se ob krutem prizoru, znenada kaže sadistična nagjenja in podobno. Tu smo pred »bližnjim«, ki se nam razpira kot brezno. Takega bližnjega ni mogoče spoznati in to še toliko bolj, kot uči Freud, ker ne zmoremo spoznati niti same sebe. Kakšen naj bo torej odnos do bližnjega? Če ni možno spoznanje, ker bi v najboljšem primeru vsekakor izvajali neki pritisk (drugače povedano, bi v želji, da drugega spoznamo, si prisvojimo njegove navade, uprizorili nekakšen imperializem), je treba ubrati ravno nasprotno pot. Pot diskretnosti, kot uči Peter Sloterdijk (ki je prav tako nastopil na pordenonskem festivalu in ki ga je tu Žižek izrecno navedel), se pravi, namesto zbližanja in spo-

štovanja, je treba ubrati pot distance in ignorance. Potrebna je cenzura, ki se vsekakor sproži, da zagotovi neko ravnotežje.

Vsekakor je čista, popolna odprtost nemogoča. Žižek se tu navezuje na množično kulturo in navaja kot primer pornografijo. Na prvi pogled se zdi, da je pornografija brezsrčno prikazovanje vsega. V resnici je to skrajno konzervativen fenomen, kjer deluje stroga cenzura. Dovolj je pomisliti, da je vsebina pornografskih filmov tako skrajno neumna, da nedvomno nekaj prikriva. In res v teh filmih ni prostora za kako močno čustveno zgodbo, čustvenost je tu kratkomalo cenzurirana. In obratno: v filmih, ki prikazujejo pomembne ljubezenske zveze, ni spolnosti.

Film je lahko tudi za izhodišče za razmislek, koliko so dosedanje analize in zgodovinski pregledi prispevali k razumevanju komunističnih režimov v vzhodni Evropi. Izredno popularen film Življenje drugih (Das Leben der Anderen, 2006) naj bi ponujal pogled, kako je Stasi, strašna vzhodnonemška tajna policija, prodirala v vsako poro zasebnega življenja. V resnici pa film zgreši svojo namero, ne prikaže pravega terorja situacije: nadzor nad ljudmi, ki jih tajna policija stalno opazuje in jim prisluškuje, zvede na zasebno zgodbo, namesto da bi ga prikazal kot del strukture samega državnega sistema. In podobno zgrešijo analizo liberalni intelektualci kot Robert Conquest, ki niso dovolj opremljeni za neizprosni vpogled v strahote gulagov. Žižek je prepričan, da lahko tako neizprosno, »kruto« analizo stalinizma opravijo marksistični misleci. Ravno zato mora levica nujno premisliti in pregledati napake komunizma. To Žižkovo stališče pa ne postavlja v dvom emancipatornega potenciala komunizma. Vprašanje je, ali bo levica sposobna opraviti svojo nalogo. Spričo dejstva, da prevladujoči liberalni kapitalizem ne zmora razrešiti družbenih krivic in napetosti, ekoloških problemov, novega apartheida in dilem biogenetike, pa še, spričo prav tako neizpodbitnega dejstva, da ni mogoč povratek v preteklost, se nam, zatrjuje Žižek in parafrizira znanega italijanskega filozofa Giannija Vattima, obeta nekakšna »šibka apokalipsa«.

Veronika Breclj

GM - Trst

Etno glasba za stoti rojstni dan

V lepem, pred kratkim prenovljenem pokrajinskem gledališču pri Sv.Ivanu - v parku bivše umobolnice - je Glasbena matica, v okviru praznovanj ob stoletnici, pred dnevi predstavila dve znani skupini, ki se v glavnem ukvarjata z etno glasbo; to sta Zuf de Žur in Kraški ovčarji s pevko Martino Feri. Glasbena matica že leta vključuje v svojo koncertno in pedagoško ponudbo tako jazz kot zabavno glasbo, iz njenih učilnic je namreč prišlo nešteto dobrih in odličnih pevcev in glasbenikov, ki se ukvarjajo ne samo s klasično ampak tudi z drugimi zvrstmi glasbe, v nekaterih primerih pa kar z vsemi omenjenimi žanri.

Kraške ovčarje, ki so že prejemali skorajda celo Italijo, Slovenijo in še marsikatero drugo državo na svetu (npr.Argentino), sestavljajo skoraj sami bivši učenci tržaške glasbene šole, nekaj pa jih je v svojem instrumentu tudi diplomiralo. Imena le teh že poznamo in nič novega ne dodamo, če rečemo, da so Kraški ovčarji odlični akustično-električni bend, ki s svojimi avtorskimi pesmimi in prirejenimi »evergreeni« vsakič ponudi prijetno zabavo in s pozitivno energijo nabite koncerte. S tega vidika je morda malo manj uspešna skupina Zuf de Žur z Goriškega, ki že 15 let ustvarja etno glasbo, večinoma z akustičnimi instrumenti in v različnih jezikih: slovenščini, furlanščini, španščini, jeziku Romov, jidiš, nemščini itd. Njihove uspešnice so tu pa tam zelo prijetne, včasih pa zvenijo nekoliko »prazne«, tako zaradi negotovosti glasbenikov kot zato, ker glasbena vsebina večkrat ni na nivoju tekstov velikih pesnikov kot sta na primer Pessoa ali Pasolini. Res pa je, da vsi glasbeniki raje igrajo pred polno dvorano, tokrat pa je bil obisk koncerta bolj skromen. Publikla pa je ne glede na to z navdušenjem sprejela tako skupino Zuf de Žur kot Kraške ovčarje in Martino Feri.

Marko Sancin

TRST - Glasbeno društvo Chamber Music

Duo Chipak-Kushnir uvedel festival

Organizatorji so letos povabili mlade pianiste, ki so se že odlično uveljavili na različnih tekmovanjih in suvereno nastopili na koncertih

Glasbeno društvo Chamber Music je tudi letos pripravilo klavirski festival, ki se je v ponedeljek odprl v tržaški dvorani Victor De Sabata z nastopom ukrajinskega dua Chipak-Kushnir. V prejšnjih letih so prireditelvi oblikovali mladi talenti in veliki mojstri klaviature, med katerimi sta najgloblji vtis zapustila Radu Lupu in Elisso Virsaladze, letos pa je izbira padla le na mlade, ampak že odlično vpeljane pianiste, ki so poželi že veliko priznanj tako na tekmovalnih kot na umetniških preizkušnjah. Olha Chipak in Oleksiy Kushnir sta začela skupno glasbeno pot leta 1998 in se takoj uveljavila na vrsti mednarodnih tekmovanj, kjer sta praviloma osvojila prvo, v najslabšem slučaju pa drugo nagrado. Program, ki sta ga predstavila polnoštevni občinstvu, je potrdil njuno razgledanost in umetniške vrline, s katerimi nadgrajujeta dosedanje dosežke. Pianista sta začela z Variacijami na Haydnovo temo op.56b v B-duru in se tako posredno poklonila avstrijskemu mojstru ob 200-letnici smrti; čeprav si muzikologi niso edini glede očetovstva slovesne teme, je Johannes Brahms v naslovu ohranil ime domnevnega avtorja, temo pa je obogatil z varijacijami, v katerih je dokazal svoj kompozicijsko zre-

lost in fantazijo, pa tudi suvereno obvladanje klavirske tehnike in možnosti, ki jih dva instrumenta nudita ustvarjalcu. Na odru sta se košatila dva velika koncertna klavirja Fazioli, čigar zvok ustvarja v prostorni dvorani nekoliko preveč odmeva-in to kljub blazinam, ki so nameščene na vogalih zato, da ublažijo pretiran zven. Poslušalec dobi zvo-

čno sliko, čigar obrisi niso vedno dovolj jasni, kljub jasno in logično izpeljani igri ukrajinskega dua. Brahmsu je sledila Ravelova La Valse in tudi čudovita, vznemirljiva in genialno spisana skladba bi potrebovala nekoliko bolj suh prostor, v katerem bi uho lahko izluščilo bogate detajle partiture; interpretacija je vsekakor pokazala veliko uigranost in čustveno

soudeležnost obeh interpretov, posegi Oleksiya Kushnirja pa so razkrivali še bolj izrazito in originano umetniško osebnost.

Drugi del koncerta je bil posvečen dvema ruskima mojstrom, najprej Igorju Stravinskemu, ki je s svojim Koncertom za dva klavirja ustvaril zavidljiv model skladbe, v kateri se oba instrumen-

ta tako lepo dopolnjujeta, da je rezultat prava simfonična razsežnost partiture. Bolj strog značaj prvega stavka se razneži v Nokturnu, čigar prosojnost je sijala v čisti, a obenem skoraj romantično zasajeni igri obeh pianistov. Štrene so se nekoliko bolj zamešale v kompleksnih variacijah in v zaključni Fugi, pianista pa sta svoj nastop sklenila s Suito op.17 Sergeja Rahmaninova. Skladba nudi veliko priložnosti za razkazovanje virtuosnih sposobnosti, v tipičnem slogu ruskega skladatelja, ki se ne boji retoričnih pretiravanj ter vročičnega stopnjevanja glasbenih idej. Privoščji si tudi bolj umirjeno Romanco, na koncu pa Tarantello, ki je kar zahteven izziv za klavirske rokohtre. Olha Chipak in Oleksiy Kushnir sta zelo prepričljivo poustvarila različne aspekte Suite in si z briljantnim finalom prisluzila navdušene aplavze občinstva: uradni program sta dopolnila kar dva dodatka, najprej Variacije na Paganinijevo temo Witolda Lutoslawskega, nato vrtoglavi Hačaturjanov Ples mečev za klavir štiriročno. Naslednji koncert bo drevi oblikoval mlad italijanski talent Alessandro Lanzoni s programom, ki bo posvečen velikim mojstrom jazza, od Gershwhana do Jarretta.

Katja Kralj

GORICA - Krizi v družbi Carraro ni videti izhoda

Dopolnilna blagajna podaljšana do novembra

Lastniki vztrajajo z mobilnostjo - Sindikati zahtevajo sklic državnega omizja

Delavci tovarne Carraro so predstavnike vodstva družbe Carraro pričakali pred sedežem industrijcev

BUMBACA

V goriški tovarni Carraro bodo redno dopolnilno blagajno podaljšali za obdobje petih tednov, tako da se bo zaključila 7. novembra. V tem času se bodo sindikati enkrat tedensko srečevali s predstavniki družbe Carraro, da bi se z njimi pogajali o ukrepih za ohranitev delovnih mest. Za podaljšanje dopolnilne blagajne so se dogovorili včeraj dopoldne na goriškem sedežu industrijcev. Iz Padove so prišli predstavniki lastnikov, medtem ko sta delavce zagovarjala pokrajinska tajnika FIOM Thomas Casotto in FIM Giampiero Turus.

»Od družbe Carraro smo zahtevali, da pristane k sklicu državnega omizja za reševanje krize njenih obratov. V težavah namreč ni le goriška tovarna, saj se črni oblaki zgriňajo tudi nad obrati v Maniagu, Padovi in drugih krajih. Predstavniki družbe Carraro na našo zahtevo zaenkrat niso pristali, negativen odgovor pa smo prejeli tudi, ko smo jih pozvali, da naj se zavzamejo za pripravo novega industrijskega načrta,« je po srečanju pojasnil Casotto. Predstavniki družbe Carraro so vztrajali s predlogom o mobilnosti za 80 od 120 delavcev goriške tovarne, saj je zanje to edini način za rešitev ostalih delovnih mest. Sindikalisti so se seveda temu predlogu uprli, ker bi po njihovem mnenju mobilnost povzročila med delavci izredno stisko. »Gospodarska kriza se bo nadaljevala še nekaj let, zato je treba upoštevati, da bi delavci na mobilnosti zelo težko našli novo zaposlitev. Vprašati se je treba tudi, kako bi delavci preživeli z nekaj več kot 750 evri na mesec, do katerih bi jih prejemale med mobilnostjo,« opozorja Casotto in poudarja, da so sindikati predlagali podpis solidarnostnih pogodb. Z njimi bi delavci delali s krajšim urnikom, vendar bi zaslužili dovolj denarja, da bi uspeli dostojno preživljati svoje družine. »Družba Carraro je predlog o solidarnostnih pogodbah zavrnila, češ da naj ne bi bil finančno uresničljiv. Odrvnili smo jim, da je za skupino Carraro treba najti rešitev na državni ravni, saj bi tako lahko črpali prispevke, ki jih država namenja sklepanju solidarnostnih pogodb,« je pojasnil Casotto.

Ne glede na izid včerajšnjega srečanja so se sindikati in predstavniki družbe Carraro dogovorili, da se bodo odslej do 7. novembra sestajali enkrat tedensko. Pogajanja se bodo torej nadaljevala, sindikati pa upajo, da jim bodo priskočili na pomoč javni upravitelji, seveda pa računajo tudi na kompaktnost delavcev, pojasnjuje Casotto in opozorja še na zanimivo dogajanje na borznem trgu. Po napovedi o odslovlitvi 80 delavcev goriške tovarne je vrednost delnic družbe Carraro narasla.

Medtem je družba Carraro včeraj napovedala, da namerava odsloviti 167 delavcev iz svoje tovarne v Maniagu. Napoved o odslovlitvi delavcev je škandalozna za podpredsednika deželne vlade Luco Cirianija, ki se bo ravno danes dopoldne srečal s predstavniki družbe Carraro, da bi se z njimi pogovoril o prihodnosti obratov v Gorici in Maniagu. Sinoči so delavci iz goriškega obrata izrazili nezadovoljstvo nad izidom dopoldanskega srečanja in nad stališči družbe Carraro. Zato so za današnji dan napovedali 8-urno stavko. (dr)

TRŽIČ - Nesreča na krožišču pri veleblagovnici Emisfero

Kolesar pod avto

16-letnika so sprejeli na zdravljenje s pridržano prognozo v bolnišnici na Katinari

Kraj včerajšnje nesreče

ALTRAN

V katinarski bolnišnici pri Trstu se s pridržano prognozo zdravi 16-letni L.B. iz Ronk, ki ga je podrl avtomobil, medtem ko se je s kolesom peljal proti avtobusni postaji v rajonu San Polo v Trziču. Njegovo zdravstveno stanje je hudo, saj je zadobil številne telesne poškodbe, zaradi katerih so reševalci klicali na pomoč helikopter službe 118. Z njim so ga prepeljali na Katinaro, kjer so ga sprejeli na zdravljenje na oddelku za intenzivno nego.

Prometna nesreča se je pripetila včeraj ob 7.10, njeno dinamiko pa preučuje prometna policija iz Trziča. Baje je avtomobil tipa Volkswagen polo, ki ga je upravljal 59-letni G.B., mladeniča podrl, ko se je le-ta peljal po ulici Primo maggio proti krožišču pri veleblagovnici Emisfero. Šestnajstletnik je bil namenjen v ulico San Polo, kjer na bi pustil svoje kolo in nato stopil na avtobus, s katerim bi se odpeljal v šolo, na tehnični zavod v Gorico. Med vožnjo od novega podvoza proti krožišču je v mladeniča trčil avtomobil; šestnajstletnika je vrglo na sprednji pokrov vozila, na katerem je ostal vsaj trideset metrov poti. Pri parkirišču pred hotelom Carlina je voznik pritisnil na zavore in mladenič je padel pod avtomobil, kjer je ostal ujet med sprednjima in zadnjima gumama. Na kraju so takoj posredovali reševalci službe 118, ki so prihiteli iz bolnišnice San Polo. Potreben je bil tudi poseg gasilcev, ki so pod avtomobil postavili zračne blazine. Z njimi so vozilo dvignili, tako da so reševalci uspeli nuditi prvo pomoč mladeniču, ki je bil vseskozi pri zavesti. Ker pa je zadobil več telesnih poškodb, so se reševalci odločili, da ga s helikopterjem prepeljejo na Katinaro.

Medtem je včeraj ravno katinarsko bolnišnico zapustila šestnajstletnica, ki se je s svojim skuterjem ponesrečila v torek zvečer v Pierisu. Ker je dobila udarec v glavo in ramo, so jo prepeljali s helikopterjem na Katinaro, k sreči pa se je izkazalo, da poškodbe le niso bile tako hude, kot je začetno zgledalo.

POKRAJINA

Sprostitev avtoceste koristi tudi Dolu

»Z novimi infrastrukturami in z odprtjem veleblagovnice švedske družbe IKEA (napovedano je 21. oktobra, op.ur.) se bodo prometne težave na območju goriške pokrajine povečale, zato je sedaj še toliko bolj pomembno, da se sprostí avtocestni odsek Moščenice-Vileš.« V to je prepričan pokrajinski svetnik Demokratske stranke Marco Jarc, ki ugotavlja, da je v zadnjih dneh vprašanje prometa na raznih cestah goriške pokrajine spet prišlo v ospredje medijske pozornosti. Za Jarca najbolj pereča vozla, ki čakata na ustrežno rešitev, sta prehod tovornjakov po Dolu in sprostitev avtoceste med Moščenicami in Vilešem.

»Na svojem zadnjem zasedanju, ki je potekal 14. septembra, je goriški pokrajinski svet razvil zanimivo razmišljanje okrog dnevnega reda svetnika Lu-

MARCO JARC

BUMBACA

ciana Migliorinija, ki je predlagal popolno liberalizacijo avtoceste med Moščenicami in Vilešem. Razprava, ki je zajela pokrajinski svet v vseh njegovih komponentah, je bila zelo konkretna tudi zato, ker je na obzorju nov, velik problem. Zaradi nove prodajalne IKEA pri Vilešu bi namreč lahko nastal pravi zamašek za promet na poti z ronškega letališča v smeri avtoceste za Slovenijo,« opozarja Jarc in dodaja: »Goriški pokrajinski svet se dobro zaveda, da kljub več kot desetletnemu boju za popolno liberalizacijo avtoceste je problem še vedno nerešen in da se bo z novimi infrastrukturami še bolj zaostril. To posledično velja tudi za Dol, saj samo sprostitev avtoceste lahko prepreči tovornjakom vožnjo skozi Kras.«

Pokrajinski svetniki bodo po Jarčevih zagotovilih pritisnili na deželno vladlo FJK, da sprostí avtocesto in da premakne glavno cestninsko postajo više od Vileša. To naj bi omogočilo, da bi se predvsem težki promet, ki predstavlja najhujši problem, precej zredčil. Ravno zaradi tega je bil med sejo pokrajinskega sveta Magliorinijev predlog osvojen, navaja Jarc. Goriška pokrajinska uprava bo tudi sama skušala prepričati deželno vladlo, da sprostí avtocesto in na takšen način razbremeni prometa Kras, hkrati pa tudi Ronke in Trzič.

GORICA - Za rehabilitacijo otrok in odraslih ter za nosečnice

Bolnišnica dobila bazen

Odpri ga bodo 5. oziroma 6. oktobra - Prvenstveno bo namenjen hospitaliziranim pacientom, nato pa še osebam z zdravniško napotnico

Novi bazen v podzemnih prostorih goriške splošne bolnišnice

BUMBACA

Goriška splošna bolnišnica je dobila bazen za rehabilitacijo, ki bo na razpolago tudi nosečnicam. Uredili so ga v podzemlju bolnišniškega poslopja v ulici Fatebenefratelli in bo zagotavljal kakovostno oskrbo, so povedali na včerajšnji predstavitvi, ki so se je udeležili ob generalnem direktorju zdravstvenega podjetja Robertu Ferriju še vodilni funkcionar Daniele Pittioni, odgovorna za zdravstveni okoliš Marcella Bernardi, primarij na porodniškem oddelku Carmine Gigli in Sabrina Perich, koordinatorka rehabilitacijskih storitev. Bazen bo za rehabilitacijo uporaben od 5. oktobra dalje - že sestavljajo čakalni seznam -, za nosečnice pa od 6. oktobra da-

lje; prijavljenih je že 31 skorajšnjih mamic.

Bazen v ulici Fatebenefratelli je sicer že obstajal, z vselitvijo nove bolnišnice pa so ga popolnoma obnovili in zavarovali. Za rehabilitacijo - odraslih in otrok - bo odprt od ponedeljka do petka med 8.30 in 12. uro ter med 13. in 15. uro, po tej uri pa bo na razpolago nosečnicam. V njem bodo izvajali različne oblike hidroterapije, pri čemer nima ničesar zavidati bazenu v zdravstvenem centru Ospizio Marino v Gradežu, poleg tega bo v njem skrbela za paciente ekipa fiziatrov s specifično izobrazbo. Prvenstveno bo namenjen hospitaliziranim pacientom, nato pa še osebam z zdravniško napotnico.

ZDRAVSTVO - Goriška bolnišnica pristopa k šempetrskemu projektu

Mikrokirurgija roke nova priložnost za sodelovanje

V načrtih imajo tudi sinergije na področju diagnosticiranja in zdravljenja ledvic

Splošna bolnišnica v Gorici...

... in v Šempetru

BUMBACA

Mikrokirurgija roke ponuja bolnišnicama iz Gorice in Šempetra priložnost, da spet poiščeta pot sodelovanja. O partnerstvu pri projektu, ki bo prijavljen na evropski sklad Interreg III, je tekla beseda na ponedeljkovem prvem uradnem obisku generalnega direktorja goriškega zdravstvenega podjetja Roberta Ferrija v šempetrski bolnišnici, kjer se je sestal z direktorjem Silvanom Saksido.

Kot je pojasnil Saksida, bi bolnišnica Šempeter rada prevzela vodilno vlogo na področju mikrokirurgije roke, za pridobivanje evropskih sredstev pa potrebuje partnerje, zato so se na slovenski strani povezali z bolnišnicama na Jesenicah in v Izoli, onkraj meje pa s tržaško Katinaro in goriško bolnišnico. »Iz Trsta in Gorice smo dobili načelno soglasje, tako da računamo, da bo dokument do 15. oktobra, ko se razpis zaključil, dokončan in poslan v Bruselj. Gre za kar obsežen, t.i. standardni projekt, vreden okrog 1,5 milijona evrov,« je povedal Saksida in dodal, da je vse skupaj zamišljeno tako, da bi šempetrska bolnišnica postala regionalni center za mikrokirurgijo roke, predvsem v kontekstu replantacije roke, prstov ipd. ter šivanja in poprave živcev ter tetiv na tem področju. Poudaril je še, da je naloga šempetrske bolnišnice kot vodilnega partnerja v projektu, ki bo - če bo potrjen - trajal tri leta, usposobiti kader, zagotoviti aparature in

prostore ter zagotavljanje 24-urno skrbstvo, in to za celotno območje zahodne Slovenije do Postojne ter onkraj meje na območju Trsta in Gorice pa vse do Vidma. S tega območja naj bi ob takih poškodbah pacienta pripeljali v Šempeter, kjer bi ga oskrbeli.

»Če bo šel naš projekt skozi prvo sito, potem začnejo aktivnosti teči s 1. marcem 2010,« je navedel Saksida. Glede same izvedbe je pojasnil, da bi bilo treba v prvi fazi oz. v prvem letu pripraviti klinične poti, in dodal, da so se nekako že dogovorili za delovne skupine, ki bodo pripravile te klinične poti na področju mikrokirurgije roke pa tudi rekonstruktivne oz. onkološke kirurgije npr. pri operacijah dojke ipd. V drugi fazi - drugem letu -, naj bi poskrbeli za izmenjavo kadrov, zdravniškega, sestrškega, anesteziološkega in drugih profilov, kar pomeni, da bi se ljudje premikali iz ene bolnišnice v drugo, da bi spoznali jezik in podobno. V tretjem letu pa bi že sledile poskusne operacije desetih ali dvajsetih takih poškodovancev, s tem pa bi bil projekt, predvidoma v letu 2013, zaključen. »Projekt predvideva določeno število zdravnikov in sester tudi z druge strani meje. Zelo verjetno bodo ekipe mešane, lokacija za posege oz. storitve pa bo šempetrska bolnišnica,« je še dodal Saksida in poudaril, da bi v primeru potrditve projekta denar za pilotne posege v tretjem letu izvajanja projekta zagotovljen, od takrat dalje pa bo potreben dogovor z obema državama o plačilu storitev. »Upam, da bomo v teh treh, štirih letih že tako daleč, da se bo ta sistem poenotil, saj je v okviru projekta predvidena tudi izdelava enotnega informacijskega sistema za vse bolnišnice,« je še dejal.

V zvezi s čezmejnimi sodelovanjem obeh bolnišnic Saksida pravi, da se v prehodnem obdobju šestih mesecev, ko je prišlo v goriško bolnišnico do zamenjave vodstva, ni pravzaprav nič dogajalo, ponedeljkovo srečanje s Ferrijem pa je označil za prvo dejanje, ki kaže v smer ponovne vzpostavitve sodelovanja, saj so bili vtisi zelo pozitivni. Glede morebitnih drugih čezmejnih projektov je omenil tudi možnost sodelovanja na področju nefrologije in dialize. O tem se je med obiskom v Gorici pred kratkim pogovarjal s strokovnim direktorjem bolnišnice in z vodjo tamkajšnjega dializnega centra. »To naj bi bil drugi projekt čezmejnega sodelovanja na področju bolezni ledvic, diagnosticiranja in zdravljenja vnetja ledvičnih časic in na področju virusnih vnetij ledvic, t.i. mišje mrzlice, ki je pri nas kar pogosta, onkraj meje pa verjetno enako, vendar do zdaj temu ni bilo posvečeno dovolj pozornosti, tako da primeri obstajajo, niso pa diagnosticirani,« je sklenil direktor šempetrske bolnišnice. (nn)

GORICA

Čezmejne sinergije v športu in z mladimi

STEFANO CERETTA

BUMBACA

Odbor goriškega župana Ettoreja Romolija je odobril dva čezmejna projekta s področja športa in mladinskih pobud, ki sta jih pripravila odbornika Sergio Cosma in Stefano Ceretta. V okviru prvega bodo med majem in junijem priredili niz turnirjev odbojke, košarke, hokeja na rolerjih, namiznega tenisa, lokostrelstva in balinanja. »Gre za športne panoge, ki nimajo velike medijske vidljivosti, vseeno pa prispevajo k socializaciji mladih,« opozarja Cosma in napoveduje, da se bodo turnirjev udeležili mladi iz Gorice, Nove Gorice in tudi iz Renč, Tolmina in drugih občin na slovenski strani meje. Uresničitev projekta bo predvidoma stala 37.000 evrov, sicer pa je njegova zamisel precej podobna pobudi »Mini šport za rušenje mej,« ki je namenjena otrokom in bo potekala dve nedelji, 4. in 11. oktobra.

Drugi projekt nosi naslov Gorock 5; z njim bodo postavili v stik mlade glasbenike iz Italije in Slovenije ter jih spodbudili, da si izmenjajo izkušnje, da skupaj nastopijo in se spoznajo. »S sodelovanjem med občinami Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba ter glasbenimi in mladinskimi ustanovami s tega območja bomo mladim dali priložnost, da v javnosti predstavijo sadove svojega ustvarjalnega dela na področju glasbe,« razlaga Ceretta. Po njegovih besedah so pobudo Gorock prvič izpeljali leta 2005, tako prvo kot naslednje izvedbe pa so uresničili s čezmejnimi sinergijami. Za prihodnjo izvedbo bo predvidoma potrebnih 48.800 evrov, sicer pa pri njeni organizaciji bodo sodelovali SCVG Emil Komel, združenji Twin Star Music in LAB, KGŠ, Masovna in novogoriški Kulturni dom.

Oba projekta sta skupaj vredna 85.800; prošnjo za njuno izvedbo bo goriška občina v prihodnjih dneh poslala deželi, ki naj bi potrebna sredstva dodelila na podlagi deželne zakona 26 iz leta 2006 za zaščito slovenske narodne skupnosti.

ROMJAN - Stališče šolskega sindikata

»Prevoz naj zagotovijo uprave s Tržiškega«

»Šolski prevoz morajo zagotoviti javne uprave.« Tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič se vključuje v razpravo okrog prevoza otrok iz Laškega v slovensko osnovno šolo in vrtec v Romjanu ter v nižjo srednjo šolo v Doberdolu in poudarja, da te storitve ni mogoče prepuščati zasebnim ustanovam. »Združenje staršev, ki je vsa ta leta skrbelo za prevoz otrok, ima že itak ogromno dela z organizacijo pošolskih dejavnosti in drugih dogodkov, da si ne more še naprej prevzemati tolikšnega bremena in odgovornosti,« poudarja Prinčič in nadaljuje: »Finančna sredstva, ki jih je pokrajina dala na razpolago za nakup novega šolskega avtobusa, ne smejo biti zapravljena, saj gre za zelo resno zadevo, ki ni izključno vezana na

slovensko narodno skupnost v Italiji. Romjanska šola je namreč prava kovačnica sožitja, od katere bi se morali marsikje zgledovati. V širši okolici ni nikjer ničesar podobnega, sploh pa romjanska šola odigra izredno pomembno vlogo pri širjenju slovenske kulture in jezika v italijanskem okolju.«

Prinčič poudarja, da tržiško mesto okrožje bi se moralo lotiti reševanja vozla prevozov z večjo resnostjo. »Niso dovolj lepe besede, težavo je treba tudi konkretno rešiti,« opozarja Prinčič, ki problematiko dobro pozna, saj je ravnatelj Val Večstopenjski šoli Doberdob od leta 2002 do leta 2005. »Upravitelji iz tržiškega mesta okrožja morajo z dejanji dokazati, kakšen je njihovo odnos do Slovencev,« zaključuje Prinčič.

SKP O IRISU

Na obzorju privatizacija

Pri Stranki komunistične prenoje so prepričani, da prodaja energetskega sektorja družbe za javne storitve IRIS vodi k njegovi privatizaciji. Zaradi tega so s pokrajinskega vodstva Komunistične prenoje pozvali svoje predstavnike v občinskih svetih vseh občin goriške pokrajine, da pred glasovanjem o prodaji energetskega sektorja odidejo iz dvoran in na ta način izrazijo svoje nestrinjanje s sklepom. »Pravijo nam, da bo 90 milijonov od prodaje energetskega sektorja šlo družbi IRIS za razvoj svojih storitev, vezanih na odvažanje odpadkov. V resnici bi si lahko denar razdelile občine, ki so delničarke družbe IRIS in ki bi tako imele lepe denarce za lepote posege na svojih korzikih in za postavitev novih vodometov,« kritično ugotavlja pokrajinski tajnik SKP Alessandro Saullo.

info: tlf. +39 0481 383278 | www.comune.gorizia.it

Gusti di Frontiera

Gorica 25.|26.|27.septembra 2009

Evropa pri mizi

V sodelovanju z:

GORICA - Jutri se začenja tridnevni poulični praznik Okusi na meji

Stojnice so »spodile« iz mesta avtomobile

V ulici Roma že prepovedali promet, danes zaprtje ožjega mestnega središča

Stojnice na nedokončanem Travniku, kjer bodo ponujali tipično goriško kuhinjo z italijanskimi, slovenskimi, furlanskimi ter tudi madžarskimi in avstrijskimi vplivi

BUMBACA

Na ljubitelje enogastronomije že čakajo prve stojnice, ki so zasedle mestno središče in iz njega »spodile« avtomobile. V Gorici so v polnem teku priprave za tridnevni praznik Okusi na meji, ki bo mesto poživel od jutri do nedelje, 27. septembra. Nekaj stojnic so že namestili, tako da so bili včeraj v mestnem središču prvi prometni zastoji, danes pa bodo zaprli tudi vse ostale ulice, kjer bo potekala tridnevna prireditev. Od 7.30 dalje ne bo več prevozna cesta okrog parkirišča na trgu Battisti, od zgodnjih popoldanskih ur dalje pa bo promet prepovedan tudi po korzu Italia, korzu Verdi, ulicah Crispi, Petrarca, Boccaccio in Oberdan ter po vseh ulicah, ki vodijo do cone za pešce. Jutri in v soboto bo parkiranje avtomobilov na modrih conah, ki niso vključene v prireditveno območje, brezplačno. Od jutrišnjega dne do nedelje bo za tovorna vozila prepovedano parkiranje na parkirišču pri Rdeči hiši. Med praznikom bodo mestni avtobusi pokrajinskega prevoznega podjetja APT vozili po spremenjenih progah.

Slovesni začetek prireditve bo jutri ob 18. uri na Travniku, kjer se bo predstavila tipična goriška kuhinja s svojimi italijanskimi, slovenskimi, furlanskimi ter tudi madžarskimi in avstrijskimi vplivi. Pred lokalom Pizza mania na korzu Italia bodo ob 19. uri pripravili goriško pizzo. Na

njej bodo poleg paradižnikove omake krompir, čebula, salama, klobase in ajvar.

Letošnjo izvedbo Okusov na meji bodo zaznamovale nekatere novosti. Ob Furlaniji-Juljski krajini ter drugih italijanskih deželah se bodo predstavile nemška, avstrijska, francoska, slovenska, hrvaška, srbska, bosanska, albanska, madžarska in prvič tudi grška kulinarčna tradicija. Novost bo tudi razporeditev stojnic v mestnem središču. Zaradi gradbišča na trgu Sv. Antona bodo »francosko vas« uredili v ljudskem parku, medtem ko bodo avstrijske in nemške stojnice postavili na trgu Battisti. »Poroka« med školjkami in ribami Jadranskega morja ter briškimi vini, ki so se lani »vzeli« na goriškem gradu, bo letos na Travniku. V grajskem naselju, kjer letos ne bo stojnic, bodo priredili spremljevalne pobude v sodelovanju z združenjem Arma antica. Slovenske dobrote bodo na voljo v ulici Crispi, v ulici Marconi bodo ponujali madžarske dobrote, v ulici Roma pa balkanske. Med tridnevno prireditvijo bodo na Travniku, v ljudskem vrtu in na trgu Battisti koncerti raznih glasbenih zvrsti. Jutri od 19. ure dalje se bodo na treh prizoriščih zvrstile skupine Marco e Polo, Lost in The Rain, Ariella duo, Pavos Rojos, Mad Man Blues in New Retrò.

GORICA - V KB centru

V mestnem središču tudi knjižna izložba in prijetno druženje

Zveza slovenskih kulturnih društev (ZSKD) bo obeležila Evropski dan jezikov s knjižnim sejmom svojih članic, ki so ga imenovali Slovenska deželna knjižna izložba in bo potekal jutri, 25. septembra, med 15. in 19. uro na notranjem dvorišču KB centra na Verdijevem korzu v Gorici. Ker bo sejem potekal istočasno z Okusi na meji, pričakujejo organizatorji, da bo radovednost privedla v KB center tudi goste poulične prireditve.

»Svet Evrope je razglasil 26. september za Evropski dan jezikov, katerega namen je predvsem opozarjati na pomen učenja in znanja tujih jezikov ter materinščine. Spoštovanje jezikovne različnosti je s spoštovanjem posameznika, odprtostjo do drugih kultur in strpnostjo do drugih, temeljna vrednota Evropske unije. Jezikovna raznolikost Evrope je del našega kulturnega bogastva in dediščine,« poudarjajo pri ZSKD-ju in pojasnjujejo, da bodo jutrišnji knjižni sejem oblikovale njihove članice, ki bodo predstavile CD in DVD zgoščenke, knjižne novosti, publikacije in knjižno produkcijo iz prejšnjih let. »Po leg društev iz goriške, tržaške in videmske pokrajine bodo svoje publikacije predstavili še goriška pokrajina, založba ZTT, Galeb, Glasbena matica, Slovnik, ZSSDI, Novi Matajur, Narodna in študijska knjižnica Damir Feigel, SLORI in Kulturni dom,« navajajo prireditelji knjižnega sejma in pojasnjujejo, da bo jutrišnji dogodek tudi priložnost za srečanje med člani ZSKD-ja in Slovenske kulturno gospodarske zveze. Pripravili so tudi spremljevalni program. Ob knjižnem sejmu, ki ga bodo uradno odprli ob 17. uri, bo potekala družabna igra Mozaik; vsi obiskovalci bodo ob vhodu prejeli delček sestavljanke oziroma slike, ki jo bodo morali nato zložiti tako, da bodo manjkajoče dele iskali med ostalimi prisotnimi in tako omogočili neposreden stik med ljudmi.

Ob 18. uri se bo začela debatna kavarna, med katero bodo Jari Jarc, Marina Cernetig in Aleksander Corretti ponudili iztočnice za razpravo o mladih, manjšini in literarnem ustvarjanju. Kdor bo želel poseči v razpravo, bo imel na razpolago največ petnajet minut časa. Sejem se bo zaključil ob 19.30 s koncertom skupine BK evolution iz Benečije. V primeru slabega vremena bo prireditev odpadla, so povedali pri ZSKD-ju, kjer pa seveda računajo na lep dan in na kar lepo število gostov, željnih lepega branja, debatnih srečanj in prijetnega druženja.

NOVA GORICA - Dan brez avtomobila

Enim všeč, za druge brez smisla V vodo padel čezmejni maraton

Simulirani trk z Zaletavčkom

FOTO T.B.

Nova Gorica je po letu dni v torek ponovno dočakala zaprtje osrednje promenade. Razlog: program, ki ga je ob letošnjem Dnevu brez avtomobila na Bevkovem trgu in na Kidričevi ulici pripravila mestna občina Nova Gorica, v sodelovanju s številnimi partnerji, ki so s svojimi, temu dnevu namenjenimi in za ta dan prirejenimi programi popestrili dogajanje v mestu. Dopoldanski del programa je bil namenjen predvsem najmlajšim, otrokom iz vrtcev in osnovnošolcem, sredi dneva je bila Nova Gorica bolj kot ne prazna, zgodnje popoldanski del dogajanja je pripadel srednješolcem, po 17. uri pa so z družinskim rolanjem, kolesarjenjem in orientacijsko hojo na sceno stopile kolesarice.

Za mladino so pripravili krožarske poligone, poligone za varno rolanje, gledališko predstavo, likovni natečaj risanja s kredo in štafetne igre, na informacijskih stojnicah so se predstavili Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica, novogoriški Zdravstveni dom, Mladinski center, Europe Direct, Univerza v Novi Gorici in novogoriška policijska postaja, na ogled je bil tudi mestni avtobus prevoznega podjetja Avri-go in hibridno osebno vozilo Honda, trgovina Djak pa je ves dan opravljala brezplačne servise koles. Z zanimivo didaktično napravo, poimenovano Zaletavček, se je predstavila Prometna šola Tehniškega šolskega centra Nova Gorica. Gre za pripomoček, ki simulira trk pri borih 13 kilometrih na uro, a vendarle - izredno neprijetne - občutke po njem.

Dan brez avtomobila je tudi letos minil z mešanimi občutki. Enim je bil všeč in take pobude pozdravljajo, drugim »se zdi brez veze«, saj gre le za en dan v letu, ki je - kot so menili predvsem vozniki - povzročil (le) preglavice in »že spet ni dosegel svojega namen«. Kljub številnim dogodkom - če so bili dovolj odmevni, je drugo vprašanje -, so nekateri pogošali še kaj bolj zanimivega. Ena boljših idej je bil mini maraton po obeh mestih, Gorici in Novi Gorici. Žal je bil letošnji dan brez avtomobila (še ena) pobuda, v kateri se mesti nista povezali. (tb)

VŠmartnem dvakrat Persolja

V galeriji Hiša kulture v Šmartnem bodo drevi ob 20. uri odprli razstavo dveh slikark z enakim priimkom, Marie Grazie Persolja in Christine Persolja. Maria Grazia živi in dela v Gorici, od leta 1970 pa razstavlja v Italiji in tujini. Christine je bila rojena v Nemčiji, kjer živi v Hamburgu, študirala pa je v Muenchnu in Frankfurtu. Njuna dela bo predstavil likovni kritik Joško Vetrli, na ogled bodo do 15. oktobra. (nn)

Vozil pijan in brez izpita

V sredo nekaj minut po polnoči so policisti v Novi Gorici ustavili voznika motornega kolesa, 41-letnega italijanskega državljan iz Gorice, ki je v naselju vozil s hitrostjo 74 kilometrov na uro. Preizkus alkoholiziranosti je pokazal, da ima v organizmu 0,49 miligramov alkohola v litru izdihanega zraka. Policisti so ugotovili tudi, da obravnavani nima voznškega dovoljenja za vožnjo motornega kolesa, zato bo primerno oglobljen. (nn)

Z Benellijem na Veliki klek

Skupina Goričanov se odpravlja na pustolovščino z motornimi kolesi znamke Benelli. Tokratni cilj je prelaz pod Velikim klekom oz. Großglocknerjem. Z mopedi se bodo povzpeli do 2.200 metrov nadmorske višine in prevozili okrog 700 kilometrov. Na pot se bodo odpravili danes ob 15. uri z bencinskega servisa v ulici Duca D'Aosta, vrnitev pa je predvidena za nedeljo zvečer, ko napovedujejo zdravico na prazniku Okusi na meji.

Lekarne proti novi gripi

Vse potrebne informacije o novi gripi H1N1 bo mogoče dobiti tudi v lekarnah. Predsednik deželne zveze Federmarma Alessandro Fumaneri zagotavlja, da lekarinarji bodo znali zadostiti vsem dvomom in težavam ljudi.

Festival išče prostovoljce

Med 2. in 4. oktobrom bo v Gradežu druga izvedba literarnega festivala »Grado giallo«. Občinska uprava je sklenila, da v organizacijo vključi krajane, zato je razpisala neke vrste natečaj za vse tiste, ki bi radi prostovoljno odigrali aktivno vlogo in prispevali k uspehu prireditve; vse dodatne informacije nudijo na občini, rok za vložitev prošnje na sedežu občinske knjižnice v ulici Orseolo 22 pa bo zapadel 28. septembra.

Predavanje o vzhodni Evropi

V hiši Ascoli v Gorici bo danes ob 17.30 Roberto Moruzzo, profesor na univerzi Roma Tre, predaval na temo narodnosti in ver v vzhodni Evropi.

V NEDELJO Brezplačen voden ogled Nove Gorice

Turistična zveza - Turistično informacijski center Nova Gorica pripravlja v nedeljo, ob Svetovnem dnevu turizma, brezplačno vodenje po Novi Gorici z vodičko Evelin Bizjak, ki bo zainteresiranim z obeh strani meje v treh urah predstavila tisočletje zgodovine Goriškega prostora in šest desetletij Nove Gorice. Dopoldanski ogled se bo začel ob 10. uri pred TIC-em na Bevkovem trgu. Od tam se bodo udeleženci sprehodili po Kidričevi in Erjavčevi ulici do Trga Evrope in železniške postaje, kjer si bodo ogledali muzej, od tam pa še na Kostonjevo ter se ob 13. uri vrnili na Bevkov trg. Popoldansko vodenje se bo začelo ob 15. uri, prav tako na Bevkovem trgu, od dopoldanskega pa bo bogatejša še za prevoz z mestnim avtobusom do Solkana; vrnitev na Bevkov trg je predvidena ob 18. uri. Kot je povedala vodička Evelin Bizjak, so prejšnjo soboto organizirali podobno brezplačno vodenje po Solkanu, ki se ga je udeležilo tudi precej zamejcev iz Števerjana in Gorice ter dodala, da si želi, da bi organizirano vodenje po Novi Gorici in Solkanu v prihodnje organizirali enkrat mesečno, saj so bili po ogledu Solkana tudi nekateri domačini presenečeni nad tem, da so o svojem rojstnem kraju nekatera dejstva in podatke slišali prvič. (nn)

ŠTANDREŽ

V domu Budal plesalci, pevci in Angleži

V Štandrežu se začenja nova kulturna sezona društva Oton Župančič, ki bo tudi letos veliko pozornost usmeril v delo z najmlajšimi. Tanja Gaeta bo tako vodila glasbene in pevske urice za otroke iz vrtca in osnovne šole, ki bodo potekale enkrat tedensko. Po lanskem uspešnem začetku tudi letos prirejajo delavnico hip-hop in jazz plesa, ki jo bo vodila Jelka Bogatec; lani je bilo nad vadbo plesa navdušenih več fantkov in deklet, tako da v štandreškem kulturnem društvu računajo, da bodo delavnice dobro obiskane tudi letos. V dom Andreja Budala se bodo vrnili tudi Angleži; društvo Oton Župančič namreč prireja začetni in nadaljevalni tečaj angleškega jezika za osnovnošolce. Ob sobotah bodo medtem potekale likovne delavnice, med katerimi bodo otroci iz vrtca in osnovnošolci lahko dali duška svoji ustvarjalnosti. Za informacije sta na razpolago za angleški tečaj Erika Nardin (tel. 338-7956855), za plesni tečaj in za pevske urice pa Tanja Gaeta (tel. 328-0309219). Vse dejavnosti za otroke iz vrtca in šole se bodo začele oktobra, tako da sedaj zbirajo prijave. V domu Andreja Budal so medtem že začeli z vajami pevci vokalne skupine Sraka.

GORICA - Danes odprtje dvojne razstave v galeriji centra Bratuž

Orali ledino na likovni sceni

V obogateni obliki bo na ogled razstava, ki je že bila predstavljena v Kanalu ob Soči, v okviru odmevnih Kogojevih dni

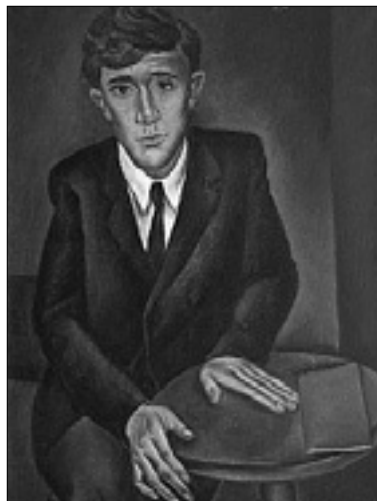
V Kulturnem centru Lojze Bratuž bodo danes odprli razstavo z naslovom Goriški likovni krog in Slovenski tisk v Gorici med obema vojnama, ki je nastala v sodelovanju s Pilonovo galerijo iz Ajdovščine in galerijo Rika Debenjaka iz Kanala ob Soči. Odprtje bo ob 18. uri, ko bo občinstvo nagovorila Irene Mislej, umetnostna zgodovinarka in direktorica Pilonove galerije.

Goriški likovni krog predstavlja protagoniste goriške umetniške scene v času med obema vojnama, razstava o slovenskem tisku v Gorici v obdobju 1918-1940 pa je usmerjena v bogato ilustratorsko in grafično ter oblikovalsko dejavnost tega časa in ima poleg ožjega likovnega tudi zgodovinsko dokumentarni odtenek. Na razstavi, ki je bila že predstavljena v Kanalu

ob Soči, v okviru Kogojevih dni, ko jo je obiskal tudi slovenski premier, in se sedaj v obogateni obliki predstavlja v galeriji centra Bratuž, bodo na ogled dela Lojzeta Spazzapana, Rudolfa Saksida, Avgusta Bucika, Vena Pilon, Ivana Čarga in Milka Bambiča. Dela prihajajo iz fonda Pilonove galerije in iz zasebnih zbirk zamejskih Slovencev, razstavljene publikacije pa pripadajo arhivom slovenske knjižnice Damir Feigel, knjižnice Franceta Bevka iz Nove Gorice in Goriške Mohorjeve družbe.

Goriški likovni krog je v strokovni literaturi pojem, ki se vrti okrog vodilne trojice slovenskih likovnih umetnikov v tem prostoru; to so Pilon, Spazzapan in Čargo, ob njih pa so poudarka vredni še prefinjeni portretist Avgust Bucik, ilustratorji Milko Bambič, Jože Srebrnič, Julče Božič

ter tudi mlajši Rudolf Saksida. To je generacija, ki se šola v različnih evropskih mestih, žal pa le peščica njih ostane v Gorici, saj se večina ob naraščajoči politični zaostritvi odloči za dokončen odhod iz rojstnih krajev. Na razstavi o slovenskem tisku pa so v ospredju letni koledarji Goriške Mohorjeve družbe in Goriške matice, nosilk osrednjega kulturnega, izobraževalnega ter narodno-zavednega pomena v medvojnem obdobju. Koledarji so obenem nosilci pomembnih likovnih novosti in najbolj kvalitetnega oblikovanja tedanjega časa. Napredni uredniki in opremljevalci teh publikacij so se namreč zavedali pomena uvajanja novosti in redne menjave grafične podobe, zato so k sodelovanju vabili uveljavljene ilustratorje in umetnike.

Pilonov portret Ivana Čarga, 1924

GORICA - Gostje Društva goriških upokojencev

Trboveljčani odkrivali vojna prizorišča in slovenski utrip

V Doberdobu so si trboveljski izletniki ogledali Gradino, kjer jih je nagovoril bivši župan Mario Lavrenčič

FOTO EPD

Goriška je v zgodovinskem in kulturnem pogledu zelo zanimiva in bogata. Zato se je skupina sto ljudi iz Trbovelj, Hrastnika in Zagorja v okviru Zveze borcev odločila, da jo obišče in bolje spozna. V Gorico so prišli 16. septembra predvsem z namenom, da si pod vodstvom Društva goriških upokojencev ogledajo prizorišča bojev med prvo svetovno vojno.

Odpeljali so se najprej proti Krasu in v spremstvu društvenega predsednika Emila Devetaka in odbornika Saverija Rožiča. Po ogledu spomenika v Redipulji so krenili v Doberdob, kjer so si ogledali Gradino in prisluhnili besedam bivšega župana Maria Lavrenčiča. Tudi med vožnjo proti Gorici so se seznanili zlasti s slovensko kulturo, preteklostjo in vsakdanjim življenjem. Pot je šla mimo Tru-

barjevega kipa v Rubijah in slovenskih vasi. Govor je bil o zgodovini krajev, o društvih, ustanovah, skratka o sledovih slovenske prisotnosti v Gorici. Videli so sedeže društev, Gregorčičev kip v Ljudskem vrtu, Travnik, vladno palačo, ploščo tolminskim puntarjem, edino slovensko knjigarno, Katoliško knjigarno itd. Obiskali so Kulturni dom, kjer jih je nagovoril ravnatelj Igor Komel, nato so vstopili v Kulturni center Lojze Bratuž, kjer jih je sprejela predsednica Franka Žgavec in jim obrazilo njeno vlogo za Slovence na Goriškem. Napotili so se še v Brda mimo kostnice na Oslavju, vinogradnih krajev ter se usmerili v Gonjače na kosilo. Kasneje so se vrnili v Gorico in si ogledali še mozaik na trgu Evrope. Poslovili so se od Goriške zadovoljni in z obljubo, da se vrnejo. (epd)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
REDENTORE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V FOLJANU
DI MARINO, ul. Bersaglieri 2, tel. 0481-489174.

Prireditve

V KNJIGARNI UBIK na korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 24. septembra, ob 18. uri novinar Paolo Pichierri predstavil svojo knjigo »Maledetto telefonino«. Z avtorjem se bo pogovarjala novinarka Margherita Reguitti.

Osmice

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobu je odprta ob četrtek, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: zaprta.
Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzionì«.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.00 »Pelham 1-2-3: Ostaggi in metropolitana«.

Dvorana 2: 17.50 - 19.50 - 22.10 »G.I. Joe: La nascita dei cobra«.

Dvorana 3: 17.50 - 20.10 - 22.10 »Basta che funzionì«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Il grande sogno«.

Dvorana 5: 17.30 »L'era glaciale 3: L'alba dei dinosauri«; 20.00 - 22.00 »Videocracy - Basta apparire«.

Koncerti

KULTURNI DOM V NOVI GORICI obvešča, da je koncert »Na juriš! Partizanske pesmi« v izvedbi zbora Carmina Slovenica, ki bo v petek, 25. septembra, ob 20.15 razprodan; informacije na tel. 003865-3354016 in na blagajna@kulturnidom-ng.si.

Šolske vesti

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so bile v ponedeljek, 21. septembra, na vseh slovenskih ravnateljstvih objavljene začasne zavodske (ravnateljske) lestvice učnega osebja. Rok za morebitne prizive in ugovore zapade 1. oktobra.

ODDELEK ZA ZABAVNO GLASBO IN JAZZ GLASBENE MATICE v Gorici prireja 28. in 29. novembra delavnico za petje s pevko Darjo Švajger. Prijave s kratko biografijo in posnetkom na zgoščenki je potrebno oddati do 16. oktobra na tajništvo Glasbene matice na Korzu Verdi 51. V teku so tudi vpisovanja za redni pouk iz jazz petja, saksofona, kitare, klavirja in basa; informacije na tel. 347-5156982 (Andrejka Možina).

PIHALNI ORKESTER KRAS DOBERDOB prireja glasbeno šolo (začetni in nadaljevalni tečaji pihal, trobil in tolkal - pouk teorije) ter uvajalni tečaj glasbene vzgoje za predšolske otroke (spoznavanje zvokov, ritma in melodije z gibanjem, petjem in instrumenti); vpis in informacije na tel. 338-4199828 (Romina) in tel. 339-6983579 (Antonella).

RUPA

Marico Pelos je izdalo žalostno srce

Na svojem domu v Rupi je v torek sredi dneva za vedno odšla Marija Pelos vdova Kovic, za domače Marica. Živela je s hčerjo Jožko in z njeno družino ter bila še zlasti navezana na vnuka Diega Paolettija, ki je zanjo skrbel s sinovsko predanostjo, vse dokler ga ni nesreča z motorjem pred kratkim odtrgala najdražjim. Njegova smrt je gospe Marici prinesla neznanstveno bolečino, ki je bila dodatno breme za njeno bolno srce.

Rojena je bila 15. novembra 1923 v Vrtojbi, kjer je odrasčala v družbi treh bratov in ene sestre. Ko je stopila v zakon z Dragom Kovicem iz Rupe, je konec vojne prinesel razmejitve in Marico ločil od izbranca. Vendar le za krajši čas, saj je njen mož vprašal oblasti dovoljenje, da ga žena obišče, ko pa je prestopila mejo, je ni več pustil nazaj. Nekaj let sta živela pri moževi materi, nakar sta se lotila gradnje lastne hiše. Zanju je to bil velik finančni zalogaj, domači kraji pa so ponujali bolj malo, zato sta delo poiskala v tujini. Najprej se je v Švico odpravil delat Drago, za njim še Marica, s prisluženim denarjem pa sta po vrnitvi odplačala dom. Pokojnica je bila nato zaposlena v tovarnah v Podgori in Sovodnjah ter v gostinskih lokalih v bližini doma. Smrt ji je odvzela moža leta 1999.

Gospo Marico bodo pokopali danes; pogrebni obred bo ob 13.45 v rupenski cerkvi, nakar jo bodo k večnemu počitku položili v grob ob moža in ljubljene vnuka Diega.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih UPKOJENCEV za Goriško sporoča vsem udeležencem izleta v Sarajevo, Medžugorje, na mandarine itd., da lahko poravnajo ostali znesek za izlet danes, 24., in 25. septembra od 16. do 19. ure pri poverjenikih, pri katerih so se vpisali. Pri njih bodo dobili ostale informacije. Odhod avtobusov bo 13. oktobra ob 4.45 s trga pred cerkvijo v Štandrežu, nato s postankom pred cerkvijo v Sovodnjah; ob 5.30 v Doberdobu prav tako pred cerkvijo. Za tržaške udeležence bo odhod na avtocesti pri Devinu blizu bencinske črpalke AGIP; za ostale pa v Bazovici nasproti Agrarie Evergreen pri lekarni ob 6.30. Priporočamo točnost.

Obvestila

OK VAL prireja v občinski telovadnici v Doberdobu v sezoni 2009-2010: otroško telovadbo za punčke in fantke, ki obiskujejo vrtec ob sredah med 15.45 in 16.45; mikro in mini odbojko za punčke in fantke letniki 2002, 2003 ob ponedeljkih in četrtekih med 15. uro in 16.30, miniodbojko za letnike 1998, 1999, 2000 in 2001 ob tor-

Galerija Riko Debenjak
Kanal ob Soči
Pilonova galerija
Ajdovščina

vljudno vabijo
na odprtje razstave

GORIŠKI LIKOVNI KROG in
SLOVENSKI TISK V GORICI
med obema vojnama

Razstavo bo predstavila
dr. Irene Mislej

Kulturni center Lojze Bratuž
DANES, 24. septembra 2009,
ob 18. uri

kih in pekih, za fantke med 15. uro in 16.30, za punčke med 16.30 in 18. uro. Začetek dejavnosti bo v ponedeljek, 28. septembra; vpisovanje in informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na e-pošti okval@virgilio.it.

PILATES - v občinski telovadnici v Doberdobu, vsako sredo od 20. do 21. ure. Vadba se začne 7. oktobra in jo vodi Maja Lutman; informacije in vpisovanje na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na e-pošti okval@virgilio.it.

PRIJATELJI DANIELEJA BOŠKINA so na Zadrugi kreditni banki Doberdob in Sovodnje odprli račun za prostovoljne prispevke namesto cvetja na grob Danieleja. Naslov tekočega računa je »Danielejevi prijatelji - Amici di Daniele« in bančne koordinate so IT 33 Q 08532 12400 000000730310. Prispevke sprejemajo na vseh podružnicah banke.

DRUŠTVO JADRO prireja na sedežu v Romjanu 50-urni tečaj slovenščine za odrasle z oktobrom. Organizacijsko srečanje bo ob 20. uri v ponedeljek, 5. oktobra, v ul. Monte 6 Busi 2; informacije pri odbornikih društva, v ronški knjižnici in v mladinskem središču Informagiovaniv Trziču.

KLEKLJARSKI ODSKED DRUŠTVA JADRO je začel novo letno dejavnost ob torkih med 15.30 in 18.30 na sedežu društva; vpisovanje in informacije na tel. 0481-776123.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je odprta ob ponedeljkih in sredah med 10. in 12. ter med 15. in 18. uro, ob petkih med 10. in 12. uro.

PIHALNI ORKESTER KRAS DOBERDOB obvešča, da bo občni zbor danes, 24. septembra, ob 20.30 v glasbeni sobi.

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVODNJE prireja v telovadnici v Sovodnjah rekreacijsko telovadbo ob torkih in petkih med 21. uro in 22.30; prvo srečanje bo v petek, 2. oktobra.

KRVODAJALCI IZ DOBERDOBA prireajo v soboto, 26. septembra, ob 20. uri tradicionalno dobrodelno baklado. Zbirališče bo pred občinsko stavbo v Doberdobu, kratek pohod pa se bo zaključil v župnijski dvorani. Baklado bo popestrila godba na pihala Kras, družabno srečanje v župnijski dvorani bodo popestrile pevke ženske vokalne skupine Jezero iz Doberdoba. Prostovoljne prispevke bo sekcija krvodajalcev iz Doberdoba namenila hospicu Via di Natale 2 pri onkološkem centru v Avianu.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.00, Luciano Dario iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče; 12.00, Antonio Abbattista iz splošne bolnišnice v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče.

DANES V RUPU: 13.45, Maria Pelos vd. Kovic (z glavnega pokopališča) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V SLOVENCU: 11.00, Maria Murer vd. Burgnich (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Carlo Colautti s pokopališča v cerkev Device Marcelliane in na pokopališče v Ronkah.

DANES V ROMANSU: 15.00, Elvira Canešin vd. Battauz v cerkvi in na pokopališču.

GOSPODARSTVO - Danes in jutri v ameriškem Pittsburghu

Vrh G20 o reformah svetovnega finančnega sistema

V ospredju tudi izhodne strategije in globalna neravnotežja po krizi ter podnebne spremembe

PITTSBURGH - Voditelji 20 najrazvitejših in najhitreje rastočih svetovnih gospodarstev (G20) bodo na srečanju danes in v petek v ameriškem Pittsburghu nadaljevali prizadevanja za reformo globalnega finančnega in gospodarskega sistema. V ospredju bodo predvsem vprašanja finančne regulacije, kjer pa so razlike v pogledih med ZDA in Evropo precejšnje.

Tokratno srečanje bo nadaljevanje procesa, ki se je začel novembra lani s prvim vrhom G20 v Washingtonu in nadaljeval aprila v Londonu. Svetovna finančna in gospodarska kriza, ki je precej zamajala temelje svetovnega gospodarstva in pognala strah v kosti nosilcev gospodarske politike, je namreč okrepila spoznanje o soodvisnosti svetovnih držav in potrebi po globalnem usklajevanju politik v skladu z načelom 'globalne težave, globalne rešitve'.

Če je bil vrh G20 novembra lani v Washingtonu, ki ga je gostil takratni predsednik ZDA v odhodu George Bush, še bolj spoznavno srečanje, ki ni postreglo z odmevnimi rezultati in vezami, pa je s prihodom na oblast predsednika Baracka Obame in močnim angažiranjem EU in evropskih držav članic G20 drugi vrh v začetku aprila v Londonu po mnenju številnih že predstavljal neke vrste mejnik v sistemu globalnega gospodarstva usklajevanja.

Na tokratnem vrhunskem srečanju G20 naj bi ocenili uresničevanje že sprejetih zavez, posebna pozornost pa bo najverjetneje na konkretnih ukrepih za strožjo regulacijo finančnega sistema. Kar nekaj strokovnjakov se namreč boji, da bi znaki okrevanja svetovnega gospodarstva utegnili zmanjšati politično voljo za korenito reformo svetovnega finančnega sistema, ki bi preprečeval izbruh novih sistemskih finančnih kriz, kot je bila takratna, ki je svetovno gospodarstvo pahnila v prvo recesijo po drugi svetovni vojni.

So pa razlike v stališčih med Evropsko unijo in ZDA, ko gre za regulacijo finančnega sistema, precejšnje. Medtem ko želi unija, o čemer priča tudi skupno stališče sedemindvajsetice, ki so ga minuli teden na neformalnem vrhu unije oblikovali voditelji držav članic, v ospredje postaviti predvsem vprašanje nagrajevanja v finančnem sektorju, pa želijo ZDA doseči celovite spremembe na področju kapitalne ustreznosti bank.

Skupno stališče EU za vrh v Pittsburghu tako med drugim navaja, da bi se morala skupina G20 "zavezati k do-

govoru o zavezujočih pravilih za finančne institucije glede variabilnega nagrajevanja, podprtih z grožnjo sankcij na nacionalni ravni".

Pri tem EU zagovarja sedem načel, in sicer gre med drugim za boljši nadzor nad nagrajevanjem, okrepljeno preglednost, primerno višino nagrad v odnosu do fiksne dohodka in v odvisnosti od uspešnosti poslovanja bank, preučitev možnosti za vezavo nagrad na poslovne izide bank ali za njihovo opredelitev kot delež celotnega dohodka bančnikov, izogibanje zagotovljenim nagradam in večjo odgovornost vodilnih za negativno poslovanje.

Skupno stališče EU je glede na prvotne zahteve, ki so prihajale predvsem iz Nemčije in Francije, da bi bilo potrebno nagrade bančnikom izrecno omejiti, že precej omiljeno, vendar pa je ameriška stran še vedno skeptična do kakršnega koli natančne regulacije nagrajevanja v finančnih ustanovah. Tudi vodilni ameriški politiki poudarjajo, da morajo biti nagrade, ki so bile v zadnjih letih izjemno bogate in so spodbujale stremeljenje h kratkoročnim dobičkom na račun dolgoročne vzdržnosti, v večji meri vezane na dolgoročne kazalce poslovanja.

Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je ta teden sicer poudaril, da bi morala EU v primeru neuspeha pri globalnem dogovarjanju o nagradah v finančnih ustanovah zavezujoča pravila sprejeti na ravni sedemindvajsetice. Temu so naklonjeni v večini celinskih članic EU, medtem ko v Veliki Britaniji nad tem niso navdušeni, saj se bojijo bega finančnega kadra iz londonskega Cityja v druge dele sveta, kjer takih omejitev ne bi bilo.

Ameriška stran medtem zagovarja nov celovit dogovor o kapitalski ustreznosti bank, ki naj bi po njihovem prepričanju preprečil ponovitev finančnih kriz v prihodnosti. Povečanje kapitalne ustreznosti naj bi temeljilo predvsem na povečanju osnovnega kapitala (vplačanega kapitala in zadržanega dobička) na račun hibridnega kapitala, ki ga sestavljajo deloma dolžniški deloma lastniški instrumenti.

Takšni predlogi skrbijo evropske države, saj naj bi šli na škodo evropskih bank, ki imajo več premoženja v obliki hibridnega kapitala. Poleg tega evropsko stran skrbijo manj strogi ameriški računovodski standardi. Prav zato naj bi voditelji razpravljali tudi o standardizaciji računovodskih standardov med Evropo in ZDA. Razlika je v tem, da se v ZDA,

Russia Today je predtem včeraj na svoji spletni strani poročala, da je poljski parlament brez glasovanja sprejel resolucijo, ki Rusiji "pozval, naj enotno sodelujejo pri razkrivanju zločinov iz časa sovjetskega voditelja Josipa Vissarionoviča Stalina. V resoluciji je parlament še obsodil "vse poskuse potvarjanja zgodovine". Poboj v Katinskem gozdu leta 1940 in druge zločine iz tega obdobja pa so poslanci v dokumentu, sprejetem 70 let po sovjetski invaziji na Poljsko, označili za "vojni zločin z značilnostmi genocida".

To besedilo je kompromis. Poljska konservativna opozicija je namreč vztrajala, da bi morali poboj več kot 21.000 poljskih častnikov, intelektualcev in duhovnikov v resoluciji označiti za genocid. Zaradi ostrega nasprotovanja Rusije je vladajoča Državljanska platforma premiera Donalda Tuska, ki si prizadeva za izboljšanje odnosov med Varšavo in Moskvo, predlagala kompromisno besedilo. Ruska televizija

Russia Today je predtem včeraj na svoji spletni strani poročala, da je poljski parlament brez glasovanja sprejel resolucijo, ki Rusiji "pozval, naj enotno sodelujejo pri razkrivanju zločinov iz časa sovjetskega voditelja Josipa Vissarionoviča Stalina. V resoluciji je parlament še obsodil "vse poskuse potvarjanja zgodovine". Poboj v Katinskem gozdu leta 1940 in druge zločine iz tega obdobja pa so poslanci v dokumentu, sprejetem 70 let po sovjetski invaziji na Poljsko, označili za "vojni zločin z značilnostmi genocida".

To besedilo je kompromis. Poljska konservativna opozicija je namreč vztrajala, da bi morali poboj več kot 21.000 poljskih častnikov, intelektualcev in duhovnikov v resoluciji označiti za genocid. Zaradi ostrega nasprotovanja Rusije je vladajoča Državljanska platforma premiera Donalda Tuska, ki si prizadeva za izboljšanje odnosov med Varšavo in Moskvo, predlagala kompromisno besedilo. Ruska televizija

Russia Today je predtem včeraj na svoji spletni strani poročala, da je poljski parlament brez glasovanja sprejel resolucijo, ki Rusiji "pozval, naj enotno sodelujejo pri razkrivanju zločinov iz časa sovjetskega voditelja Josipa Vissarionoviča Stalina. V resoluciji je parlament še obsodil "vse poskuse potvarjanja zgodovine". Poboj v Katinskem gozdu leta 1940 in druge zločine iz tega obdobja pa so poslanci v dokumentu, sprejetem 70 let po sovjetski invaziji na Poljsko, označili za "vojni zločin z značilnostmi genocida".

To besedilo je kompromis. Poljska konservativna opozicija je namreč vztrajala, da bi morali poboj več kot 21.000 poljskih častnikov, intelektualcev in duhovnikov v resoluciji označiti za genocid. Zaradi ostrega nasprotovanja Rusije je vladajoča Državljanska platforma premiera Donalda Tuska, ki si prizadeva za izboljšanje odnosov med Varšavo in Moskvo, predlagala kompromisno besedilo. Ruska televizija

Pogled na Pittsburgh, prizorišče vrha G20

ko gre za vrednotenje po tržnih načelih, merila istočasno spreminjajo pri vrednotenju aktivne in pasivne strani bilanc bank, medtem ko se v Evropi spreminjajo le na aktivni strani, kar ima velik vpliv na velikost kapitala banke.

Na tapeti bodo najverjetneje tudi nekatere spremembe t.i. baselskih kriterijev kapitalne ustreznosti bank (Basel II), o katerih se v okviru Baselskega odbora za bančni nadzor dogovarjajo finančni nadzorniki iz najpomembnejših svetovnih gospodarstev.

Evropska stran meni, da je okvir baselskih kriterijev, ki predvidevajo kapitalno ustreznost v višini osmih odstotkov premoženja bank, zadosten in bi jih bilo potrebno izvajati na ravni celotne skupine G20 ter odpraviti pravne praznine v njem. ZDA naj bi jih v najboljšem primeru namreč začele izvajati šele leta 2011, medtem ko se v EU že izvajajo.

V okviru predlaganih sprememb pri regulaciji bank gre še za vpeljavo količnika denarnega vzvoda, ki bi preprečeval, da bi bile banke preveč zadolžene, povečanje kapitalnih varnostnih zalog za primere finančnih pretresov in izboljšanje kakovosti bančnega kapitala.

Voditelji bodo razpravljali tudi o boljšem likvidnostnem upravljanju tako na pasivni in aktivni strani bilance. Banke so se namreč do sedaj zadolževale kratkoročno, vlagale pa v dolgoročne naložbe, zato je prihajalo do neravnotežij

in težav, ko se je kriza razmahnila. Poleg tega bo na dnevnem redu še izboljšanje nadzora nad sistemskimi čezmejnimi finančnimi ustanovami na globalni ravni.

Po ocenah večine poznavalcev pa je bistveno, da dogovori o reformah finančne regulacije veljajo za vse države G20 in tudi za druge finančne jurisdikcije, da bi se tako izognili t.i. regulatorni arbitraži, ko se finančne ustanove preprosto preselijo na območja, kjer je zakonodaja bolj ohlapna.

Prav zato skrbi dejstvo, da hitro razvijajoča se gospodarstva, kot je Kitajska, niso preveč zagnana, ko gre za ta vprašanja. Korenitim spremembam nasprotuje tudi finančna industrija, ki pa velja za močnega lobista in bi lahko izrazilo vpliva na politične odločitve.

Voditelji držav 20 najrazvitejših in najhitreje rastočih svetovnih gospodarstev (G20) bodo na srečanju v Pittsburghu razpravljali tudi o oblikovanju izhodnih strategij iz povečane javnofinančne zadolženosti zaradi protikriznih ukrepov, obenem pa bodo na mizi ukrepi za podnebne spremembe. Pogajanja o nasledniku Kjotskega protokola namreč napredujejo po polžje, grozi celo neuspeh konference. (STA)

EK - Predlog Nova ureditev finančnega nadzora v EU

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj sprejela zakonodajni sveženj za okrepitev finančnega nadzora in s tem finančne stabilnosti v EU. To naj bi zagotovili novi evropski svet za sistemsko tveganja ter trije novi evropski nadzorni organi za bančništvo, zavarovalništvo in vrednostne papirje. Komisija poziva, naj začne nova ureditev veljati že leta 2010.

Zakonodajni sveženj bo zagotovil uveljavitev in dosledno uresničevanje enakih temeljnih tehničnih pravil v EU, ugotavljanje tveganj v sistemu v zgodnji fazi ter učinkovitejšo sodelovanje v kriznih razmerah in reševanje nesoglasij med nadzorniki, poudarja predlagateljica nove zakonodaje. Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je ob tem opozoril, da so finančni trgi evropski in globalni, zato mora biti tudi nadzor evropski in globalni s ciljem zaščite evropskih davkoplačevalcev pred ponovitvijo "črnih dni jeseni 2008, ko so morale vlade nameniti milijarde evrov za banke".

"Ta evropski sistem je lahko navdih tudi za globalni sistem in za to si bomo prizadevali v Pittsburghu," je poudaril Barroso. Evropska komisija je namreč zakonodajni sveženj predstavila le dan pred začetkom vrha skupine G20 v ameriškem Pittsburghu, kjer bo ureditev svetovnega finančnega nadzora ena osrednjih tem.

Evropska komisija ob razgrnitvi zakonodajnega svežnja Evropski parlament in Svet EU poziva, naj ga hitro sprejmeta, tako da bi nova ureditev lahko začela delovati leta 2010. Nova ureditev je potrebna, saj je najhujša finančna in gospodarska kriza po drugi svetovni vojni pokazala, da sedanji sistem ni ustrezen.

Predlog komisije je dvodelen. Prvi del, ki ga je včeraj predstavil evropski komisar za denarne in gospodarske zadeve Joaquín Almunia, se nanaša na ureditev finančnega nadzora na makro ravni, za kar naj bi skrbel Evropski svet za sistemsko tveganja (ESBR), ki naj bi spremljal, ocenjeval in preprečeval tveganja za finančno stabilnost sistema kot celote. Drugi del predloga, ki ga je predstavil komisar za notranji trg in storitve Charlie McCreevy, se nanaša na vzpostavitev novega sistema evropskih finančnih nadzornikov na mikro ravni, torej nadzor nad posameznimi finančnimi institucijami, ki bo vključeval nacionalne nadzornike in tri nove evropske nadzorne organe, ki bodo nadgradili delo obstoječih odborov za bančništvo, zavarovalništvo in vrednostne papirje, ki so imeli doslej samo svetovalno vlogo. (STA)

POLJSKA - Poziv parlamenta

Rusija naj obsodi stalinistične zločine

VARŠAVA - Spodnji dom poljskega parlamenta je včeraj z aklamacijami sprejel resolucijo, v kateri je "vse ljudi dobre volje v Rusiji" pozval, naj enotno sodelujejo pri razkrivanju zločinov iz časa sovjetskega voditelja Josipa Vissarionoviča Stalina. V resoluciji je parlament še obsodil "vse poskuse potvarjanja zgodovine". Poboj v Katinskem gozdu leta 1940 in druge zločine iz tega obdobja pa so poslanci v dokumentu, sprejetem 70 let po sovjetski invaziji na Poljsko, označili za "vojni zločin z značilnostmi genocida".

To besedilo je kompromis. Poljska konservativna opozicija je namreč vztrajala, da bi morali poboj več kot 21.000 poljskih častnikov, intelektualcev in duhovnikov v resoluciji označiti za genocid. Zaradi ostrega nasprotovanja Rusije je vladajoča Državljanska platforma premiera Donalda Tuska, ki si prizadeva za izboljšanje odnosov med Varšavo in Moskvo, predlagala kompromisno besedilo. Ruska televizija

To besedilo je kompromis. Poljska konservativna opozicija je namreč vztrajala, da bi morali poboj več kot 21.000 poljskih častnikov, intelektualcev in duhovnikov v resoluciji označiti za genocid. Zaradi ostrega nasprotovanja Rusije je vladajoča Državljanska platforma premiera Donalda Tuska, ki si prizadeva za izboljšanje odnosov med Varšavo in Moskvo, predlagala kompromisno besedilo. Ruska televizija

NEMČIJA - Pogodbo morajo ratificirati še Irska, Poljska in Češka

Predsednik podpisal zakon o ratifikaciji Lizbonske pogodbe

BERLIN - Nemški predsednik Horst Köhler je včeraj podpisal zakon o ratifikaciji Lizbonske pogodbe, poroča nemška tiskovna agencija dpa, ki navaja tiskovnega predstavnika predsednikovega urada. Oba domova nemškega parlamenta sta novo evropsko pogodbo potrdila že lani, vendar se postopek ratifikacije ni mogel zaključiti zaradi pritožbe na ustavno sodišče.

Sodišče je ugotavljalo skladnost Lizbonske pogodbe z nemško zakonodajo, v razsodbi, objavljeni poleti, pa je zahtevalo sprejetje zakona, ki bo nemškemu parlamentu dal večjo posvetovalno vlogo na področju evropskih zadev. Parlament je zakon sprejel ta mesec, tik pred razpustitvijo pred nedeljskimi parlamentarnimi volitvami, s tem pa je bila odprta pot, da predsednik podpiše zakon o ratifikaciji Lizbonske pogodbe.

Zakon o ratifikaciji mora biti zdaj objavljen v uradnem listu, v petek pa bo Köhler podpisal še ratifikacijsko listino, s čimer bo postopek potrjevanja pogodbe v Nemčiji zaključen, država pa bo pogodbo deponirala v Rimu.

HORST KÖHLER

Na nemškem ustavnem sodišču je bila sicer pred dnevi vložena nova pritožba z zahtevo, da nemško ratifikacijo spremlja klavzula, da pogodba v Nemčiji velja le v okvirih junijske razsodbe ustavnega sodišča. Ustavni sodniki so včeraj sporočili, da takšno določilo ni potrebno, saj je "evropska integracija možna v skladu z nemško ustavo".

Nemška kanclerka Angela Merkel je ob podpisu predsednika izrazila zadovoljstvo. "Zelo sem zadovoljna. V Lizbonsko pogodbo sem vložila veliko energije," je dejala za bavorski radio.

Lizbonske pogodbe doslej še niso ratificirale Irska, kjer bo 2. oktobra ponovni referendum o dokumentu, ter Poljska in Češka. V slednjih sta pogodbo že potrdila parlamenta, čakajo pa še na podpisa predsednikov. Poljski predsednik Lech Kazynski vztraja, da pogodbe ne bo podpisal, dokler ne bo znana odločitev Ircev, češki Václav Klaus pa, da je ne bo podpisal, dokler pogodbe ne bodo ratificirale vse druge članice EU.

Cilj je, da bi nova evropska pogodba, podpisana decembra 2007 v Lizboni, v veljavo stopila s prihodnjim letom. Lizbonska pogodba je nastala s ciljem poenostavitve delovanje razširjene EU, potem ko je zaradi zavrnitve na referendumih v Franciji in na Nizozemskem propadla evropska ustava.

S pogodbo bo EU med drugim dobila stalnega predsednika Evropskega sveta in zunanjega ministra. Slovenija je Lizbonsko pogodbo potrdila med prvimi v EU v začetku leta 2008 v času slovenskega predsedovanja uniji. Tudi Italija jo je že ratificirala. (STA)

ZDRUŽENI NARODI - Včeraj se je pričelo 64. zasedanje Generalne skupščine

Obama pozval svet k novemu sodelovanju za boljšo prihodnost

Zavzel se je za jedrsko razorožitev, mir in varnost, ohranjanje planeta in trajnostni razvoj

NEW YORK - Ameriški predsednik Barack Obama je v svojem prvem nastopu pred Generalno skupščino ZN včeraj priznal nekaj napak ZDA iz preteklosti, vendar obljubil, da so se stvari spremenile, naštel doseženo v minulih devetih mesecih in ob pogostih prekinjavah z aplavzi pozval svet, naj se pridruži ZDA v prizadevanjih za boljšo prihodnost.

Obama je sicer uvodoma zagotovil, da se ne bo nikoli opravičeval za obrambo legitimnih ameriških interesov, vendar ob tem poudaril, da so danes interesi vseh držav in ljudi po svetu vse bolj enaki. Ob priznanju, da govori ne bodo rešili težav, je opozoril na ukrepe njegove administracije v zadnjih devetih mesecih, kot je jasna prepoved mučenja, kar je sprožilo glasen aplavz.

Omenil je tudi ukaz o zaprtju taborišča Guantanamo na Kubi, korake za umik iz Iraka do leta 2011, povečanje pomoči Afganistanu in Pakistanu, korake v smeri sveta brez jedrskega orožja, kot je dogovor z Rusijo o bistvenem zmanjšanju jedrskih zalog.

Ameriški predsednik je izpostavil dosedanja vlaganja v čisto energijo, vodenje v svetovnem odgovoru proti finančni krizi, plačilo dolgov ZN, članstvo v Svetu za človekove pravice, podpis Konvencije o pravicah invalidov in podporo razvojnim ciljem tisočletja. Obama je omenil tudi imenovanje posebnega odposlanca za mir na Bližnjem vzhodu in zagotovil, da ne bo odnehal v prizadevanjih za dosegajo cilja, kar sta dve državi, Izrael in Palestina, ki živita druga ob drugi v miru in varnosti.

Vse naštetje je le začetek in ne sme biti le delo ZDA. "Tisti, ki so prej kritizirali Ameriko, da dela po svoje, sedaj ne morejo čakati, da Amerika sama reši probleme," je poudaril Obama in pozval k novemu obdobju sodelovanja. Poudaril je, da se to še ne dogaja, in obtožil Generalno skupščino ZN, da je prepogosto prostor kazanja s prstom in vnašanja razdora kot pa iskanja konsenza. "Nič ni lažje, kot za lastne probleme kriviti koga drugega," je dejal Obama in pozval k spremembi takšnega odnosa, ker danes tradicionalne delitve na sever in jug ali pa delitve iz časov davno končane hladne vojne nimajo več nobenega smisla.

Za pot naprej je glede ameriške politike izpostavil štiri stebre. Najprej je to boj proti širitvi jedrskega orožja in jedrska razorožitev, kjer je omenil svoje predsedovanje Varnostnemu svetu ZN na to temo na današnjem zasedanju. Drugi stebri so prizadevanje za mir in varnost, potem ohranjanje planeta in svetovno gospodarstvo, ki bo zagotovilo blaginjo za vse.

Glede prvega stebra je Obama zagotovil, da bodo ZDA storile svoje na strani raz-

Barack Obama

ANSA

zorožitve in pri tem omenil začetek pogajanj o popolni prepovedi izdelave materialov za jedrske bombe in zmanjšanje zalog je-

drskega orožja v dogovoru z Rusijo. Čeprav je dejal, da pri tem ne gre za dejanja posameznih držav, je Iran in Severno Korejo posebej omenil kot državi, ki ju je potrebno postaviti pred odgovornost, če bosta zavračali mednarodne standarde in postavljali orožje pred lastne ljudi.

ZDA si bodo po besedah Obame še naprej prizadevale za gradnjo mostov med verami in družbami, nadaljevale boj proti skrajnežem, podpirale mir v Sudanu v podporo prebivalcem Darfurja ter podobne ukrepe drugje po svetu, med drugim za trajni mir med Izraelci in Palestinci. Pri tem si je prislužil aplavz, ko je dejal, da bo še naprej nasprotoval gradnji izraelskih naselbin na zasedenih palestinskih ozemljih. Palestince je ob tem pozval, naj prenehajo s podžiganjem sovraštva do Izraela, izraelske sode pa, da mu priznajo pravico do obstoja.

V nadaljevanju je zagotovil, da bodo ZDA sodelovale v mednarodnih prizadevanjih proti podnebnim spremembam, čeprav ni opisoval natančnih ciljev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov. Napovedal

je pomoč prizadevanjem ZN na področju boja proti lakoti in boleznim, mirovnih operacij in vodstvo v prizadevanjih za reformo svetovnih finančnih regulacij. Bogate države je pozval, da odprejo trge revnim, slednje pa, da se znebijo korupcije.

Obama je priznal, da vse to ne bo enostavno in lahko. Vendar pa bodo ZDA vedno stale ob strani tistih, ki si prizadevajo za demokracijo in pravice. Vendar pa nihče ne more od zunaj vsiljevati tega in vsaka država si mora najti svojo pot. Priznal je, da so bile ZDA v teh prizadevanjih pogosto "selektivne", vendar pa ostajajo zavezane pravicam vseh ljudi, da si določijo lastno uso-

do. Za Obama ZN, ki so nastali na pogorišču druge svetovne vojne, delajo izjemno veliko dobrega po svetu. Omenil je arhitekto ZN, kot je bil nekdanji predsednik ZDA Franklin Delano Roosevelt, ki niso bili naivni v idealizmu za boljši svet, kar je potrebno storiti tudi danes. Obama je pozval k podvojitvi naporov, da ZN ne bodo prostor preprirov, ampak prostor iskanja skupnih stališč in vir moralne avtoritete. (STA)

ZN - Na 64. zasednjo GS včeraj nastopil tudi Berlusconi

Gadafi napadel krivičnost sedanjega mednarodnega reda

NEW YORK - Libijski voditelj Moamer Gadafi je v sredo prvič v 40 letih vodenja države nastopil na zasedanju Generalne skupščine ZN v New Yorku in izkoristil priložnost za napad na sedanjo ureditev, kjer imajo članice Varnostnega sveta ZN vsa pooblastila, ne pa tudi odgovornosti.

Gadafi je nastopil takoj za ameriškim predsednikom Barackom Obamo z nekaj minutami zamude, ko je predsednik Generalne skupščine ZN, prav tako Libijec Ali Treki, neuspešno napovedoval "kralja kraljev, voditelja nad voditelji Gadafija" in prosil za mir v dvorani, kjer so številni skušali izkoristiti priložnost za rokovanje z Obamo. Ta je skupaj z državno sekretarko Hillary Clinton in veleposlanico Susan Rice zapustil dvorano, še preden se je Gadafi povzpел za govorniški oder in začel z nepovezanim kritiziranjem zbranih, države gostiteljice, Varnostnega sveta, colonializma in številnih drugih krivic.

Potem ko je Obama med drugim nekoliko kritiziral Generalno skupščino ZN zaradi "starega načina delovanja", je Gadafi v svojem govoru, kot kaže, izlil vse, kar se mu je nabralo v 40 letih vodenja države, ter nadaljeval govor skoraj dve uri, pri čemer so prisotni že zapuščali dvorano, predsednik Generalne skupščine ZN Ali Treki pa svojega voditelja ni upal prekinjati.

Gadafi je obtožil Generalno skupščino, da je navaden "Hyde Park", torej prizorišče, kjer lahko vsak govori, kar se mu zdi, brez kakšnih posledic. Poudaril je, da Generalna skupščina nima nobene moči, kritiziral je Varnostni svet in pravico do veta. Pri tem je mahal z ustanovno listino in dejal, da je veto nepravilčen, neustaven in pozval države, naj ne upoštevajo resolucij Varnostnega sveta, ker zaradi nedemokratičnosti nimajo nobene teže.

Pravico do veta je označil za terorizem in menil, da bi moral Varnostni svet delati, kar mu nalaga Generalna skupščina. Obenem, ko je napadel sistem, pa je zahteval, da svoj sedež v Varnostnem svetu dobi tudi Afrika. Svojega predhodnika za govorniškim odrom je pohvalil in ga imenoval za "sina Afrike". Izrazil je ponos, da je Obama žarek v temi, ampak obenem vprašal, kaj se bo zgodilo čez štiri leta, ko morda Obama ne bo več predsednik.

Libijski vodja je nato spraševal prisotne, zakaj prihajajo vsako leto sem, na dolgo pot čez Atlantik, in zakaj ne bi ra-

Moamer Gadafi

ANSA

govoril je tudi o sporazumu z Italijo in na dolg način še o številnih drugih temah. Za Gadafijem so bili prvi dan splo-

šne razprave 64. Generalne skupščine ZN na vrsti še drugi govorniki. Tako je stopil na govorniški oder italijanski premier Silvio Berlusconi, ki je govoril tudi kot predsedujoči skupini najrazvitejših držav in Rusije G8. Izrazil je prepričanje, da je mogoče z odločnostjo in enotnostjo premagati vse krize, tudi sedanjo gospodarsko. Po njegovem bi morali uvesti nova pravila za ureditev svetovnih finančnih trgov, ustanoviti svetovno strateške rezerve surovin in odpraviti davčne oaze.

Med zadnjimi je bil sinoči na vrsti iranski predsednik Mahmud Ahmadi-nedžad. V intervjuju za ameriško tiskovno agencijo je pred svojim nastopom poudaril, da Iran ni grožnja za ZDA, ampak priložnost, ter izrazil pripravljenost na resno soočenje 1. oktobra s šestserico (ZDA, Rusijo, Kitajsko, Francijo, Veliko Britanijo in Nemčijo).

Slovenski predsednik Danilo Turk bo na vrsti danes zvečer, takoj za venezuelskim predsednikom Hugom Chavezom, ki je v preteklosti prav tako "razveseljeval" kot včeraj Gadafi.

ZN - Ob robu zasedanja GS se je sestal s premierom Hatojamo

Medvedjev: Rusija z Japonsko pripravljena razpravljati o vsem

Dmitrij Medvedjev in Jukio Hatojama

ANSA

NEW YORK - Ruski predsednik Dmitrij Medvedjev je na srečanju z novim japonskim premierom Jukiom Hatojamo včeraj v New Yorku dejal, da je Rusija z Japonsko pripravljena razpravljati o vseh odprtih vprašanjih, vključno z ozemelskimi spori.

"Rusija je pripravljena z Japonsko razpravljati o vseh vprašanjih, tako o vprašanjih s področja sodelovanja kot tudi o najbolj občutljivih vprašanjih," je ruski predsednik dejal na srečanju ob robu zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov. "Rusijo poznate zelo dobro in to bi moralo pomagati okrepiti naše odnose," je še dejal.

Hatojama pa se je ruskemu predsedniku zahvalil za njegove besede in dejal: "Hvaležen sem za to. Obstaja ozemelsko vprašanje. Želeli bi, da bi ga končno rešili in podpisali mirovni sporazum. To mora storiti naša generacija," je dejal japonski premier.

Rusija v času vladavine Liberalnodemokratske stranke (LDP) nekdanjega premiera Tara Asa, ki je pred avgustovskimi parlamentarnimi volitvami na Japonskem skoraj neprekinjeno vladala več kot pol stoletja, z deželo vzhajajočega sonca nikoli ni uspela rešiti ozemelskega spora glede Kurilskih otokov. Državi zaradi omejenega spora prav tako še vedno nista podpisali mirovnega sporazuma, ki bi označeval konec druge svetovne vojne.

Sovjetska vojska je ob koncu druge svetovne vojne Kurilske otoke odvzela Japonski. Štiri otoke, ki pred tem nikoli niso pripadali Rusiji, Tokio še danes pojmuje kot sestavni del svojega ozemlja in zahteva njihovo vrnitev. Japonska te otoke poimenuje kot Se-verna ozemlja. (STA)

Raziskave pred volitvami v Nemčiji kažejo na tesen izid

BERLIN - Zadnje raziskave javnega mnenja pred nedeljskimi volitvami v Nemčiji kažejo, da ni gotovo, ali bo desna sredina dobila dovolj glasov za oblikovanje črno-rumene vladne koalicije. Oblikovanje desnosredinske koalicije je sicer želja kanclerke Angele Merkel. Raziskava agencije Forsa, izvedena med 15. in 21. septembrom, je pokazala, da lahko krščanski demokrati (CDU) računajo na 35 odstotkov glasov, Svobodni demokrati (FDP) pa na 13 odstotkov. Podpora CDU se je v primerjavi s tednom poprej zmanjšala za dve odstotni točki, medtem ko je naklonjenost FDP zrasla za odstotek. V primerjavi s tednom poprej pa se je povečala podpora sedanjim koalicijskim partnerjem Merkl-ove, socialdemokratom (SPD), za katere bi volilo 26 odstotkov vprašanih. Podpora Zelenim in Levi stranki je ostala nespremenjena pri 11 oziroma desetih odstotkih.

Zaradi peščenega viharja težave v Sydneyju

SYDNEY - Sydney je včeraj zajel pešeni vihar, ki je povzročil veliko zmedo v prometu. Mesto je prekril oblak rdečkastega prahu, zaradi katerega je bila vidljivost tako slaba, da je na nacionalni radio poklicalo več poslušalcev, ki so bili prepričani, da je v mestu velik požar ali da je celo nastopil konec sveta. Težave so tako v cestnem kot v letalskem in trajektnem prometu. V pristanišču vidljivost znaša le nekaj metrov, zato so prekinili ves trajektni promet, medtem ko so večino letalskih poletov iz Sydneyja preusmerili v Melbourne. Oblasti so astmatike, nosečnice in ljudi, ki imajo težave s srcem, pozvale, naj ne hodijo ven. Prav tako staršem svetujemo, naj otroci ostanejo v zaprtih prostorih. Po ocenah strokovnjakov je vihar najhujši v zadnjih 70 letih. V Sydneyju sicer tovrstni viharji niso običajni, tokrat pa naj bi povzročilo za ta čas precej nenavadno vreme. Avstralski vremenslovcji za prihodnje ure napovedujejo še nevihte, ki bodo razmere še poslabšale.

Španska policija zasegla 35 kilogramov heroína

MADRID - Španska policija je včeraj sporočila, da je zasegla 35 kilogramov heroína, skritega za ameriško tiskovno agencijo je pred svojim nastopom poudaril, da Iran ni grožnja za ZDA, ampak priložnost, ter izrazil pripravljenost na resno soočenje 1. oktobra s šestserico (ZDA, Rusijo, Kitajsko, Francijo, Veliko Britanijo in Nemčijo).

Ban Ki Moon Glavno skupščino ZN pozval k enotnosti

NEW YORK - Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je včeraj ob odprtju splošne razprave na zasedanju 64. Generalne skupščine Združenih narodov pozval svetovne voditelje k enotnemu odzivu na izzive, kot so podnebne spremembe, jedrsko oboroževanje in revščina. "Če je bil kdaj pravi trenutek za odzivanje v enotnem duhu obnovljenega multilateralizma, je sedaj," je poudaril Ban pred več kot 120 šefi držav in vlad. Med temi izzivi je omenil še preprečevanje splošnega nasilja nad ženskami in nujnost demokratičnih reform v državah, kot je Mjanmar. "Napočil je čas, da v ime Združeni narodi znova umestimo besedo 'združeni,'" je poudaril Ban in pozval vseh 192 držav članic organizacije k enotnemu cilju in enotnemu delovanju. Generalni sekretar ZN je tudi pozval h koncu prelivanja krvi na Bližnjem vzhodu in vojne v Afganistanu. (STA)

NOGOMET - 5. krog v A-ligi

Inter nadigral Napoli Udinese premagal Milan

Prvi poraz Sampdorie - Dvigata se Fiorentina in Parma - Roma v nalivu rešila točko

Prvi zadetek Interja (Eto'o) v Milanu proti Napoliju

ANSA

Pred današnjo tekmo med Genoa in Juventusom je Inter prevzel vodstvo na lestvici A-lige, sodeč po ostalih izidih pa se zdijo napovedi o dvoboju za »scudet-to« med Juventusom in Interjem vse bolj utemeljene. Sampdoria je po štirih zaporednih zmagah in tednu hvalnic na gostovanju v Firencah popolnoma odpovedala, z njo pa tudi Antonio Cassano, ki je bil tokrat neviden. Za Fiorentino je bila tekma ključna, Prandellijevi varovanci pa so po polomu prejšnjega kroga proti Romi pokazali, da so trdno na strani svojega trenerja. Nezadržen je bil zlasti Jovetić. Milan je zaslužen izgubil v Vidmu, Roma je v Palermu rešila točko tik pred iztekom srečanja, tako da se je na lestevici, poleg Udineseja, tokrat še najbolj povzpela Parma s prepričljivo zmago (bolj kot kaže izid) v Rimu proti Laziu. Hudi sodniških napak menda tokrat ni bilo, rasističnih izpadov, vsaj vidnih, niti.

Inter je z Napolijem nesrečnega Donadonija (bo pod Vezuvom dočkal bo-žič?) opravil že z dvema goloma v prvih štirih minutah. Dvojica Milito-Eto'o zadeva kot za stavo, Mourinhova ekipa je tokrat igrala zelo dobro, drugi polčas pa je bil po izidu 3:1 s prvega, gola formalnost.

Zmaga proti Milanu lahko pomeni za Udinese preobrat v dosedanjem prvenstvu. Marinovi igralci so bili v prvem polčasu boljši in so povedli z Di Natalejem (sedmi gol!), ki je v mrežo presusmeril žogo, ki se je odbila od vratnice po osebni pobudi, slalomu in strelu Isle. V drugem polčasu se je videmsko moštvo branilo, vendar Handanović praktično ni imel dela. Vsega je bilo konec četrte ure pred koncem, ko je Flaminiju »uspešno« dobiti dva rumena kartona v razmahu 50 sekund! Milan tudi brez Ronaldinha (igral je le v drugem polčasu) ni našel pravega ključa do spodobne igre. Spirala krize se zdi vse bolj neizogibna.

Vse boljše - presenetljivo - igra Parma izkušenega stratega Guidolina. Lazio je v bistvu nadigrala, saj bi lahko v drugem polčasu po vodstvu z 2:1 še nekajkrat zatresla mrežo statičnih Rimljanov, čigar igra je v fazi regresije.

Roma je v Palermu pod naliveom, ki je dodobra razmočil igrišče, dvakrat vodila (1:0 in 2:1), na koncu pa reševala točko, ko je na 3:3 izenačil Totti (182. gol v A-ligi) po (nesporni) enajstmetrovki, ki jo je povzročil vratar gostitelj Rubinho.

Kar zadeva dno je prišlo v Bergamo in Sieni do delitve točk, Cagliari pa je osvojil dragoceno zmago v Bariju, ki je prvič letos potegnil krmaji konec. Gostje so bili boljši že v prvem polčasu, zadeli pa so šele v drugem.

Di Natale (desno) je proti Milanu dosegel že sedmi zadetek v petih tekmah, Gattuso (levo) je bil eden slabših pri Milanu

ANSA

ODBOJKA - Jutri na Poljskem začetek ženskega evropskega prvenstva

Italija želi ostati v vrhu

Kar osem igralk reprezentance se lahko že ponaša z naslovom evropskih prvakinj

Jutri se bo na Poljskem pričelo žensko evropsko odbojgarsko prvenstvo. Nastopa 16 reprezentanc, ki jih je organizator razdelil v štiri skupine. Tako kot že pred tedni na EP za moške, se bodo v naslednjo fazo uvrstile po tri najboljše ekipe iz vsake skupine, zlepe pa se bodo v dve skupini po šest ekip (ekipa iz skupine A proti ekipam iz skupine C ter ekipe iz skupine B proti ekipam iz skupine D), pri čemer bodo upoštevali izide, dosežene v 1. fazi. Po še treh nadaljnjih tekmah se bosta dve najboljši iz vsake skupine uvrstili v polfinale.

Italijanke so bile uvrščene v skupino B, v kateri so tudi Turčija, Francija in Nemčija. V letošnji reprezentanci »azzurr« je kar osem igralk, ki so pred dvema letoma osvojile naslov celinskih prvakinj. To so Taimaris Aguero (letnik 1977), Jenny Barazza (81), Paola Cardullo (82), Antonella del Core (80), Eleonora Lo Bianco (79), Simona Gioli (77), Serena Ortolani (87) in Manuela Secolo (77), v ekipo se vrača veteranika Francesca Piccinini (79), prvič pa bodo na EP nastopili Giulia Rondon (87), Enrica Merlo (88), Lucia Crisanti (86) in Lucia Bosetti (89).

Azzurre se bodo jutri najprej pomerile z Nemčijo (ob 17.30), v soboto jih že ob 15. uri čaka Turčija, v nedeljo (spet ob 15.00) pa še Francija.

Adut Italije Tay Aguero

ANSA

Tekme prve faze bodo v neposrednem prenosu po satelitskem in digitalnem sporedu Raisatsport, tekme 2. faze pa po Raidue in Raitre.

V zadnjem pripravljalnem srečanju so »azzurre« z gladkim 3:0 premagale Poljsko, gostitelja prvenstva.

Skupina A (Lodž): Nizozemska, Hrvaška, Španija in Poljska.

Skupina B (Wrocław): Turčija, Francija, Italija in Nemčija.

Skupina C (Bydgoszcz): Belgija, Belorusija, Bolgarija in Rusija.

Skupina D (Katowice): Azerbajdžan, Srbija, Slovaška, Češka

IZIDI 5. KROGA

Atalanta - Catania 0:0

STRELCI:

Bari - Cagliari 0:1 (0:0)

STRELCI: Nene v 32.

Bologna - Livorno 2:0 (1:0)

STRELCI: Portanova v 35.; d.p. Di Vaio v 8.

Fiorentina - Sampdoria 2:0 (1:0)

STRELCI: Jovetić v 25.; d.p. Gilardino v 21. min.

Inter - Napoli 3:1 (3:1)

STRELCI: Eto'o v 2., Milito v 5., Lucio v 32., Lavezzi (N) v 37.

Lazio - Parma 1:2 (1:2)

STRELCI: Bojinov (P) v 21., Zarate (11-m) v 42., Amoruso (P, 11-m) v 47.

Palermo - Roma 3:3 (2:2)

STRELCI: Brighi (R) v 20., Budan (P) v 40., Burdisso (R) in Miccoli (P) v 45., d.p. Nocerino (P) v 11., Totti (R, 11-m) v 43.

Siena - Chievo 0:0

Udinese - Milan 1:0 (1:0)

STRELCI: Di Natale v 22.

Genoa - Juventus danes ob 20.45

LESTVICA

Inter	5	4	1	0	12:3	13
Sampdoria	5	4	0	1	10:5	12
Juventus	4	4	0	0	8:1	12
Parma	5	3	1	1	7:6	10
Fiorentina	5	3	1	1	6:4	10
Genoa	4	3	0	1	9:6	9
Udinese	5	2	2	1	8:7	8
Lazio	5	2	1	2	5:6	7
Milan	5	2	1	2	3:6	7
Bari	5	1	3	1	6:4	6
Chievo	5	2	1	2	6:4	7
Roma	5	2	1	2	11:11	7
Palermo	5	1	2	2	6:7	5
Bologna	5	1	2	2	3:4	5
Napoli	5	1	1	3	6:10	4
Siena	5	1	1	3	6:9	4
Livorno	5	0	2	3	1:7	2
Catania	5	0	2	3	5:9	2
Cagliari	5	1	1	3	3:6	2
Atalanta	5	0	1	4	1:7	1

PRIHODNJI KROG 26.9. ob 18.00 Sampdoria - Inter; 20.45 Livorno - Fiorentina. 27.9. Catania - Roma, Chievo - Atalanta, Juventus - Bologna, Lazio - Palermo, Napoli - Siena, Parma - Cagliari, Udinese - Genoa, 20.45 Milan - Bari.

NOGOMET Crotoneju odvzeli točki, Gallipoliju eno

RIM - Lestvica nogometne B-lige se je čez noč spremenila, ne da bi kdo sploh igral. Disciplinska komisija zveze FIGC je namreč zaradi različnih administrativnih prekrškov odvzela dve točki Crotoneju in točko Gallipoliju. Kaznovanih je bilo tudi 10 klubov 3. lige.

GILARDINO - Disciplinska komisija UEFA je napadalca Fiorentine Alberta Gilardina kaznovala z dvema tekmama prepovedi nastopa v ligi prvakov, ker je na uvodnem dvoboju proti francoskemu Lyonu s komolcem v obraz udaril Jeremyja Toulalana. Gilardino je zaradi tega v Lyonu, kjer je domača ekipa zmagala z 1:0, prejel rdeč karton. Italijanski reprezentant bo izpustil obračuna proti angleškemu Liverpoolu in madžarskemu Debrecenu.

1. SNL - Izidi 10. kroga: Naf-ta - Rudar Velenje 5:2, Interblock - Olimpija 0:1, Drava - Domžale 2:1, Hit Gorica - Maribor 2:3, Celje - Luka Koper n.p.

RENAULT - Pri Renaultu je mesto Flavia Briatoreja začasno zasedel nekdanji tehnični direktor Bob Bell.

MONTEZEMOLO - Predsednik Ferrarija Luca Cordero di Montezemolo je Brazilca Masso potrdil za sezono 2010, hkrati pa dejal, da o drugem dirkaču v moštvi še razmišljajo, kar krepi govorice, da bi Finca Raikoonena lahko zamenjali s Špancem Alonso.

ŽELITA SP - Hrvaška in Madžarska bosta podali skupno kandidaturu za organizacijo moškega evropskega rokometnega prvenstva leta 2014.

DAVIS CUP - Pari 1. kroga svetovne skupine Davisovega pokala (5.-7. marec 2010): Španija - Švica Francija - Nemčija Rusija - Indija Švedska - Argentina Hrvaška - Ekvador Srbija - ZDA Čile - Izrael Belgija - Češka.

NAŠ POGOVOR - Nekdanji kolesarski as Felice Gimondi pred nedeljskim cestnim SP

»Ko vzljubiš kolo, je to za celo življenje«

Zakaj kolo? Mama je bila poštar - Najraje se spominja zadnje zmage na Giru - Italijani v nedeljo favoriti

Felice Gimondi je pred 38 leti osvojil srebrno medaljo na svetovnem kolesarskem prvenstvu prav v švicarskem mestu Mendrisio, kjer se te dni odvija prvenstvo. Njegov spomin na tisti dan je še zelo živ.

»Končni zmagovalec je bil napovedan. Eddy (Merckx op. ur.) je bil nesporni favorit. Jaz sem imel ukaz, da ga nadzorujem. V zadnjih krogih se je glavnina razredčila. Sprva smo ostali v sedmih, nato v petih. Eddyja sem poznal res dobro. Zaradi tega sem poskusil daljši sprint, več sto metrov pred ciljem a brez uspeha. Eddy je bil hitrejši in je zlahka zmagal. Jaz pa sem se moral zadovoljiti z drugim mestom.«

Dve leti kasneje pa je Gimondi stal na najvišjih stopničkih na svetovnem prvenstvu v Barceloni. Tudi o tej dirki ima Gimondi zelo živ spomin.

»Tudi takrat sem moral paziti na Eddyja. V zadnjih krogih smo ostali v sedmih, med temi so bili Battaglin, Zoetemelk, Ocana, Martens in Eddy. Slednji je poskusil pobegniti a proga v Barceloni je bila precej zahtevna. V zadnjih 5 kilometrih sem bil na repu skupine. Tudi takrat sem bil prepričan, da je prvo mesto že oddano in da se bom moral boriti le za nižje stopničke. A nato mi je v zadnjih metrih le uspelo ukaniti ostale in osvojiti mojo prvo in zadnjo mavrično majico.«

Poleg te zmage je Gimondi, rojen v Sadrini, blizu Bergama, 29. septembra 1942, v svoji karieri dosegel nad 140 zmag. Bil je eden od redkih kolesarjev, ki je zmagal na vseh treh najpomembnejših krožnih dirkah: Giro (1967, 1969 in 1976), Tour (1965) in Vuelta (1968). Zmagal pa je tudi znane dirke kot so Pariz-Roubaix (1966), Giro Lombardije (1966 in 1973) in Milano-Sanremo (1974). Ko sem ga poklical se je ravno vračal iz sejma koles v Milano in je rade volje odgovoril na vprašanja.

Po 38 letih se svetovno prvenstvo vrača v Mendrisio. Kaj menite o letošnji progi?

»Proge si nisem ogledal. Vendar sem se pred kratkim pogovoril z italijanskim selektorjem Ballerinijem. Povedal mi je, da je zahtevna in selektivna. Nekateri deli proge imajo tudi 12% naklon vzpona. Mislim, da bo dirka zelo taktična. Na začetku bo več pobegov a vse se bo nato odločilo v zadnjih dveh krogih.«

Kdo pa so favoriti?

»Brez dvoma Italijani s Cunegom na čelu. Proga pa bi lahko bila po godu Basu, Ballanu in če bo v formi tudi Pozzatti. Najbolj nevarni pa bodo kot vedno Španci. Presenečenje pa bi lahko bil Norvežan Boasson Hagen.«

Cunego in Ballan sta zapustila

Vuelto, da bi se bolje pripravila. Ali se z njuno odločitvijo strinjate? »Morda bi lahko ostala in v zadnjih etapah le dobro trenirala. V mojih časi je bila Vuelta spomladni in kaj takega se ni dogajalo. Tudi zaradi tega niso Španci nikoli blesteli na svetovnem prvenstvu. Odkar pa je Vuelta jeseni so kolesarji iz pirenejskega polotoka bili vedno protagonisti.«

Vaša kariera je bila označena z dvobojem z Merckxom. Ali je bil vaš dvoboj pošten?

»Zelo sva se spoštovala a to ne pomeni, da nisva na katerikoli, seveda lojalno, način skušala premagati eden drugega. Zdaj sva odlična prijatelja in ko sva na kakšni prireditvi eden išče drugega.«

V kolesarstvu je bilo več takih dvobojev: Coppi-Bartali, Gimondi-Merckx in Saronni-Moser. V zadnjih letih pa jih ni več. Zakaj?

»Razlog je v tem, da je bilo včasih manj dirk, a vsi najboljši so sodelovali na njih. Zdaj pa je sezona tako natrpna z dirkami, da vsak izbere le tiste, ki mu bolj ustrezajo.«

Kako ste vzljubil kolesarstvo?

»Kolo smo doma vedno imeli. Mama je bila namreč poštar in se je peljala s kolesom. Oče pa je tekmoval kot amater. In tako sem se tudi sam znašel na dveh kolesih, pričel sem v oratoriju. Na prvih dirkah sem kolesaril povsem sproščeno in brezskrbno.«

Med vašimi prvimi uspehi je dirka po Furlaniji leta 1964. Ali ste šli skozi Trst?

»Seveda. Spominjam se vzpona do Opčin. Bilo je zelo trdo. Ko sem prišel na vrh, sem bil izčrpan.«

Zmagali ste na več kot 140 dirkah.

Ali ste na kakšno zmago posebno navezan?

»Priznati moram, da je bila tretja zmaga na Giru, leta 1976 posebna. Bil sem na koncu kariere, imel sem skoraj 34 let. Zaradi tega sem kolesaril nekoliko drugače. Dirkal sem bolj taktično, varčeval sem z močmi. Posebni spomini me vežejo tudi na zmago na Touru leta 1965. Bilo je moje prvo leto med profesionalci in seveda prvi nastop na francoskih cestah.«

Katera dirka pa vam je bila najbolj všeč in ste jo pričakoval celo leto?

»Pariz-Roubaix ima prav gotovo svoj čar, a imeti je treba veliko, veliko sreče. Tudi na svetovnih prvenstvih sem se vedno dobro odrezal, saj sem dosegel eno prvo, eno drugo in eno tretje mesto. Dirka Milano –Sanremo pa mi ni bila posebno všeč, saj je bolj primerena za sprinterje.

Felice Gimondi (desno) z Merckxom leta 1999 na SP v Veroni

BEVK

Ali še kolesarite?

»Seveda, a vzljubil sem gorsko kolo.«

Ker je bolj varno?

»Prav gotovo. V stiku si z naravo in daleč od avtomobilov. Gorsko kolo svetujem predvsem otrokom, da se navadijo it s kolesom, da ga vzljubijo in nato morda preidejo na cestno kolo. Glejte Avstralca Cadel Evansa; šprva je bil prvak v gorskih kolesih, nato pa je dosegel drugo mesto na Touru.«

Kateri današnji kolesar vam je najbolj podoben?

»Morda Basso, čeprav mu ni po godu sprememba ritma. Prav gotovo pa je boljši od mene na kronometer.«

Zakaj je kolesarstvo, kljub nezgodam, tako priljubljeno?

»Enostavno: ko stopiš na kolo, se mu ne odpoveš več in ko vzljubiš kolesarstvo, je to za celo življenje.«

Kolesarstvo pa ta čas ni na dobrem glasu.

»Žal se suče okoli kolesarstva preveč nekorektnih oseb. Ti dajejo mladim določene snovi, ki naj bi pomagale prenašati naporo, a so v resnici prepovedane. Mladi se na začetku tega ne zavedajo. Glede dopinga pa mi je žal za Rebelina, ki je bil skozi vso svojo kariero zelo zgleden kolesar. Na potrditev krivde pa še čaka, ker niso še izvedli proti analize. Tudi to ni prav.«

Edvin Bevk

ODBOJKA - Italijanski pokal

Okrnjena Televita 2010 iztržila točko v Motti

Pallavolo Motta - Televita TS Volley 2010 3:2 (17:25, 27:25, 25:21, 20:25, 15:5)

Televita TS Volley 2010: Bassi 8, Corazza 19, Kante 7, Mari 12, Slavec 7, Veljak 3, Ambrozio Peterlin (libero), Matvez Peterlin, Riolino 0, Vatovac. Trener Franko Drasič

Svojo drugo tekmo v italijanskem pokalu so igralci Televite sicer izgubili, osvojena točka v Motti di Livenza pa je vsekakor zelo dobrodošla in pomembna, če upoštevamo, da je ekipa nastopila precej spremenjena: standardni podajalec Rigonat je zbolel, Vatovac, ki je bil v soboto proti VBU prav gotovo odločilen za lepo zmago Televite, pa je zaradi bolečin v hrbtu soigralce lahko le spremljal s klopi. Globalno gledano je ekipa opravila kar soliden nastop. Poznajo se sicer še določene vrzeli, tudi tokrat je bil blok najšibkejša točka, v drugi polovici srečanja pa je bil tudi sprejem večkrat netočen. Občasno je na dan prišla tudi neugrnost, izkušeni nasprotnik pa je spretno izrazil vsako negotovost Televite. Tržaška ekipa je domačine v prvem setu presenetila s svojim zelo odločnim nastopom, nato pa se je vnel izenačen boj do konca četrtega seta. V zadnjem so nato Televiti poslele moči, domačini so takoj povedli s 6:0 in tekme je bilo tako praktično konec.

DEŽELNI POKAL

Skupina A

PAV Natisionia - Olympia 3:0 (25:11, 25:19, 25:16)

OLYMPIA: Komjanc 2, Terčič 7, Valentinič 9, Sancin 1, Peršolja 1, Hlede 3, Gatta (libero), Pavlovič 0, Polesel 1, P. Brotto 0, Capparelli 0.

Olympia je istemu nasprotniku prejšnji teden odvzela set, tokrat pa ji izkušena Natisionia ni pustila do sape. Gostitelji so bili boljši, posebno je zablestel nekdanji valovec Loiacono. Pri Olympii je odpovedal sprejem(v vlogi libera je Gatta tokrat zamenjal Blasiga), tako da je igra slonela na napadih s kril, vendar tolkači niso bili razpoloženi. Tudi blok ni bil vedno na mestu. Kljub gladkemu porazu trener Jerončič ni zaskrbljen. »Smo v fazi intenzivnih kondicijskih priprav in igralcem se pozna, da so utrjeni. Poleg tega določenih elementov igre sploh še nismo začeli vaditi. Vemo, kaj je treba narediti, da izboljšamo svojo igro.«

Ostali izidi: Basiliano - Vivil 3:0.

Vrstni red: PAV Natisionia 12, Basiliano 7, Vivil 3, Olympia 2.

Skupina B

Sloga - Fincantieri 0:3 (21:25, 23:25, 22:25)

SLOGA: Iozza 4, Kante 2, Privileggi

KOLESARSTVO

Prva naslova v Avstralijo in v ZDA

LUGANO - S kronometrom mlajših članov se je v Mendrisiu začelo svetovno kolesarsko prvenstvo. Prvo disciplino je dobil Avstralec Jack Bobridge, ki je na 33,2 kilometra dolgi progi za 19 sekund premagal Portugalca Nelsona Oliveiro, bronasto kolajno pa je z zaostankom 28 sekund osvojil lanski podprvak Nemec Patrick Gretsch. Evropski prvak Nemec Marcel Kittel je bil četrti, branilec naslova Italijan Adriano Malori pa peti. Zelo dobro se je odrezal Blaž Jarc, ki je z zaostankom 49 sekund zasedel osmo mesto in s tem izpolnil svoje cilje. Slabši je bil Jan Tratnik, zaostal je tri minute in 25 sekund.

Med ženskami je zmagala olimpijska prvakinja, Američanka Kristin Armstrong. Na dobrih 28 kilometrov dolgi progi potolkla konkurenco, drugouvrščeno Italijanko Noemi Cantele je premagala za 55, tretjeuvrščeno Danko Lindo Melanie Villumsen pa za 58 sekund. Američanka je svetovna prvakinja že drugič, prvič ji je to uspelo leta 2006 v Salzburgu. Od Slovenk je bila Blaža Klemenčič z zaostankom štirih minut in 27 sekund 31.

ROKOMET - Včeraj predstavili ekipo Pallamano Trieste

Mlajša garnitura in nekateri povratniki

Rokometaši Pallamano Trieste bodo v soboto v kraju Noci pri Bariju igrali prvo tekmo letošnjega prvenstva A1-lige. Za tržaški klub bo to že 40. prvenstvo, saj so klub ustanovili ravno pred tolikimi leti.

Na včerajšnji predstavitvi je predsednik Giuseppe Lo Duca še enkrat obnovil težavno pot, ki jo je moral klub zaradi finančnih težav prehoditi po lanski nadvse uspešni sezoni. Kljub nabilni akciji med občani so se rokometiški morali odpovedati igranju v elitni A-ligi. Lo Duca se je nato zahvalil Občini Trst, ki je s svojim finančnim doprinosom naposled omogočila nastop v A1-ligi. V nasprotnem primeru je tržaški ekipi grozil celo izpad v A2-ligo. Glavna gonilna sila tržaškega kluba pa ostaja tudi v novi sezoni bogat mladinski sektor, ki že nekaj let sodi v sam državni vrh (lani in predlanskim je ekipa U16 osvojila »scudetto«).

Po odhodu Tokiča (igral bo v Španiji) ter po športni »upokojitvi« Me-strinerja in Sardoča so člansko ekipo

Kapetan Marco Visintin

KROMA

dopolnili igralci mlajših kategorij in nekaj novih sil. Med njimi se v Trst vračata vratar Diego Modrusan in pivot Marius Ionescu. Starosta Marco Lo Duca je kapetanski trak pred zadnjo sezono predal Marcu Visintinu. Po odhodu Marka Sardoča bo edini slovenski igralec David Sedmach. »Mlajši

igralci prav gotovo ne bodo nadomestili tistih, ki so zapustili ekipo, ampak verjamem, da bodo prav kmalu dozorili in postali stalni člani prve sedmerice,« je pojasnil predsednik Lo Duca in dodal: »Upam, da so fantje že preboleli odpoved igranja v najvišji elitni ligi in da bodo tudi v nižji ligi igrali borbeno in zagrizeno.« Na trenerski klopi bo ekipo še vodil slovenski trener Fredi Radojkovič, ki je obenem tudi selektor mladinske italijanske reprezentance U20.

Kateri pa bo cilj letošnjega prvenstva? Lo Duca je bil kratek in zaželel le, naj bo letošnje zanimivo in prijetno.

Predstavitve ekipe so se udeležili tudi občinski svetnik Camber ter predstavnik olimpijskega komiteja Borri in Felluga. (V.S.)

Spored 1. kroga: Meran - Girenti, Intini Noci - Pall. Trieste, Romagna - Brixen, Metallsider Mezzocorona - Ambra, Bozen - 85 Castenaso, Al. Pi. Prato - Pressano.

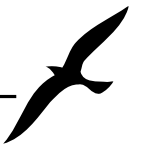
V NEDELJO

V Trstu 2. memorial Laure Maver

V nedeljo bo na stadionu 1. maja v Trstu v priredbi Odbojarskega društva Bor in ŠD Kontovel in pod pokroviteljstvom ZŠSDI že 2. ženski odbojarski memorial v spomin na nekdanjo igralko Bora in Kontovela Lauro Maver. Turnirja se bodo udeležile iste ekipe kot lani, se pravi poleg domače združene ekipe Bora in Brega Kmečka banka in Kontovela tudi Škofja Loka, ki je pobratena z Borom, in tržaška Altura. Medtem ko Kontovelke že nastopajo v deželnem pokalu, bo to za Bor Breg prvi uradni nastop v letošnji sezoni, v kateri bo ekipa igrala v deželni C-ligi. Na turnirju bodo nastopile tudi nekatere mladinke, ki od letos trenirajo tudi v sklopu članske vrste.

SPORED

10.. odprtje; 10.15 Altura - Kontovel, sledi Bor - Škofja Loka; ob 16.00 za 3. mesto, sledi finale.

TENIS - Gajini nastopi na mladinski ravni

Več igralk na državnih fazah

Lanska podprvkinja under 16 Carlotta Orlando se je morala letos zaradi poškodbe predati že v četrtfinalu

Z gostovanjem v Livornu v okviru državnega dela ekipnega prvenstva v kategoriji do 14. leta, se je sklenil niz nastopov Gajinih mladincev v državnih teniških prvenstvih, ki se tradicionalno odvijajo na začetku meseca septembra.

Pravico do nastopa na individualnih državnih prvenstvih sta si zagotovili z osvojitvijo deželnih naslovov v lastnih konkurencah Nicoletta Furlan v kategoriji under 13 in Alessia Puggiotto v kategoriji under 11, ter drugouvrščena med enajstletnicami Nicole Puggiotto. V kategoriji do 16. leta pa je nastopila Carlotta Orlando, lanska država podprvkinja. Orlando se je nastopila tudi na državnem prvenstvu za članice 2. kategorije.

Največ možnosti za ponovno pomembno uveljavitev je imela seveda tudi letos Carlotta Orlando, ki spada v 2.6 kategorijo. Na državnem prvenstvu B kategorije je začela dobro: po prepričljivi zmagi v prvem krogu, je v drugem srečanju premagala izkušeno in bolje postavljeno Floro Perfetti (kat. 2.4) s prepričljivim 6:1, 6:3. V tretjem krogu pa je žal naletela na nasprotnico iste starosti, Martino Trevisan iz Toskane,

ki je v tem trenutku gotovo najbolj perspektivna italijanska mlada igralka. Orlando se je bolje odigrala le drugi set srečanja, ki se je končal na rezultatu 6:1, 6:3 v korist Trevisanove, ki je v nadaljevanju odpravila še z vsemi ostalimi nasprotnicami in osvojila državni naslov z zmago nad drugo nosilko Degli Esposti.

Še več pričakovanja je bilo za prvenstvo under 16, na katerem je Orlando nastopila kot druga nosilka, medtem ko je bila Elena Bertoia iz Pordenona 4. nosilka, med nastopajočimi pa še Samantha Pribaz od miljskega Borgolauro. Med 75 igralkami ni bilo najboljše under 16 Martine Trevisan. Orlando se je začela na najboljši način in se je s prepričljivimi zmagami prebila do četrtfinala, kjer pa se je po zmagi v prvem setu poškodovala. Kljub bolečinam v trebuhu je končala srečanje, toda v tretjem setu ni mogla več nuditi odpora Palmigianovi, ki je zmagala z rezultatom 4:6, 6:4, 6:2. Slednja je nadaljevala svojo pot do finala, kjer je v treh setih premagala Eleno Bertoio in tako osvojila državni naslov. V teku za dobro uvrstitev je bila mlada gajevka

Carlotta Orlando

tudi v tekmovalju dvojic. V paru s Chiaro Mendo je dosegla polfinale, nato pa se je morala zaradi iste poškodbe odpovedati nadaljnjemu igranju. Res škoda, saj je pokazala v vseh srečanjih dobro igranje in je kljub poškodbi, ki jo je zaustavila, dokazala, da še vedno sodi

v ožjo skupino najboljših italijanskih tenisačic njenega letnika.

Hitreje so zaključile svoje nastope v državnih prvenstvih ostale Gajine tenisačice. V delno opravičilo jim gre dejstvo, da so vse tri naletale na zahteven žreb: Alessia Puggiotto je po zmagi v prvem krogu izgubila v drugem proti prvi nosilki in končni zmagovalki Martini Zerulo iz Barija, ravno tako pa je izgubila v drugem krogu tudi sestra Nicole. Nicoletta Furlan se je v kategoriji do 13. leta prebila v tretji krog, kjer pa je naletela na drugo nosilko Jasmine Paolini iz Toskane, proti kateri ni imela večjih možnosti za uveljavitev.

Medtem ko je bila zaradi slabšega nastopa na deželnem prvenstvu svoje kategorije Petra Corbo brez nastopa na državnem prvenstvu v kategoriji do 12. leta, je kot zmagovalka deželnega masterja nastopila na državnem finalu krožnih turnirjev Panathlon, ki se je odvijal v kraju Albarella pri Anconi. V sproščenem in počitniškem vzdušju, ki vlada ponavadi na tovrstnem tekmovalju, je Petra tako v tekmovalju posameznikov kot v tistem dvojic pristala v polfinalu.

PLANINSKI SVET

Tridnevni izlet SPDT in Pd Integral na Triglav

V petek, enaindvajsetega avgusta se je skupina članov SPDT že ob štirih in pol zjutraj zbrala pred hotelom Danev na Opčinah in se z društvenim kombijem odpeljala do Ljubljane, kjer se je pridružila članom Pd Integral. Porazdelili so se po skupinah in se z dvema avtobusoma in kombijem odpeljali na Gorenjsko. Prva skupina enaintridesetih planincev, s tremi vodniki se je peljala v dolino Kot nad Mojstrano do Lengarjevega rovta. kjer so planinci vzeli pot pod noge in se najprej povzpeli do Staničeve kočice in čez Rž do Triglavskega doma na Kredarici.

Druga skupina, dvaindvajsetih planincev in dveh vodnikov, pa se je peljala z avtobusom do Rudnega Polja na Pokljuki. Od tu so se planinci najprej povzpeli na Studorski preval, nadaljevali pot mimo Vodnikovega doma in se čez Konjski preval povzpeli do Triglavskega Doma na Kredarici, kjer so se srečali s skupino ki je prišla iz Kota. Vremenoslavci meteorološke postaje na Kredarici so napovedali še cel popoldan lepo vreme, zato sta obe skupini še isti popoldan splezali na vrh Triglava. Na žalost pa jo je vreme zagodilo našim planincem, in jih je ob povratku na Kredarico zajela nevihta in je nekatere »oprazilo« strela, a se je k sreči vseeno vse dobro izteklo in ni prišlo do nobene poškodbe. Tretja skupina pa se je z istim avtobusom ki je peljal planince na Pokljuko peljala še do Ukanca in do slapa Savice. Ta skupina se je po mulatieri povzpela k Domu na Komni, kjer so planinci pustili odvečno opremo in se istega dne povzpeli na Bogatin ter na Mahavšček, in se vrnili v Dom na Komni, kjer so prenočili. Ponoči je pošteno treskalo in tudi močno deževalo, zjutraj pa je bilo nebo čisto jasno. Planincem, ki so prenočili na Kredarici so meteorologi tamkajšnje postaje svetovali naj čimprej odidejo v dolino, ker da bo že zjutraj spet slabo vreme. Tako so vodniki obbeh skupin spremenili načrtovano pot, in se takoj napotili proti Vodnikovim kočam na Velem polju, od tu pa čez Mišeljski in Lazovski preval preko Planine Laz v popoldanskih urah prišli na Planino pri Jezeru, kjer so jim postregli s toplim in po želji tudi močnim napitkom.

Tudi skupina ki je prespala na Komni je tisto jutro boječ se vremena spremenila program in se je od Komne ob Črnem jezeru povzpela do planine Viševnik in se nato spustila na Planino pri Jezeru in bila deležna istega toplega sprejema kot ostali dve skupini. Napovedi meteorologov so se tudi tokrat izkazale za napačne, naši planinci so cel dan hodili v lepem in sončnem vremenu, dež pa se je ulil komaj ob mraku, ko so bili že vsi v udobni koči Pd Integral na Planini pri Jezeru. V prijetni družbi in ob zvokih frajtonarce, na katero je nekajkrat zaigral tudi naš član Igo, je večer hitro minil in ve-

Pogled na Triglav s Pršivca

sela družba je legla k počitku.

Naslednje jutro se je skupina planincev navsezgodaj povzpela mimo planine Viševnik na Pršivec, toda tokrat ni bil trud plaččan z enkratnim razgledom s katerim se ponaša Pršivec, ker so se po okoliških vrhovih podili nizki oblaki. Ob enajstih je bilo na Planini pri Jezeru slavje s krstom tistih ki so se prvič povzpeli na Triglav. Seveda ni manjkalo obilen golaž ki ga je pripravila skupina »kuharjev«, pa tudi pijače ni zmanjkalo. Na žalost pa je hitro prišel tudi čas odhoda. Plinci so se po skupinah odpravili mimo Planine Vogar v Saro Fužino, kjer je čakal avtobus ki jih je odpeljal proti Ljubljani. Tržačani pa so se spustili do Planine Blato, kjer je čakal društveni kombi. Da bi se izognili kolonam ki nastajajo v nedeljah popoldan na avtocesti proti Ljubljani, so se peljali do Bohinjske Bistrice, kjer so kombi naložili na vlak in se peljali do Mosta na Soči, kar je bilo za nekatere tudi novost. Še slabo uro vožnje in spet so bili naši planinci na Opčinah, kjer so se razšli z obljubo de se kmalu spet skupaj povzpnejo na kakšen zanimiv vrh.

Predsmučarska telovadba SPDT

Smučarji SPDT se bodo v začetku oktobra lotili telesnih priprav na prihodnjo smučarsko sezono. V sredo 7. oktobra 2009 ob 20.30 se bodo namreč dobili v telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu, kjer bodo začeli z vajami za pridobitev kondicije za alpsko in turno smučanje. Telovadba je namenjena odraslim in predvideva ogrevanje s tekom, telesne vaje predvsem za noge in igro za sprostitev. Za informacije in prijave lahko pokličete na tel.št. 335 6123484. Vabljeni!

Predstavitev knjige

Slovensko planinsko društvo Trst in Tržaška knjigarna pripravljata predstavitev romana Dušana Jelenciča »Bisarji pod snegom«. V njem avtor doživeto opisuje 14-člansko mednarodno odpravo Alpe Adria na Everest, ki jo je leta 1990 organiziralo Slovensko planinsko društvo

na tel. 040-220155 (Livio) ali na tel. 040-2176855 (Vojka).

Kamniški Grintovec

Dvodnevni izlet na Kamniški Grintovec 12. in 13. septembra je prav lepo uspel. Planinci SPDT smo se zbrali v zgodnjih jutranjih urah pri hotelu Danev na Opčinah, upali smo, da nam bo vreme naklonjeno toda po Sežani je že rahlo deževalo. Ko pa smo prišli do Kamniške Bistrice, pravo presenečenje, jasno in sončno vreme! Po obvezni kavi v koči, smo se peljali še par kilometrov po makadamski poti mimo balvana Žagana peč (naravna znamenitost) do spodnje postaje tovarne žičnice. Tu se začne markirana pot, ki pelje na Kokrsko sedlo, kjer stoji med Grintovcem in Kokrsko goro Cojzova koča. Po dveh urah in pol hoje, smo prišli do kočice. Po enournem postaniku smo se odločili, da osvojimo vrh Grintovca. Od kočice pelje pot, ki je del SPP proti severu in ključih po pobočju Jurjevca do položne Velike zelenice in po jugovzhodnem delu Grintovca po skrotastem in gruščnatem pobočju do škrbine med Malim in Velikim Grintovcem. Grintovec sodi med najbolj obiskane vrhove Kamniško – Savinjskih Alp. Razlog je nazahteven dostop in izreden razgled. Vzpon pa je nekoliko naporen, saj se moramo iz Kamniške Bistrice dvigniti kar za 1958 višinskih metrov, kar je ena največjih višinskih razlik v slovenskih gorah.

Prespali smo v Cojzovi koči, v nedeljo zjutraj po zajtrku smo pomagali prijazni oskrbnici pospraviti drva nato smo krenili v dolino. Pri kombiju smo si privoščili obilno malico in kozarček domačega. Izlet se je prijetno zaključil, vreme nam je bilo naklonjeno, veselo vzdušje nas je spremljalo na poti proti domu. (L. S.)

Udeleženci izleta na Grintovec

Obvestila

AŠD ZARJA obvešča, da se bo v četrtek, 1. oktobra, ob 20. uri pričela ženska telovadba v športnem centru v Bazovici. Za informacije in prijave pokličite na tel. št. 339-2447832.

OK VAL prireja v občinski telovadnici v Doberdobi v sezoni 2009-2010: otroško telovadbo za dekleta in fante, ki obiskujejo vrtec ob sredah med 15.45 in 16.45; mikro in mini odbojko za dekleta in fante letniki 2002, 2003 ob ponedeljkih in četrtekih med 15. uro in 16.30, miniodbojko za letnike 1998, 1999, 2000 in 2001 ob torkih in pekih, za fantke med 15. uro in 16.30, za punčke med 16.30 in 18. uro. Začetek dejavnosti bo v ponedeljek, 28. septembra; vpisovanje in informacije na tel. 328-1511463 (Ingrid) ali na e-pošti okval@virgilio.it.

AŠD SOKOL obvešča, da se je v nabrežinski občinski telovadnici začela otroška mlad.dejavnost 2009/2010 z naslednjim urnikom: MINIMOTORIKA – za letnike 2004-05-06: ob sredah od 16.15 do 17.15; MOTORIKA – za letnike 2001-02-03: ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in sredah od 17.15 do 18.15; MINIKOŠARKA – za letnike 1998-99-00: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 ter ob sredah od 18.15 do 19.15; MINIODBOJKA – za deklice letnik 1999-00-01: ob petkih v nabrežinski telov. od 16.15 do 17.25, ter od meseca oktobra dalje še ob ponedeljkih v Sesljanu (šola De Marchesetti) od 16.30 do 17.30.

PROJEKT TECI, SKAČI, MEČI - Na Stadionu 1. maj se je začela športna šola za otroke prvih razredov osnovne šole. Vadbena poteka ob ponedeljkih in četrtekih od 16.30 do 17.30. Za dodatne informacije lahko pokličete v večernih urah na 3331755684 (Silva).

PROJEKT TECI, SKAČI, MEČI - Na Stadionu 1. maj bo ob petkih od 16.00 do 17.00 potekala vadbena atletike za otroke zadnjih razredov osnovne šole. Prvo srečanje bo v petek, 25. septembra. Za dodatne informacije lahko pokličete v večernih urah na 3331755684 (Silva).

PREDSMUČARSKA TELOVADBA SPDT - Smučarski odsek SPDT obvešča, da se v sredo 7. oktobra 2009 prične predsmučarska telovadba za odrasle v telovadnici šole Codermatz v ulici Pindemonte 11 v Trstu, z začetkom ob 20.30. Za informacije in prijave pokličite na tel.št. 335 6123484.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM sporoča, da so se začeli treningi za vse starostne skupine po sledečih urnikih: 1. skupina-PALČKI (4-7 let) ob ponedeljkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30 na Opčinah; 2. skupina-ZAJČKI (8-14 let) ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19.00 na Opčinah; 3. skupina-ŠKRATI (od 15 let dalje) ob ponedeljkih od 19.00 do 21.00, ob sredah od 18.30 do 21.00 na Opčinah in ob petkih od 19.30 do 21.00 pri Banih. Info na tel.št. 349-7597763 Nastja.

ŠPORTNA ŠOLA POLET KONTOVEL sporoča urnike za sezono 2009/2010. Minimotorika (letniki 2005, 2006) ob sredah od 16.15 do 17.15, (občinska telovadnica v Repnu); motorika (letniki 2002, 2003, 2004) ob ponedeljkih od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Briščikih) in ob sredah od 16.15 do 17.15, (občinska telovadnica v Repnu); minibasket mlajši (letniki 2000, 2001) ob ponedeljkih od 17.15 do 18.15 (telovadnica na Rovni pri Briščikih), sreda od 17.15 do 18.15, (občinska telovadnica v Repnu) in četrtek od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Briščikih); minibasket starejši (letniki 1999, 2000) ponedeljek od 17.15 do 18.15, (telovadnica na Rovni pri Briščikih), ob sredah od 18.00 do 19.00, (občinska telovadnica v Repnu) in ob petkih od 16.15 do 17.15, (telovadnica na Rovni pri Briščikih). Informacije Andrej Vremec 338-5889958 ali Erik Piccini 340-4685153.

AŠZ BOR-ŠPORTNA ŠOLA TRST organizira telovadbo za najmlajše od 1. do 6. leta starosti. Začetek vadb je v soboto, 3. oktobra, ob 9.30 za otroke od 1. do 3. leta starosti in ob 10.30 za otroke od 3. do 6. leta. Informacije na sedežu v popoldanskih urah. Tel. št.: 040-51377.

OKVAL prireja v telovadnici v Štandzeu otroško telovadbo za otroke, ki obiskujejo vrtec vsak tork in petek med 15. in 16. uro ter mini odbojko za osnovnošolske otroke vsak tork in petek med 16. in 17.30. Zagotovljen prevoz otrok; informacije in vpisi na tel. 0481-525128 in 393-2350925, e-pošta sandrocorva@libero.it in okval@virgilio.it (Sandro Corva).

PLAVALNI KLUB BOR organizira v bazenu na Alturi plavalne tečaje in tečaj prilagajanja na vodo za otroke od 4. leta dalje. Začetek vadbe bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

PLAVALNI KLUB BOR organizira ob sobotah popoldne tečaj prilagajanja na vodo v bazenu pri Danevu na Opčinah za otroke 2. in 3. letnika vrta ter 1. razreda osnovne šole. Začetek vadb bo 1. oktobra. Informacije in prijave po telefonu na št. 04051377 vsak delavnik od 14. do 17. ure ali osebno na stadionu 1. maja.

ODEBOKARSKO DRUŠTVO BOR obvešča, da se je na Stadionu 1. maj začel tečaj miniodbojke za deklice zadnjih razredov osnovne šole. Vadbena poteka po sledečem urniku: ob ponedeljkih od 17.30 do 19.00 in ob petkih od 17.00 do 18.30. Vpisovanje neposredno na treningu, za dodatne informacije pa lahko pokličete v večernih urah na 3331755684 (Silva).

AŠZ SLOGA obvešča, da bo tečaj motorike pod vodstvom prof. Drašiča potekal ob torkih in četrtekih od 16.00 do 17.00 v telovadnici srednje šole na Opčinah. Tečaj bo začel 1. oktobra.

AŠZ SLOGA obvešča, da bodo potekali treningi odbojke za začetnice (letniki '98, '99, '00) ob ponedeljkih in četrtekih od 16.30 do 18.00 v občinski telovadnici v Repnu. Tečaj bo začel 1. oktobra.

TENIŠKA SEKCIJA PRI AŠZ GAJA na Padričah pripravlja zimske začetniške in nadaljevalne tečaje za osnovnošolce, ki se bodo začeli v oktobru. Pojasnila in prijave na tel. št. 335-8111393 (Cirila) ali 389-8003486 (Mara).

PORTOROŽ - 12. FSF

Filmi v tekmi za vesne

Na 12. festivalu slovenskega filma bodo med 1. in 3. oktobrom v Portorožu v tekmovalnem sporedu predvajali pet celovečernih igranih filmov in tri celovečerne dokumentarce. Igrani filmi so Slovenka Damjana Kozoleta, Osebna prtljaga Janeza Lapajnet, 9:06 Igorja Šterka, Igra s pari Mirana Zupaniča in mladinski film Distorzija Mihe Hočevarja. Celovečerni dokumentarci v konkurenci po izboru Jožeta Dolmarka pa so Alma M. Karlin v režiji Marte Frelih, Damijanova soba avtorice Jasne Krajinović ter Ko je nebo previsoko in zemlja pretrda Rudija Urana.

Deveti film v tekmovalnem programu je, kot so prireditelji festivala povedali na torkovi novinarski konferenci v Ljubljani, italijansko-slovenska koprodukcija Mostar United, celovečerni dokumentarec Claudie Tosi.

Poprej napovedani celovečerni film, koprodukcija Besa na temo iz I. svetovne vojne v režiji Srdana Karanovića, bi moral biti v Portorožu predvajan 2. oktobra, a ga je producent umaknil zato, ker bi mu predvajanje na FSF lahko ogrozilo plasma na drugih tujih festivalih.

Poleg celovečernih je v Dolmarkovem izboru pristalo pet filmov srednje dolžine. To so Drugo dejanje Olma Omerzuja, Soba 408 Martina Turka, Govoreče glave Dušana Moravca, Leteča brata Rusjan Borisa Palčiča in Šentilj-Spielfeld, mejni prehod, ki ga ni več Matjaža Ivanišina.

Kratki meter bodo zastopali nekateri uveljavljeni avtorji, pa tudi novinci. Izbrani so Grega Mastnak (Bizgeci - Denar ali življenje), Niko Novak (Dom je, kjer si ga skoplješ), Petar Pašić (E-pligs), Anka Kočever (Ex Passu), Goran Vojnović (Kitajci prihajajo). Miha Knific bo prišel s tremi filmi (Lisica v lisičjem jeziku, Lovec oblakov, Srebrna koža). V izboru so še Kolja Saksida (Mulc - frača), Marko Šantić (Od elektricarja z ljubeznijo), Boris Dolenc (Palčica), Ekke Vasli (Psi v vesolju), Martin Turk (Robutanje koruze), Jan Cvitković (To je zemlja, brat moj!), Boris Petković (Volilni molk), Dušan Kastelic (Zid vzdihljajev).

Študentsko ustvarjalnost bodo zastopali Rok Biček (Dan v Benetkah), Urška Djukić (Gospod Podzavest), Tina Tavčar (Inkinme), Boris Bezić (Janez Janša: Projekt), Barbara Zemljčič (Lasje), Žiga Virc (Nebo nad blokom), Miha Šubic (Opekozlagalec), Milena Olip (Roki na steni), Kaja Tokuhisa (Sestrična), Nejc Gazvoda (Skrbnik) in Mina Bergant (Vodni čut).

Producent TV Slovenija ne umika filma o Angeli Vode: tako je sporočila Simona Rebolj, vodja promocije 12. festivala slovenskega filma (FSF). Režiserka Maja Weiss je na novinarski konferenci za 12. FSF kot režiserka in koscenaristka filma zaradi nestrinjanja z odločitvijo selektorja Jožeta Dolmarka, da filma ne uvrsti v tekmovalni program, izrazila zahtevo po umiku s festivala. (STA)

LJUBLJANA - JSKD

Jesensko-zimski program z več festivali in srečanji

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti do konca leta pripravlja t.i. kulturno kolekcijo JSKD jesen/zima 2009. Na novinarski konferenci so predstavili ključne festivale in državna srečanja, ki se bodo zvrstili do konca leta ter tri aktualne založniške dosežke sklada. Ena od osrednjih gledaliških prireditev v organizaciji sklada je 48. Linhartovo srečanje - festival gledaliških skupin Slovenije. Festival je sinoči, pred današnjim slavnostnim odprtjem, uvedla predstava Sen kresne noči v izvedbi KUD Zarja Trnovlje - Celje, izjemoma v Celju; ostale predstave se bodo do 26. septembra zvrstile v Postojni, je povedal svetovalec za gledališko in lutkovno dejavnost sklada Matjaž Šmalc.

Na festivalu bo na ogled sedem predstav po izboru državne selektorice Maje Gal Štormar, ki ga je naredila na podlagi selekcije 127 predstav, ki so ga opravili regijski selektorji, je pojasnil Šmalc. Ogledati si bo mogoče še dve dodatni predstavi - zmagovalno predstavo Festivala mladinskih gledaliških skupin Slovenije Vizije z naslovom EDdA2, ki je nastala v produkciji gledališča Moment iz Maribora ter gostujočo predstavo Sve o ženama Amaterske glumačke družine Arijel iz Dubrovnika. Ob zaključku Linhartovega srečanja, 26. septembra, bodo podelili matičke za posebne dosežke najboljšim skupinam in posameznikom.

V petek, 25. septembra se bo v Velenju v okviru Pikinega festivala začel dvodnevni festival najboljših otroških plesnih skupin Slovenije pod naslovom Pika Miga, je povedala svetovalka za ples pri skladu Nina Meško. S plesnimi miniaturnami se bodo predstavile skupine plesalcev, starih med šest in 15 let, ki jih bo izbrala selektorica Petra Pikalo. Kot je poudarila Meškova, želi festival vzpodbujati otroško ustvarjalnost pri plesu in ne promovirati komercialnega plesa.

Meškova je predstavila tudi Živo 2009 oziroma festival plesne ustvarjalnosti mladih, ki ga bo sklad skupaj z Zavodom EnKnap pripravil med 27. in 29. novembrom v Ljubljani. Predstavili bodo miniature, prav tako v selekciji Pikalove, v treh kategorijah: dekleta, fante in skupine. Na festivalu bodo podelili priznanje sklada - listino Mete Vidmar, ki jo bo letos prejela mentorica Saša Lončar, ki vodi kulturno društvo

Qulenium in se na festivalu predstavlja z največ miniaturnami.

Le plesat me pelji se imenuje državno srečanje odraslih folklornih skupin, ki ga je včeraj predstavil svetovalec za folklorne dejavnosti Bojan Knific. Desetega oktobra se bo v Mariboru začel drugi del festivala; prvi je potekal konec junija v Beltincih. Na srečanju v Mariboru se bo predstavilo sedem folklornih skupin.

Knific je predstavil še državno srečanje pevecv ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž, ki se bo pod naslovom Pevci nam pojejo, godci pa godejo, začelo 21. novembra v Laškem. Kot je pojasnil Knific na Slovenskem deluje prek 200 pevskih in godčevskih skupin, ki se ukvarjajo izključno s poustvarjanjem slovenskega glasbenega izročila. Upa, da bo selektorica Jasna Vidaković uspeła zbrati okrog deset skupin, ki se bodo predstavile na festivalu.

V Izoli bo 15. in 16. oktobra potekalo 45. srečanje najmlajših filmskih in video ustvarjalcev Slovenije. Na festivalu bodo predstavili otroško filmsko in video produkcijo, ki jo bo pregledala tudi strokovna žirija.

Letos prvič pripravljajo filmsko delavnico, ki bo pomagala pri iskanju novih vsebin in izraznih možnosti, je dejal svetovalec za filmsko dejavnost Peter Milovanović Jarh.

V sklopu JSKD poteka tudi dvodnevni festival mlade literature Urška, ki se bo začel v Slovenj Gradcu 22. oktobra. V sklopu festivala bodo na osrednji prireditvi med šestimi nominiranci izbrali nagrajenca Urške 2009, znan pa bo tudi najboljši samozaložniški projekt tega leta.

V sklopu prireditev sklada se bo v Radovljici 24. oktobra začela Revija izbranih malih pevskih skupin Slovenije 2009. Na njej se bo predstavilo deset izbranih zasedb, ki bodo izvajale izključno klasično glasbo, je povedala svetovalka za vokalno glasbo Mihela Jagodic.

Na novinarski konferenci so predstavili tudi jesenske založniške dosežke sklada: publikacija Kako je umetnost izgubila nedolžnost s podnaslovom Kolaž, assemblaž in fotomontaža v umetnosti XX. stoletja umetnika Janeza Zalaznika, glasilo za poustvarjalce ljudskega izročila Folklornik. Izdali pa so tudi delo nagrajenca Festivala mlade literature Urška 2008: Crux.ansata (kratke zgodbe) Gregorja Rozmana. (STA)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

La Contrada -

Gledališče Orazio Bobbio

Ugo Vivic in Francesco Macedonio:

»Remittùr! Le donne al parlamento«.

Nastopa gledališče La Contrada v režiji Francesca Macedonie. Urnik: od 9. do 25. oktobra ob 20.30, ob torkih in nedeljah ob 16.30.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

V soboto, 26. septembra ob 20.00 / Iz-

tok Mlakar po motivih Molièra:

»Duohtar pod mus!«.

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Do sobote, 26. septembra ob 19.30 /

Sebastjan Horvat, Andreja Kopač, Eva

Nina Lampič: »Pot v jajce«.

V torek, 29. septembra ob 18.00 / Se-

batijan Horvat, Andreja Kopač, Eva Ni-

na Lampič: »Pot v jajce«.

V sredo, 30. septembra ob 19.30 / An-

drej Rozman Roza, Davor Božić: »Ne-

ron«.

Mala drama

Jutri, 25., v soboto, 26., v ponedeljek,

28. in v torek, 29. septembra ob 20.00

/ Samuel Beckett: »Gledališka skica II

- Igra«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Co-

nor McPherson: »Jez«.

V četrtek, 1. oktobra ob 20.00 / Aleš

Berger: »Zmenki«.

V petek, 2. in v soboto, 3. oktobra ob

20.00 / Yasmina Reza: »Bog masakra«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Jutri, 25. septembra ob 20.00 / Percy

Bysshe Shelley: »Cenci«.

V soboto, 26. septembra ob 20.00 /

Olja Muhina: »Tanja - Tanja«.

V ponedeljek, 28. septembra ob 19.00

/ Joseph Stein, Jerry Bock, Sheldon

Harnick: »Goslač na strehi«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Du-

šan Jovanović: »Znamke, nakar še

Emilija«, gostuje Gledališče Koper.

Mala scena

Jutri, 25., v soboto, 26. in v torek, 29.

septembra ob 20.00 / Andrej Jus: »Ba-

lade za vsakdanjo rabo«.

V sredo, 30. septembra ob 20.00 / Ma-

rius von Mayenburg: »Grdoba«.

Šentjakobsko gledališče

V petek, 2. in v soboto, 3. oktobra ob

19.30 / M. Grgić: »Zbudi se, Katka«,

komedija. Režija: Boris Kobal.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Jutri, 25., ob 20.30 in v soboto, 26. sep-

tembra ob 18.00 / Tretji koncert v

okviru simfonične sezone 2009. Diri-

gent: Moshe Atzmon. Solist: Sergej

Krylov - violina.

Miramarski grad

V soboto, 26. septembra ob 20.30, Pre-

stolna dvorana / Koncert ob Dnevu ev-

ropske kulturne dediščine v sklopu po-

bude Gledališča v Gledališču: Alek-

sander Ipavec - harmonika in Paola

Chiabudini - klavir. Na sporedu: R. Gal-

liano, A. Piazzolla in A. Ipavec. Vstop

prost.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 24. septembra ob 20.00, Gal-

lusova dvorana / Simfonični orkester

RTV Slovenija: »Rdeča«. Dirigent: En

Shao; solist: Mikhail Rudy - klavir.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in la-

pidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled

lokalni arheološki predmeti iz prazgo-

vine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egiptčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Grad Sv. Justa: do 4. novembra je na ogled razstava »Srbi v Trstu 1751 - 1914«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): v galeriji sodobne umetnosti je do 27. septembra na ogled razstava »Leonor Fini, l'italienne de Paris«. Odprto v ponedeljek, sredo, petek, soboto in v nedeljo od 10.00 do 20.00 v četrtek od 10.00 do 23.00, ob torkih zaprto.

Razstavišče del Giubileo (Obrežje Tretjega novembra št. 9): do 6. oktobra razstavlja slikar Adrian Bon pod naslovom »Globoka čustva«. Odprto od ponedeljka do sobote od 17.00 do 20.30 in ob praznikih od 10.00 do 13.00.

Narodni dom: do 9. oktobra bo pod naslovom »Zvoki kamna«, razstavljal kipar in kamnosek Pavel Hrovatin. Urnik: od ponedeljka do petka od 17.30 do 19.30, ob sobotah in nedeljah zaprto. Ogled razstave v jutranjih urah je možen po dogovoru: tel. št. 349-1281225.

Galerija Retori Tribbio 2 (Stari trg 6):od sobote, 26. septembra (otvoritev ob 18.00), do 9. oktobra bo razstavljal slikar Aldo Bressanutti. Odprto v tednu od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30, ob praznikih od 11.00 do 12.30, ob ponedeljkih zaprto.

BARKOVLJE

SKD Barkovlje, (Ulica Bonafata 6): od četrтка, 1. oktobra, (otvoritev ob 20.30) do 18. oktobra, bo razstavljala Magda Starec Tavčar pod naslovom »Smerik«. Urnik ogleda od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 12.30.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco

52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška ul. 131): do 28. septembra je na ogled fotografska razstava Petra Cvelbarja »Brezmejni študijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. Odprto od ponedeljka do petka od 17.00 do 19.00.

V Prosvetnem domu je med 16. in 19. uro na ogled fotografska razstava »Kaj?«. Razstavljajo: Kristjan Signoracci, Alenka Petaros in Jakob Jugovic.

REPEN

Galerija Muzeja Kraška hiša: do 18. oktobra bo na ogled fotografska razstava Primoža Hienga »Soline, med nebesi in zemljo« - Sečoveljske soline s ptičje perspektive. Odprto ob nedeljah in praznikih od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00 ali po dogovoru na tel. št. 040-327240.

NABREŽINA

Kavarna Gruđen: do oktobra, bo na ogled razstava »Umetniške fotografije o Barkolani« Miloša Zidariča. Urnik ogleda v času odprtja Kavarne.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

STRUNJAN

Galerija Talasa Term Krka: do 7. oktobra se z akrili na platnu predstavlja slikar Miran Kordež.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Grad Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala: Lojze Spacal - stalna razstava grafik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Vsako nedeljo, izpred cerkve v Štanjelu ob 15.30, do konca oktobra: nedeljsko turistično vodenje za individualne obiskovalce vključuje ogled gradu Štanjel, galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Danijela, Kraške hiše, Stolpa na vratih in Ferrarijevega vrta. Ogled poteka približno 90 minut.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja:

Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Mestni galeriji (Trg Edvarda Kardelja 5) bo v petek, 25. septembra, ob 19. uri odprtje razstave Jaše Mrevljeta z naslovom »What does it take for the heart to explode into stars« (Kaj rabi srce, da se izstrelji med zvezde); na ogled bo do 16. oktobra od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah od 9. do 12. ure, ob nedeljah in praznikih zaprto.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

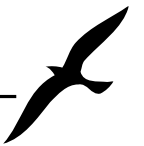
Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2): do 18. oktobra bosta na ogled gostujoči razstavi iz Finske, prva »Marimekko« je več kot pol stoletna uspešna zgodba finskih tekstilij in mode svetovnih razsežnosti, druga »Trije pogledi na Sever« je fotografska pripoved antropologa, pohodnikov, popotnikov in romantika o nordijskih prostranstvih, kjer živijo Samiji.

Ljubljanski grad, Galerija »S«: do 14. oktobra, bo na ogled fotografska razstava »Glasbeni svet 60., ujet v objektiv« ob 90-letnici fotoreporterja Edija Šelhausa.

Cankarjev dom, Galerija CD: do 20. oktobra v okviru 28. grafičnega bienala - Po Gogu: Novo obdobje korejske umetnosti.

Cankarjev dom, Mala galerija: do 11. oktobra fotografska razstava Blaža Zupančiča: »Mimobežnost«.

Cankarjev dom, velika sprejemna dvorana: od 15. do 25. septembra: Od zabrisa do preнове identitete, Slovenci v Bosni in Hercegovini 1530-2009, brezpla

VOZILI SMO

Mazda 3 MPS se odlikuje po izdatni »konjenici«

Turbobencinar zmore kar 260 KM – Samo ročni menjalnik

Novo športno mazda3 MPS so predstavili tik pred frankfurtskim avtomobilskim salonom, in sicer v severni Nemčiji, na obalah Baltskega morja. Test je potekal od hamburškega letališča do znanega letovišarskega mesteca Timmendorf povečini po avtocesti, kar je bilo sicer idealno za preizkus dirkalnih sposobnosti Mazdinega športnika, ki dosega najvišjo hitrost 250 km/h, ni pa nam dalo možnosti, da bi preizkusili, da bi ga preizkusili na vijugastih gorskih cestah in tako potrdili izjave organizatorjev glede tistih lastnosti, ki v vožnji po avtocesti ne pridejo do izraza.

Kakorkoli že, mazda3 MPS (Mazda performance series) se na prvi pogled ne razlikuje kaj prida od navadne mazde3. Kdor pa jo pogleda bolj pozorno, se takoj zave, da gre za njeno športno različico: o tem pričajo na primer velika 18-col-ska platišča, zajeten, a ne prevelik, spojler v zadku, dvojna izpušna cev in še bi lahko naštevali. Velika novost je seveda pod pokrovom motorja, kjer sedi 2300-kubični turbo bencinski motor, ki zmore 260 KM in omogoča izredne pospeške ter že omenjeno najvišjo hitrost 250 km na uro.

Notranjost je podobna mazdi3 sport: na armaturni plošči je vse preveč stikal, ki voznika dokler se jih ne privadi kar nekam zbegajo, saj se zdi kot da bi sedeli za volanom potniškega letala. Sredi armaturne plošče je LCD zaslon, ki služi ne samo navigatorju, temveč se na njem prikazujejo tudi podatki potovalnega računalnika, vse te podatke pa lahko krmilimo s tipkami na večfunkcijskem volanu. Menjalnik je 6-stopenjski, in sicer ročni, samodejnega ne bo mogoče dobiti niti v bodoče, saj ne bi bil kos velikemu navoru, ki ga razvije motor (380 Nm).

Dobre 4,5 m dolgo vozilo je v resnici videti manjše kot je. Prostora v notranjosti je dovolj, sedeži so udobni, trpel bo le potnik, ki sedi za voznikom, če je le-ta nekoliko višje rasti. Tudi prtljažnik je spodoben.

Mazda3 MPS, ki bo naprodaj v Italiji za 31.900 evrov, ima cel kup opreme, ki bodo v drugih državah na voljo le za doplačilo. Naj omenimo audio sistem Bose, ogrevane prednje sedeže, ogrevano vetrobransko steklo, in, kar ne gre zamariti, sistem, ki opozarja voznika, da se bliža drugo vozilo: v tem primeru se na zunanjih vzvratnih ogledalih prižge lučka, ki pravi, da je v mrtvem kotu nekdo.

Stran pripravil **Ivan Fischer**

Mazda3 MPS se razlikuje od nešportne različice po dvojni izpušni cevi, spojlerju v zadku in športni notranjosti

NOVOST

Nova goriva pri Petrolu v Sloveniji

Družba Petrol je pred kratkim predstavila novost na slovenskem trgu naftnih derivatov - novo generacijo pogonskih goriv Petrol ULTIMAX. Gre za goriva, ki so skladna z najnovejšimi trendi in kakovostnimi zahtevami proizvajalcev motorjev ter aktualno evropsko zakonodajo na tem področju. Njihove lastnosti so prilagojene ključnim zahtevam porabnikov - nižji porabi oziroma izboljšani ekonomiki pri vožnji, večji učinkovitosti in zaščiti motorja, ter zmanjševanju emisij škodljivih spojin v okolje. Petrol je na vseh svojih bencinskih servisih po Sloveniji že uvedel novo generacijo nadstandardnih pogonskih goriv ULTIMAX. Gre za dve novi gorivi - motorni bencin »Petrol ULTIMAX 95« in dizelsko gorivo »Petrol ULTIMAX Diesel«, ki sta v celoti zamenjali stara Eurosuper 95 in Primadiesel.

Goriva Petrol ULTIMAX izpolnjujejo vse najnovejše zahteve proizvajalcev motorjev in aktualne evropske zakonodaje ter presegajo zahteve obstoječih standardov. Najnovejša generacija sodobnih večnamenskih aditivov, ki je uporabljena v gorivih Petrol ULTIMAX, zagotavlja večji izkoristek in zaščito motorja, ob hkratni izboljšani ekonomiki, nižji porabi ter bistveno nižjih emisijah škodljivih spojin v okolje. Razvoj nove generacije goriv je potekal v sodelovanju s priznano korporacijo Afton Chemical iz Velike Britanije, ki je ena vodilnih svetovnih proizvajalk aditivov.

Nova generacija goriv Petrol ULTIMAX je vsestransko prekušena, tako z laboratorijskimi kot tudi terenskimi testi, ki so pokazali da je poraba pri novi generaciji Petrolovih goriv Petrol ULTIMAX 95 tudi do 4 % nižja, pri Petrol ULTIMAX Dieslu pa je nižja do 2,2 %. Vsi podatki in navedene izboljšave slonijo na konkretnih motornih testih, ki jih je opravil dobavitelj aditivov na posebnih preizkuševalnih motorjih in/ali s terenskimi preskusi na konkretnih vozilih (Audi A4, VW Golf, MINI Cooper S, MB 200D, Peugeot, Ford Fiesta, Volvo-tovorni).

Gorivi Petrol ULTIMAX 95 in Petrol ULTIMAX Diesel sta v prodaji na vseh bencinskih servisih Petrola v Sloveniji po nespremenjeni ceni, kar za kupca pomeni večjo dodano vrednost, saj sta v celoti zamenjala obstoječi gorivi Eurosuper 95 in Primadiesel. Nova goriva Petrol ULTIMAX so popolnoma kompatibilna z vsemi dosedanjimi Petrolovimi gorivi, kot tudi z gorivi drugih ponudnikov na trgu.

FORD - Zgodovinsko eden najuspešnejših modelov spet deležen prenove

Nova fiesta naj bi tudi imela velik uspeh

Uspela oblika - Razgibana, dinamično-tehnična in mladostna notranjost - Odlična lega na cesti in vodljivost, kjer prednjači pred konkurenco

Fiesta je eden zgodovinskih Fordovih modelov in med tistimi, ki so bili deležni največ uspehov. Nova fiesta bi najbrž imela prav tako velik uspeh, kljub slabim časom, ki se pišejo za avtomobile.

Med malimi avtomobili je fiesta morda ena najbolj uspešnih, vsaj kar zadeva obliko. Atraktivno klinasta silhueta, z ostro zarezano bočno linijo, veliko trapezasto prednjo masko, visoko na zadek nameščenimi lučmi in prednjimi žarometi potegnjenimi v boka, je že v osnovi dinamična. Ob dodanem športnem paketu je videti že skoraj kot cestno-dirkaška izvedba. Pridobi namreč agresivnejši spodnji del prednjega odbijača, zadnji difuzor, meglenke in skoraj prevelik strešni spojler.

Pohvala gre tudi notranjosti. Fiesta je namreč eden redkih avtomobilov, ki izrazito uspešno prenese značilnosti potez zunanje oblikovanja v notranjost. Čeprav oblike zunanosti in notranjosti zasnujejo različni oblikovalci, je v primeru fieste vtis zelo podoben - razgiban, dinamično-tehničen in mladosten. Pro-

stornost 3,96 metra dolge fieste je v trivratni izvedbi nekoliko drugotnega pomena, saj precej izrazito poudarja športnost. Lastnike vseh podobno oblikovanih avtov čaka dolg in precej težek par bočnih vrat, ki so slabost predvsem na ozkih parkiriščih in glede oddaljene namestitve prednjih varnostnih pasov. K dinamiki videza sodi tudi gibčnost pri plezanju na zadnjo klop, kjer bo prostora najprej zmanjkalo nad glavami - saj se jim približa streha, ki se spušča proti zadku. Kmalu je jasno, da je takšna fiesta najprimernejša za dva odrasla in dva ne preveč visoka mladostnika.

Glede agilnosti podvozja vsekakor prednjači pred konkurenco. Lega na cesti in vodljivost sta odlični. V povezavi z neposrednim in primerno trdim krmilnim mehanizmom, ki dobro prenaša informacije do dlani, je ovinkasta cesta lahko vir veselja.

Fiesta je na voljo s tremi bencinskimi motorji (1.25/60 KM, 1.25/82 KM in 1.4/96 KM) in tremi turbodizli (1.4/68 KM, 1.6/90K M in 1.6/90 KM ECONetic).

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Števerjan 2009 - An-sambel KOLOVRAT

20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Dokumentarec: Mesto na travniku, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nan.: La nuova famiglia Addams
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 16.45 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.35 Dnevnik - Parlament
17.00 Aktualno: Tutti a scuola (v. F. Frizzi)
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Affrai tuoi
21.10 Nan.: Don Matteo 7
23.15 Dnevnik
23.20 Aktualno: Porta a porta
0.55 Nočni dnevnik

Rai Due

6.00 Variete: Scanzonatissima
6.15 Aktualno: Tg2 Zdravje
6.20 Dok.: Il mondo dei coralli
6.45 Aktualno: Tg2 Si viaggiare
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.45 Nan.: Tracy & Polpetta
10.00 Aktualno: Tg2 Estate in rubrike
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.00 Nan.: 90210
16.40 Variete: Scalo 76 Talent
18.05 Dnevnik - Kratke vesti in športne vesti
19.00 Talent show: X Factor (v. F. Faccinetti)
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanje lota
20.30 23.20 Dnevnik
21.05 Aktualno: Anzozero (v. M. Santoro)
23.35 Glasb. odd.: Prix Italia - Serata d'apertura (v. R. Giacobbo)
0.45 Aktualno: Il cartellone di Palco e retropalco
0.50 Dnevnik - Parlament

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corrado Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.05 Dok.: La Storia siamo noi
9.05 Film: Gli uomini dal passo pesante (western, It., '65, r. M. Sequi, A. Antonini, i. G. Scott)
10.45 13.00, 14.50 Aktualno: Cominciamo Bene Estate
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.05 Nad.: Terra nostra
14.00 19.00, Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Speciale Ambiente Italia
15.05 Aktualno: Tgr Prix Italia

RADIO IN TV SPORED

Četrtek, 24. septembra 2009

27

15.20 Dnevnik - kratke vesti
15.25 Kolesarstvo: SP, kronometer Elite
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sle-di Geo & Geo
18.10 Vremenska napoved
19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce - Aspettando la nuova serie
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Nan.: Flashpoint
22.40 Nan.: Survivors
23.35 Deželni dnevni, vremenska napoved
0.15 Nan.: Doc 3

Rete 4

7.10 Nan.: Tutti amano Raymond
7.30 Nan.: Quincy
8.30 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Febbre d'amore
10.35 Nan.: Giudice Amy
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.10 Nad.: Sentieri
16.45 Film: Vento caldo (dram., ZDA, '61, r. D. Daves, i. T. Donahue)
17.15 21.50, 0.30 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: The Jackal (voh., ZDA, '97, r. M. Caton-Jones, i. B. Willis, R. Gere)
23.45 Film: Correndo con le forbici in mano (kom., ZDA, '06, r. R. Murphy, i. J. Cross, A. Bening)
1.50 Nočni dnevnik in pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Pannicucci, C. Brachino)
9.50 Aktualno: Claudio Martelli: Il libro della Repubblica
9.55 14.05 Resničnostni show: La Tribù - Missione India
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Film: Inga Lindstrom - Legami di sangue (dram., Nem., '08, r. A. Niessner, i. A. Mattausch)
15.45 0.30 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
16.20 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Ale & Franz Show
23.30 Film: Amori & incantesimi (kom., It., '98, r. G. Dunne, i. S. Bullock, N. Kidman)
1.30 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.10 Nan.: Still Standing
6.30 13.40, 17.25, 19.25 Risanke
8.55 Nan.: Happy Days
9.30 Nan.: A-Team
10.20 Nan.: Starsky & Hutch
11.20 Nan.: The Sentinel
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.00 Nan.: Gossip Girl
15.55 Nan.: Il mondo di Patty
16.50 Nan.: iCarly
19.25 Risanke: Simpsonovi
19.50 Nan.: Love Bugs 2
20.10 Kviz: Il colore dei soldi
21.10 Nan.: Grey's Anatomy
23.00 Nan.: E.R. - Medici in prima linea
23.55 Variete: Chiameretti Night - Solo per numeri uno
1.30 Nočni dnevnik

Tele 4

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.15 Nan.: The flying doctors
8.10 Pregled Tiska

9.00 Domani si vedrà
9.30 Nan.: Don Matteo 6
10.10 Dokumentarci o naravi
11.00 Aktualno: Il meglio di Formato famiglia
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.35 Aktualno: Rotocalco ADNkronos
13.00 Aktualno: La Provincia ti informa
13.55 Variete: ... Mescola e rimescola
14.30 0.20 Klasična glasba
16.05 Nan.: Lassie
16.25 Aktualno: Tractor Pulling
17.00 Risanke
19.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
20.00 Aktualno: A casa del musicista
20.30 Deželni dnevnik
20.55 Glasb. odd.: Voci dal Ghetto
22.10 Aktualno: Pagine e fotogrammi
23.30 Aktualno: In contatto ...con la Trieste Trasporti
23.30 Nogometna tekma: Triestina - Lecce

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus Estate, sledi Omnibus Life Estate
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Film: Okinawa (vojna, ZDA, '51, r. L. Milestone, i. R. Widmar, J. Pallance)
16.05 Nan.: Star Trek
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: Murder Call
20.00 0.45 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Film: Robin Hood principe dei ladri (pust., ZDA, '91, r. K. Reynolds, i. K. Costner, M. Freeman)
23.40 Variete: Victor Victoria

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Ris. nan.: Nils Holgerson
9.35 Kviz: Male sive celice
10.15 Nan.: Berlin Berlin (pon.)
10.45 Turbolenca (pon.)
11.35 Omizje (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Hotel poldruga zvezdica (pon.)
13.50 Piramida (pon.)
15.10 Mostovi-Hidak
15.40 Ris. nan.: Animalija
16.05 Kratki dok. film: Moje sanjsko kolo
16.20 Enajsta šola
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 Jasno in glasno
18.25 Žrebanje Deteljice
18.35 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Tednik
20.55 Dok. oddaja: Zgodovina slovenskega letalstva
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Osmi dan
23.35 Iz arhiva TVS - TV dnevnik 24.9.1991 (pon.)
0.00 Dnevnik (pon.)
0.35 Dnevnik Slovencev v Italiji
1.00 Infokanal

Slovenija 2

6.30 9.00, 0.55 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
7.30 Iz arhiva TVS - Tv dnevnik 24.9.1991
8.00 Na lepše (pon.)
8.25 Poljudn. serija: Izjemne živali (pon.)
8.55 Seja državnega zbora, prenos
13.55 Evropski magazin - Oddaja Tv Maribor
14.25 Med valovi - Oddaja Tv Koper
15.00 Mendrisio: SP v kolesarstvu, kronometer, člani, prenos
17.00 Mostovi - Hidak (pon.)
17.30 To bo moj poklic
18.00 Nan.: Želite, Milord? (pon.)
19.00 Družinske zgodbe
20.00 Film: Brez
21.10 Dok. odd.: Riverdance
22.05 Nad.: Jasnovidka, zadnji del

22.50 Nad.: Tri ženske nekega poletnega večera (pon.)
0.20 Folkest Koper - Capodistria 2008

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - TG R FJK - Deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Dok. oddaja: Miramare
15.05 27. mednarodni pokal v plesih
16.00 Globus
16.30 Dok. oddaja: City folk
17.00 Dok. oddaja: Potovanje po Nemčiji
18.00 Med valovi
18.35 23.50 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.10 Vsedanes - TV dnevnik
19.20 Športna oddaja
19.25 Glasb. oddaja: In orbita
19.55 Vesolje je...
20.25 Artevisione
20.55 Dok. oddaja: Voda Tilmenta
21.55 Avtomobilizem
22.50 Dok. odd.: Korenine slovenskega morja
23.55 Čezmejna Tv - Tv Dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

6.00 8.20, 23.30 Videostrani
8.00 Dnevnik - Tv Primorka
9.00 10.00 Novice
9.05 20.30 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino (pon.)
10.35 Videostrani z novicami vsako polno uro
18.00 Mojca in medvedek Jaka
18.45 Pravljica
19.00 Primorski tednik (pon.)
20.00 23.00 Dnevnik - Tv Primorka, športne vesti in vremenska napoved
21.30 Graška gora poje in igra, 2.del
22.45 Kulturni utrinek (pon.)

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 11.15 Poletni studio D; 11.30 Zdrava prehrana; 12.15 Četrtkov gost; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica, Odprta knjiga; 18.00 Glasbeni slovarček; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na radiu Koper, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualnosti; 14.45 Poslovne informacije; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Obračun; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00-22.00 Glasbeni abonma; 22.30 Od glave do repa.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 9.00 Doroty e Alice; 9.33 Moda ali pogovor s psihologinjo; 10.00 Replay; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Svetnik dneva in Vse najboljše; 14.35 Euro notes; 15.05 Pesem tedna; 15.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Duša in telo; 19.00 Glasbeni spored; 20.00 Radio Capodistria Sera; 20.00 Odprti prostor; 21.00 Moda ali pogovor s psihologinjo; 21.35 Sogni di vacanza; 23.00 Meloepa; 0.00 RSI

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.30 Kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 6.50 Kaj odmeva po Sloveniji; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Ultrazvok, oddaja o zdravju; 10.10 Prvi odcep desno; 11.45 Pregled tujea tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evrozvenket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Domače pesmi in napevi; 21.05 Literarni večer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Reportaža; 11.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13-ih; 13.30 Spored; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.45 Četrtkov klicaj; 17.10 Frekvenca X; 17.45 Šport; 18.00 Slo Top 30; 18.50 Večerni sporedi; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Odprti termin; 21.00 Galerija; 21.35 Minute za country; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Proti etru.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Umetnost 20. stoletja; 13.30 Operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuoz; 17.00 Festivali stare glasbe; 18.00 Izšlo je; 18.20 Intermezzo; 19.00 Dnevnik; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Iz arhiva Simfonikov RTVS; 22.05 Igra; 23.10 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-18.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 200,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Nad našo deželo se še zadržuje anticyklon, ki nam prinaša lepo vreme. Jutri bo s severa prišla nestabilna fronta.

Nad večjim delom Evrope je območje visokega zračnega pritiska, nad osrednjim Sredozemljem pa plitvo območje nizkega zračnega pritiska. Z vzhodnimi vetrovi k nam pri-teka razmeroma tople in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 6.54 in zahaja ob 18.59
Dolžina dneva 12.05

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 13.33 in zahaja ob 21.49

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.55 najvišje 1 cm, ob 5.27 najnižje -5 cm, ob 12.19 najvišje 29 cm, ob 20.54 najnižje -24 cm.
Jutri: ob 12.48 najvišje 20 cm, ob 23.51 najnižje -23 cm.

BIOPROGNOZA

Vremenski vpliv bo večji del dneva ugoden in v krajih s sončnim vremenom vzpodbuden. Proti večeru se bodo pri občutljivih začele pojavljati z vremenom povezane težave in spanje bo moteno.

MORJE

Morje je skoraj mirno, temperatura morja je 23,3 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C	
500 m	23
1000 m	18
1500 m	13
2000 m	10
2500 m	7
2864 m	5

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu v gorah dosegel 5 in pol, po nižinah 5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Po vsej deželi bo dopoldne prevladovalo jasno vreme, popoldne pa bo delno jasno zaradi visokih kopren. Proti večeru se bo oblačnost nekoliko povečala. Ob morju bodo pihali šibki krajevni vetrovi.

Pretežno jasno bo, zjutraj bo ponekod po nižinah megla. Zvečer se bo od severa zmerno pooblačilo. Najnižje jutranje temperature bodo od 7 do 13, najvišje dnevne od 23 do 28 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

V priobalnem pasu bo prevladovalo zmerno oblačno vreme, drugod pa spremenljivo do pretežno oblačno vreme. Popoldne bodo v hribovitih svetu verjetne plohe in nevihte, ki se bodo lahko širile ponekod proti zgornji nižini. V spodnji nižini in ob morju bo pihala zmerna burja.

Jutri bo na Primorskem delno jasno, pihala bo šibka do zmerna burja. Drugod bo zmerno do pretežno oblačno, a večinoma suho.

IRSKA - Dnevno ga v 150 državah prodajo 10 milijonov vrčkov

Pivo Guinness praznuje 250 let, danes zdravice v Dublinu in drugod

DUBLIN - Irska v tem tednu praznuje 250-letnico Guinnessa, neuradne nacionalne pijače. Leta 1759 je posestnik Arthur Guinness podpisal najemno pogodbo z veljavnostjo 9000 let za zapuščeno pivovarno v St. James's Gate v Dublinu. Podpis pogodbe velja za rojstvo legende med pivi in začetek ene največjih irskih zgodb o uspehu.

Sloves temnega piva Guinness se je kmalu razširil po vsem svetu, dnevno pa zdaj v 150 državah po svetu prodajo približno 10 milijonov vrčkov (0,56 litra).

Visok jubilej bodo na Irskem, pa tudi v New Yorku, Lagosu in Kuala Lumpurju, zabeležili danes minuto pred 18. uro z zdravico "Na Arthurja!" (To Arthur!), sledile pa bodo za-

bave s koncerti, na katerih bo Guinness tekel v potokih.

Praznovanje 250-letnice Guinnessa poteka v času, ko je recesija močno načela irsko gospodarstvo. Potrošnja piva se je na Irskem, pa tudi drugod po svetu, v tem času zmanjšala za štiri odstotke, čeprav sam Guinness padca prodaje ne beleži.

Zaradi socialnih sprememb ljudje raje kot pivo v pivnicah pijejo vino in se zabavajo doma. Pivnice pa manj obiska beležijo tudi zaradi strožjih kazni za vožnjo pod vplivom alkohola, prepovedi kajenja v javnih prostorih in povečevanja brezposelnosti.

Arthur Guinness, ki je imel kar 21 otrok, je proizvodnjo piva v Leix-

lipu blizu Dublina začel s 100 funti dediščine, ki jo je dobil po svojem bo-tru, tamkajšnjem nadškofu. Šele kasneje je proizvodnjo preselil v Dublin.

Zaposleni pri "Stricu Arthurju" (pod tem imenom je bilo podjetje poznano na Irskem) so imeli številne ugodnosti: dnevno so lahko zastopali popili dva vrčka piva, družili so se na piknikih, uporabljali so lahko športne zmogljivosti in lasti družbe (igrišče, bazen), podjetje pa je poskrbelo tudi za njihovo zdravstveno varnost.

Leta 1997 je "Strica Arthurja" prevzela britanska družba Diageo, družina Guinness pa ima v podjetju le še manjši lastniški delež. Ironično: kljub temu, da je družba v večinski britanski lasti, pivo Guinness vse bolj postaja simbol Irske. (STA)

BRAZILIJA - Nekdanji nogometaš

Romario stopa v politično areno

RIO DE JANEIRO - Leto in pol po slovesu z nogometnih zelenic se je nekdanji brazilski nogometni zvezdnik Romario odločil za odhod v politiko. 43-letni Romario se je pridružil Socialistični stranki Brazilijske (PBS) in ne izključuje svoje kandidature na državnoborskih volitvah prihodnje leto.

V osnovni pa želi Romario preko politike in športa pomagati predvsem brazilskim revnim otrokom, za katere načrtuje različne športne projekte. To pa za enega najboljših brazilskih napadalcev vseh časov niti ni novost, saj se že več let vključuje v različne projekte za mlade. Vodja PBS Alexandre Cardoso pa je ob tem pojasnil, da so Romaria v stranko povabili pred tremi meseci. Nogometaš je po njegovem eden tistih, ki bi s svojim imenom lahko promoviral izobraževalne in športne projekte v državi. "Najrevnejši del prebivalstva potre-

ROMARIO DE SOUZA FARIA

buje idole," še pravi Cardoso. "Baixinho" (Mali), kot so Romaria klicali navijači, pa je v zadnjih mesecih časopisne stolpce polnil predvsem zaradi finančnih težav. V avgustu so mu oblasti odvzele enega od stanovanj v predmestju Ria de Janeira in ga na dražbi prodale za približno tri milijone evrov, da je nogometaš poravnal svoje dolgov. (STA)

ZDRAVJE - Študija

Prepoved kajenja niža tveganje srčnega napada

WASHINGTON - Prepovedi kajenja na javnih mestih, zaradi katerih se je občutno zmanjšalo število pasivnih kadilcev, lahko zmanjša tveganje srčnih napadov za povprečno 17 odstotkov, kaže nova študija, ki so jo izvedli strokovnjaki iz ZDA in Evrope, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Glede na izsledke študije, v okviru katere so strokovnjaki preučili učinke kajenja v več regijah ZDA in številnih evropskih državah, se je tveganje za srčni infarkt še posebej zmanjšalo pri mladih in nekadilcih. Pasivno kajenje - vdihavanje cigaretnega dima kadilcev - pa lahko tveganje za srčni napad poveča za 30 odstotkov.

Kajenje na javnih mestih je že

prepovedano v številnih evropskih državah, tudi Sloveniji in Italiji, v ZDA pa po poročanju AFP ta prepoved velja v 32 zveznih državah. (STA)